troc'hadenn b., skejenn b., aelad g. ; *Dichtprofil*, barrenn hestankted b., junt hestankañ g., junt antreusaat g. ; aerodynamisches Profil, aelad anharzhus g. ; 3. [bred.] psychisches Profil, psychologisches Profil, bredaelad g., aelad bred g.; Persönlichkeitsprofil, aelad personelezh g.; 4. [bev.] DNA-Profil, genetisches Profil, hillouc'had g., louc'had hil g., louc'had genetek g., aelad hilel g., aelad TDN g. ; 5. [micher] berufliches Profil, professionelles Profil, aelad micherel g.; 6. [bandennoù-rod] garanoù ar vandenn-rod ls., garanoù an anro ls., garanoù an aezhanro ls., garanoù ar vandenn-ruilh b.; 7. [dre skeud.] gobari g. Profileisen n. (-s,-): houarn aelat g.

Profiler g. (-s,-): [polis] aelader g. [liester aeladerien].

Profilhinterkante b. (-,-n) : [nij.] lez tec'h g.

profilieren V.k.e. (hat profiliert): **1.** stummañ, pleuskañ, trolinennañ, aelañ; **2.** [bandennoù-rod] garanañ.

V.em.: sich profilieren (hat sich (ak.) profiliert): 1. dispakañ e varregezhioù, prenañ barregezhioù, tapout barregezhioù, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre e vicher, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, kreonañ, gounit un anv kaer, ober berzh, ober brud, difediñ dreist ar re all; es gelang ihm sich als Sportler zu profilieren, gounezet en doa un tamm brud evel sportour, e damm brud en doa evel sportour; 2. en em ziskouez a-letu.

profiliert ag. : [dre skeud.] barrek ; *ein profilierter Politiker*, ur politikour danvez ennañ g., ur politiker a yelo pell g., ur politiker lec'h-dont ennañ g.

Profilierung b. (-,-en) : **1.** emziskouez a-letu g. ; **2.** [dre skeud.] barrekaat g., prenañ barregezhioù g.

Profilmaß n. (-es,-e): gobari g.

Profilnase b. (-,-n): [nij., merdead.] lez darrur g.

Profilriss g. (-es,-e): tresadenn a-letu b.

Profilsohle b. (-,-n): sol dentek b., sol graponek b., solenn dentek b., solenn graponek b., soledenn dentek b., soledenn graponek b., koarell dentek b., koarell graponek b.

Profilstahl g. (-s): dir aelat g.

Profilstraße b. (-,-n): [tekn.] riboul aelañ g.

Profilwalzwerk n. (-s,-e) : [tekn.] milin aelañ b., lavnenner aelañ g. [*liester* lavnennerioù aelañ].

Profimusiker g. (-s,-): soner a-vicher g., soner dre vicher g., soner dre e vicher g.

Profisport g. (-s) : sport a vicher g.

Profit g. (-s,-e): mad g., splet g., gounid g., gounidegezh b., ampled g., korvo g., korvoder g., buz g., buzad g., helv g., savad g.; Profite herbeiführen, Profite bringen, deren buzadoù; P. aus etwas Profit ziehen, mataat eus udb, en em vataat eus udb, emvataat eus udb, tennañ akuit eus udb, kerziñ udb, kerzañ udb, tennañ vad eus udb, ober e vad eus udb, ampletiñ udb, kaout e vad eus udb, ober e c'hounid eus udb, ober e c'hounidegezh eus udb, en em gavout mat eus udb, tennañ splet (gounid, ampled, korvo, e vad, frouezh) eus udb, ober ampled eus udb, tennañ ampled diouzh udb, bezañ gwell eus udb, en em gavout mat a (eus) udb, lakaat udb dindan gorvo, gounit korvo eus udb, lakaat udb da dalvezout, P. ober e vutun eus udb, ober e vutun gant udb ; Profite verschleiern, nakat buzadoù; auf seinen Profit bedacht sein, arglask e lazioù, diwall diouzh e jeu, bezañ aketus eus e interest ; nur auf seinen Profit bedacht sein, na glask nemet e vad (e c'hounid, mad anunan), bezañ ur sacher d'e du, bezañ un den d'e sac'h eus anunan, na ober nemet diouzh e lazioù, na ober netra evit netra, difenn e lod (e grog), sachañ dour d'e vilin, sachañ d'e du, ober evit an-unan, ober evit mad an-unan, bezañ un den evitañ eunan, bezañ emgar, bezañ pemoc'h, toullañ evit an-unan, na gaout ken preder nemet evit ar pezh a zo mat ha talvoudek evit an-unan, klask e vad e-unan, bezañ stag ouzh e dra e-unan, sellet a-bezh ouzh e vad e-unan ; übertriebener Profit, rec'hounid g. ; Profite erzielen, ober buzadoù.

profitabel ag.: askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, arc'hantus, emsav, gounidus, gounidek, goprus, kenderc'hus, eostus, ... a ra fonn vat, frouezhus, gant frouezh; *profitabel arbeiten,* labourat frouezhus, labourat gant frouezh, tennañ splet (gounid, ampled, korvo, e vad, frouezh) eus e labour.

Profiteur g. (-s,-e): profiter g., rasteller g., sacher d'e du g., den d'e sac'h g., suner arc'hant g., serrer g., arloup g., skraper a zen g., frikoter g., logagnan g.; *die Profiteure,* kevrenn al loabod b.

Profitgeier g. (-s,-): brizhvarc'hadour g., aferour diskorpul g., profiter diskorpul g., rasteller g., sacher d'e du g., den d'e sac'h g., suner arc'hant g., serrer g., arloup g., skraper a zen g., frikoter g., logagnan g.; *die Profitgeier,* kevrenn al loa-bod b.

Profitgesetz n. (-es,-e): lezenn ar gounid b.

Profitgier b. (-) : spered brizhvarc'hadourek g., brizhvarc'hadouregezh b., skloufoni b., mac'homerezh g., c'hoantidigezh b., droukc'hoant g., gwallc'hoant b., gwallc'hoantegezh b., arwez an aour g., egar kaout g., egar gounit g., kleñved an dastum pinvidigezhioù g., egar pinvidigezhioù g., itik da c'hounit arc'hant g., youl danvez b., youl kaout b., herr da zastum g., hast da binvidikaat g.

profitgierig ag.: brizhvarc'hadourek, preñv, sklouf, dislangour, troet da zastum, bizied krog dezhañ, skraper a zen; er ist profitgierig, dallet eo gant sorc'henn ar berniañ arc'hant, frank eo e c'henoù, redek a ra atav war-lerc'h an disterañ interest hag an disterañ gounidegezh, klask a ra atav ar brasañ korvo, hennezh a zo segal segal! hennezh en devez itik da c'hounit arc'hant.

profitieren V.gw. (hat profitiert): von etwas profitieren, mataat eus udb, en em vataat eus udb, emvataat eus udb, tennañ akuit eus udb, ober e c'hounid eus udb, ober e c'hounidegezh eus udb, tennañ vad eus udb, ober e vad eus udb, tennañ (kaout) e vad eus udb, en em gavout mat eus udb, tennañ splet (gounid, ampled, korvo, frouezh) eus udb, kerziñ udb, kerzañ udb, tennañ ampled diouzh udb, bezañ gwell eus udb, en em gavout mat a (eus) udb, ober ampled eus udb; von etwas profitieren, um etwas zu tun, kemer tro eus udb evit ober udb, kemer e dro eus udb evit ober udb; er profitierte von jeder Gelegenheit, um sich weiterzubilden, kemer a rae tro eus pep tra evit gwellaat e stummadur, kemer a rae e dro eus pep tra evit en em varrekaat. V.k.e. (hat profitiert): deskiñ.

profitierlich ag. : askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, arc'hantus, emsav, gounidus, goprus.

Profitjäger g. (-s,-): profiter g., rasteller g., sacher d'e du g., den d'e sac'h g., serrer g., suner arc'hant g., arloup g., skraper a zen g., frikoter g., logagnan g. ; *die Profitjäger*, kevrenn al loabod b.

profitlos ag.: anarc'hantus.

Profitmacher g. (-s,-): profiter g., rasteller g., sacher d'e du g., den d'e sac'h g., suner arc'hant g., serrer g., arloup g., skraper a zen g., frikoter g., logagnan g.; *die Profitmacher,* kevrenn al loa-bod b.

Profitrennen n. (-s): klask d'ar brasañ korvo g., heligentañ war ar gounid g., heligentañ war an arc'hant g., diskrap war an arc'hant g., peilh war an arc'hant b.

Profitsucht b. (-): droukc'hoantegezh b., gwallc'hoantegezh b., kleñved an dastum arc'hant g., egar gounit g., egar kaout g., egar pinvidigezhioù g.

profitsüchtig ag. : preñv, sklouf, dislangour, troet da zastum, bizied krog dezhañ, arloup, skraper a zen, mac'hom, atav o redek war-lerc'h an disterañ gounidegezh, evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ, ... a c'houlenn kalz hag a ro gwall

nebeut; er ist profitsüchtig, dallet eo gant sorc'henn ar berniañ arc'hant, sklouf eo, preñv eo, frank eo e c'henoù, redek a ra atav war-lerc'h an disterañ gounidegezh, hennezh a zo segal segal! hennezh en devez itik da c'hounit arc'hant, ur galon-arc'hant a zo anezhañ.

Profitverschleierung b. (-,-en): nakerezh buzadoù g.

pro forma Adv. : **1.** [kenwerzh] pro forma ; **2.** d'ober frink, evit mirout an diavaezioù kaer, kamambre ; **3.** evit ober ar c'hiz, evit doujañ d'an henvoaz (d'ar reolennoù), evit ober diouzh ar reol, evit ober diouzh ar reolennoù, furmel.

Pro-forma-Rechnung b. (-,-en) : fakturenn pro forma b., fakturenn gamambre b.

Pro-forma-Verkauf g. (-s,-verkäufe): gwerzh kamambre b., gwerzh fentet b., gwerzh pro forma b., gwerzh truchus b.

Pro-forma-Wechsel g. (-s,-) : lizher-tennañ pro forma g., lizher-tennañ truchus g., lizher-tennañ kamambre g.

Profos g. (-es/-en,-e/-en): [istor] provost g., bac'her g., jolier g. **Progenitur** b. (-,-en): **1.** diskennidi ls., warlerc'hidi ls., gourvibien ls.; **2.** [mezeg.] ganadur g.

Progesteron n. (-s): [mezeg.] progesteron g.

Progestin n. (-s,-e): [mezeg.] progestativ g. [*liester* progestativoù].

prognath ag. : [mezeg.] rakkarvanek.

Prognath g. (-en,-en): [mezeg.] rakkarvaneg g. [*liester* rakkarvaneien].

Prognathie b. (-,-n): [mezeg.] rakkarvanegezh b.

prognathisch ag. : [mezeg.] rakkarvanel.

Prognathismus g. (-): [mezeg.] rakkarvanegezh b.

Prognose b. (-,-n): **1.** rakwel g., rakwelad g., diawel g., diawelad g., diougan g., erdeb g., erdebad g.; *Wirtschaftsprognose, Konjunkturprognose,* diawelad armerzhel g.; *die Marktprognosen,* diaweladoù an nevid ls.; **2.** [mezeg., kenwerzh] pronostik g., erdeb g., erdebad g., erdebadur g.

Prognosemethode b. (-,-n) : hentenn diawelet b.

Prognosemodell n. (-s,-e) : [armerzh] delvan erdebadel g., delvan diaweladel g.

Prognoseverfahren n. (-s,-): hentenn diawelet b.

Prognosezeitraum g. (-s,-räume) : [armerzh] prantad diaweladel dave g., prantad erdebadel dave g.

Prognostiker g. (-s,-): erdeber g. [*liester* erdeberien], diaweler g.

prognostizierbar ag. : erdebadus, diaweladus, rakweladus.
prognostizieren V.k.e. (hat prognostiziert) : 1. erdebiñ,
diawelet, rakwelet, sellet a-bell ; 2. [mezeg.] erdebiñ,
pronostikañ.

Prognostizierung b. (-,-en) : diaweladur g. ; volkswirtschaftliche Prognostizierung, diaweladur armerzhel g. **prograd** ag. : [stered.] **1.** kendu ; prograde Umlaufbahn, prograder Orbit, amestez kendu g. ; **2.** diaraok ; prograde Bewegung, loc'h diaraok g.

Programm n. (-s,-e): 1. programm g., roll g., rollad g., rolladur g., steuñv g., raklun g., raktaolenn b.; nicht im Programm vorgesehen, er-maez eus ar raklun; auf das Programm setzen, ins Programm nehmen, lakaat er programm (war ar rollad, war roll an abadennoù), programmiñ; aus dem Programm nehmen, dibrogrammiñ; das Programm des Festivals aufstellen, raktaolenniñ dibunadur ar festival; politisches Programm, raklun politikel g.; hier das Programm des Tages, hier das Tagesprogramm, setu tenor an devezh; das Arbeitsprogramm, ar steuñv labour g., ar steuñvad labour g., ar roll-labour g.; 2. [skinwel] chadenn b., ristenn b.; auf ein anderes Programm umschalten, cheñch chadenn, cheñch ristenn; 3. [stlenn.] goulev g., programm g., meziant g., poellad g.; Ausgangsprogramm, Startprogramm, goulev deraouek g.;

Installationsprogramm, meziant sternañ g.; ein Programm starten, luskañ ur goulev; ein Programm initialisieren, deraouekaat ur goulev; aufrufendes Programm, goulev galver g.; Laden eines Programms, kargerezh ur goulev g., kargadur ur meziant g.; ein Programm laden, kargañ ur goulev, kargañ ur meziant; kompatibles Programm, meziant keverlec'h g.; kompilierbares Programm, goulev kempunadus g.; speicherresidentes Programm, goulev trigat g., trigad g. [liester trigadoù]; generierendes Programm, erzeugendes Programm, goulev ganer g.; Quellprogramm, goulev tarzh g., programm tarzh g.; ein Programm assemblieren, kuntellañ ur goulev; ein Programm speichern, ebarzhiñ ur goulev er vemor.

Programmablaufplan g. (-s,-pläne) : aozlun g., frammlun g. **Programmabruf** g. (-s,-abrufe) : [stlenn.] galv d'ur goulev, galv d'ur programm g., galvadenn d'ur goulev b.

Programmatik b. (-,-en): pal g., amkan g.; *eine rechtsgerichtete Programmatik übernehmen*, dehouekaat.

programmatisch Adv. : gant urzh ; *er geht programmatisch vor,* urzh a vez gantañ, ur reol mat a vez gantañ, dibun en devez en e labour, hennezh a oar an dibun eus e labour.

Programmaufstellung b. (-,-en) : programmadur g., programmerezh g., programmiñ g.

Programmbibliothek b. (-,-en): gouleviaoueg b.

Programmbouquet n. (-s,-s): [skinwel] torkad kanolioù g.

Programmfehler g. (-s,-) : [stlenn.] fazi gouleviñ g., draen g. [liester drein].

Programmführer g. (-s,-) : [skinwel, skingomz] kael ar programmoù b.

programmgemäß ag. / programmmäßig ag. : evel ma oa bet raktreset, diouzh ar steuñv, evel ma oa bet divizet.

Programmgenerator g. (-s,-en) : [stlenn.] ganer goulevioù g. **Programmgestalter** g. (-s,-) : [skinwel, skingomz] kanturzhier g., saver programmoù g.

Programmgestalterin b. (-,-nen) : [skinwel, skingomz] kanturzhierez b., saverez programmoù b.

 $\begin{array}{llll} \textbf{Programmgestaltung} & b. & (\mbox{-,-en}) & : & programmadur & g., \\ programmerezh g., programmiñ g. & & & \\ \end{array}$

Programmheft n. (-s,-e): levrig-roll g.

programmierbar ag. : [stlenn.] ... a c'heller gouleviñ, goulevadus.

programmieren V.k.e. (hat programmiert) : **1.** steuñviñ, raktresañ, rakluniañ, raktaolenniñ ; **2.** [stlenn.] gouleviñ ; *einen Computer programmieren,* gouleviñ un urzhiataer.

Programmierer g. (-s,-) : [stlenn.] goulever g. [liester gouleverien].

Programmiererin b. (-,-nen) : [stlenn.] gouleverez b.

Programmierfehler g. (-s,-): [stlenn.] fazi gouleviñ g., draen g. [*liester* drein].

Programmiergerät n. (-s,-e) : [stlenn.] goulever g. [liester gouleverioù].

Programmiersprache b. (-,-n): [stlenn.] areg gouleviñ g., yezh programmiñ b.; höhere Programmiersprache, areg gouleviñ uhellive g., yezh programmiñ diorreet b.; grafische Programmiersprache, areg kevregañ g., yezh kevregañ b.; prozedurorientierte Programmiersprache, verfahrensorientierte Programmiersprache, areg treugennadel g., areg erdu treugennad g., yezh treugennadel b.

Programmierung b. (-,-en) : **1.** programmadur g., programmerezh g., programmiñ g., dibun g., dibunad g., dibunadur g., urzhierezh g. ; **2.** [stlenn.] gouleverezh g., gouleviñ g. ; *computergestützte Programmierung*, gouleviñ ameilet dre urzhiataer g. ; *modulare Programmierung*, gouleviñ molladel g.

Programmierungszelle b. (-,-n) : [stlenn.] kellig gouleviñ b.

Programmkette b. (-,-n) : [stlenn.] hedad goulevioù h.

Programmkino n. (-s,-s): sinema arz hag esae g.

Programmpaket n. (-s,-e): **1.** [stlenn.] pakad g., prestiant g., meziant kevanek g.; **2.** [skinwel] torkad kanolioù g.; *digitales Programmpaket*, torkad niverel g.

Programmplaner g. (-s,-) : [skinwel, skingomz] kanturzhier g., saver programmoù g.

Programmplanerin b. (-,-nen) : [skinwel, skingomz] kanturzhierez b., saverez programmoù b.

Programmplanung b. (-,-en) : [skinwel, skingomz] programmadur g., programmerezh g., programmiñ g.

Programmschleife b. (-,-n) : [stlenn.] dol c'houlev b.

Programmsegment n. (-s,-e): [stlenn.] krennenn c'houlev b.

Programmsteuerung b. (-,-en) : [stlenn.] goulever g. [*liester* gouleverioù].

Programmstopp g. (-s,-s) : [stlenn.] bedingter Programmstopp, lamm amplegadek g. ; unbedingter Programmstopp, lamm diamplegad g.;

Programmwähler g. (-s,-) : [tekn.] goulever g. [*liester* gouleverioù].

Programmzeitschrift b. (-,-en) : kazetenn gant roll an abadennoù skinwel ha skingomz b.

Progress g. (-es,-e): kendalc'h g., kendalc'hidigezh b., araokaat g., araokadur g., enraog g., gwellaenn b., lammgresk g., lañs g., diorroadur g., emzisplegerezh g., emastenn g., emzispleg g., emzisplegadur g., emzisplegerezh g., emdroadur war well g., kemm war well g., erlusk g., dedro g., dedroadur g. Progression b. (-,-en): 1. araokadenn b., araokaat g., araokadur g., enraog g.; 2. agreskusted b., pazennegezh b.; Steuerprogression, agreskusted an telloù b.; 3. [mat.] argammedadur g.; arithmetische Progression, argammedadur niveroniel g.; 4. [armerzh] kalte Progression, diagresk a-yen b., gwered liesaat ar monc'hwezh g.; 5. [sonerezh] heuliad klotadoù g.

Progressismus g. (-): araokadouriezh b.

Progressist g. (-en,-en) : **1.** [polit.] araokadour g., den penn-araok g. ; **2.** [relij.] araogelour g.

progressistisch ag. : 1. [polit.] araokadour ; 2. [relij.]
araogelour.

progressiv ag.: 1. war-gresk, agreskus, pazennek, kreskidik; 2. [fizik] progressive Welle, gwagenn veajus b.; 3. [polit.] araokadour, araokaus, frank, penn-a-raok; 4. [relij.] araogelour. Adv.: 1. lec'h-ha-lec'h, a-nebeudoù, a-gammedoù, nebeut-habebeut, bep un nebeud, tamm-ha-tamm, a-dammoù, a-van-davan, a-bazennadoù; 2. [polit.] en un doare araokadour; 3. [relij.] en un doare araogelour.

Progressive(r) ag.k. g./b. (-en,-en) : [polit.] araokadour g., araokadourez b.

Progressivismus g. (-): **1.** [polit.] araokadouriezh b.; **2.** [relij.] araogelouriezh b.

Progressivsteuer b. (-,-n): tell agreskus b.

Progressivist g. (-en,-en): **1.** [polit.] araokadour g., den penna-raok g.; **2.** [relij.] araogelour g.

Progymnasium n. (-s,-gymnasien) : lise hep klas termen g. **prohibieren** V.k.e. (hat prohibiert) : berzañ, difenn.

Prohibition b. (-,-en): berz b., berzidigezh b.

Prohibitionismus g. (-): berzouriezh b.

Prohibitionist g. (-en,-en): berzour g. [*liester* berzourien]. **prohibitionistisch** ag.: berzour.

prohibitiv ag. : **1.** berzus, difennus, harzus ; *prohibitive* Gesetze, lezennoù berzus ls. ; **2.** [prizioù] diroll, ker-daonet, ker-ruz, ker-spontus, uhel-spontus, dreist da ger, ker dreist, ... na c'haller ket paeañ, direzon, er-maez a briz, dibriz.

Prohibitivzoll g. (-s,-zölle) : gwirioù maltouterezh digalonekaus ls., gwirioù maltouterezh dibennadiñ ls., kael valtoutel b.

Projekt n. (-s,-e): **1.** raktres g., raktresadenn b., raklun g., steuñv g.; *ein Projekt vorlegen*, *ein Projekt einreichen*, endodiñ ur raktres; *ein Projekt aufstellen*, sevel ur raktres, danzen ur raktres; *dieses Projekt befindet sich zur Zeit in Arbeit*, emañ ar raktres-se war ar stern, emañ ar raktres-se war ar billig; *ein Projekt realisieren*, *ein Projekt durchführen*, seveniñ ur raktres, kas da benn ur raktres; *Kohärenz eines Projekts*, kevanlen ur raktres g.; *einigendes Projekt*, raktres unanus g.; *ein gigantisches Projekt*, un embregadenn veur b.; **2.** dezev g., soñj g., mennad g., diviz g., ratozh b., rat b.

Projektant q. (-en,-en): raktreser q.

projektieren V.k.e. (hat projektiert): etwas projektieren, kaout dezev d'ober udb, ober e zezev d'ober udb, bezañ en e vennozh ober udb, bezañ en e vennad ober udb, bezañ e gwel d'ober udb, bezañ en e soñj d'ober udb, bezañ e soñj d'ober udb, bezañ e soñj d'ober udb, kaout soñj d'ober udb, lakaat e soñj d'ober udb, bezañ en e benn d'ober udb, bezañ e-sell d'ober udb, kaout mennozh d'ober udb, soñjal ober udb, bezañ keloù gant an-unan d'ober udb, bezañ ger gant an-unan d'ober udb, bezañ keal gant an-unan d'ober udb, bezañ en aviz ober udb, prederiañ ober udb, raktresañ udb, erbarañ udb.

Projektil n. (-s,-e): bannadell b.

Projektion b. (-,-en): **1.** [film] bannañ g., bannerezh g., bannadur g., bannad g., bannadenn b., luc'hvannadur g., luc'hvannañ g., skignadenn b.; **2.** [mat., douar.] bannad g., bannadur g.; kotierte Projektion, bannad savennet g., bannadres savennet g.; senkrechte Projektion, bannad a-skouer g., bannad diaskouer g.; Zentralprojektion, bannañ kreizel g., bannad kreizel g.; punktuelle Projektion, bannadur poentel g.; **3.** [bred.] ervannadur g., ervannañ g.; **4.** [treserezh] diarsell g.; Schrägprojektion, diarsell a-veskell g.; Parallelprojektion, diarsell a-stur g., diarsell kenstur g.; **5.** [douaroniezh] bannerezh g.; Mercator-Projektion, bannerezh Mercator g.

Projektionsapparat g. (-s,-e): luc'hvanner g., luc'hvannerez b., banner g.

Projektionsebene b. (-,-n) : [mat.] plaenenn vannañ b. Projektionsformel b. (-) : [kimiezh] delun bannat g.

Projektionsgerade ag. k. b. *pe* b. (-,-n) : [mat.] bannerenn b. **Projektionsgerät** n. (-s,-e) : luc'hvanner g., luc'hvannerez b., banner g.

Projektionslampe b. (-,-n) : letern bannañ g.

Projektionsschirm g. (-s,-e): skramm g.

Projektionsverhältnis n. (-ses,-se): keñver bannañ g.

Projektionszentrum n. (-s,-zentren) : kreiz diarselladel g.

projektiv ag.: 1. bannadel, bannat; projektive Geometrie, mentoniezh vannadel b.; 2. [bred.] ervannadel, ... ervannañ; projektive Tests, prouad ervannañ g., prouad ervannadel g.; projektives Verfahren, hentenn ervannadel b., hentenn ervannañ b., teknikoù ervannadel ls., teknikoù an ervannañ ls.; projektive Identifikation, projektive Identifizierung, hevelebiñ ervannadel g.; projektives Stadium, pazenn ervannadel b.

Projektleiter g. (-s,-): ardead erbar g., ardead raktres g., penn erbar g., penn raktres g., mestr oberour g.

Projektor g. (-s,-en) : luc'hvanner g., luc'hvannerez b., banner g., heweler g. [*liester* hewelerioù].

projizieren V.k.e. (hat projiziert): **1.** [film] bannañ, luc'hvannañ; transparente Vorlagen mit einem Overheadprojektor projizieren, kilvannañ; **2.** [mat.] bannañ; projizierter Punkt, bannad g.; **3.** teurel, bannañ, strinkañ, stlepel; **4.** [bred.] ervannañ.

Prokariont g. (-en,-en): [bev., loen.] prokariot g. [*liester* prokarioted].

prokariontisch ag. : [bev., loen.] prokariot ; *prokariontische Zelle*, kellig prokariot b.

Prokariot g. (-en,-en): [bev., loen.] prokariot g. [liester prokarioted].

prokariotisch ag.: [bev., loen.] prokariot; prokariotische Zelle, kellig prokariot b.

Prokatalepsis b. (-,-lepsen) : [retorik] erloezad g. [*liester* erloezadoù].

Proklamation b. (-,-en): embann g., embannidigezh b., enkant g., skrid-embann g., bonnadur g.; *Proklamation der Brautleute,* embann an dimeziñ g.

proklamieren V.k.e. (hat proklamiert) : embann, bannañ, disklêriañ, enkantiñ, bonnañ.

Proklitikon n. (-s, Proklitika) : [yezh.] rakharpell b., proklitikon g. **prokommunistisch** ag. : adukomunour.

Prokonsul g. (-s,-n): [istor] prokoñsul g.

prokonsular ag. / prokonsularisch ag. : prokoñsulel.

Prokonsulat n. (-s,-e): [istor] prokoñsuliezh b.

Pro-Kopf-Einkommen n. (-s): korvoder keitat dre benn g., korvoder broadel dre annezad q.

Prokrastination b. (-,-en): [bred.] dijaniñ g.

prokrastinieren V.gw. (hat prokastiniert) : [bred.] dijaniñ.

Prokrustesbett b. (-s): **1.** [mojenn.] gwele Prokroustes g.; **2.** [dre skeud.] gwask g., moustr g.

Proktologe g. (-n,-n): [mezeg.] youlc'hour g., proktologour g. **Proktologie** b. (-): [mezeg.] youlc'houriezh b., proktologiezh. **proktologisch** ag.: [mezeg.] ... ar youlc'h, proktologek.

Prokura b. (-, Prokuren) : prokul g., skrid-galloudegañ g., galloudegadur g. ; [kenw.] *jemandem Prokura erteilen,* reiñ prokul d'u.b., galloudegañ u.b., reiñ kannad d'u.b.; *per Prokura zeichnen,* sinañ e anv unan all, sinañ dre brokul, sinañ dre c'halloudegadur, sinañ dre zileuriadur.

Prokuraindossament n. (-s,-s): ardestadur galloudegañ g. **Prokutatur** b. (-,-en): [relij., istor] **1.** [karg.] prokulerezh g.; **2.** [lec'h] prokuldi g.

Prokurist g. (-en,-en) : galloudeged g. [*liester* galloudegidi], leuriad g. [*liester* leuriaded, leuridi]

Prokuristin b. (-,-nen): galloudegedez b., leuriadez b.

Prokutikula b. (-,-s /-kutikulä) : [bev., loen.] protokutikul g.

Prolactin n. (-s,-e) / **Prolaktin** n. (-s,-e) : [bev., mezeg.] prolaktin g.

Prolamin n. (-s,-e): [bev.] prolamin g.

Prolaps g. (-es,-e) / Prolapsus g. (-,-): [mezeg.] diskenn-bouzelloù g., avelenn gof b., avelenn varlenn b., koeñvenn-vouzelloù b., avelenn b. / toullgof g. / tarzh-kof g. (Gregor), ogad g.; eingeklemmter Prolaps, toullgof aet start g., avelenn skoulmet b., avelenn tagellet b.; Einklemmung eines Prolapses, tagelladur un avelenn g., skoulmadur un avelenn g.; einen Prolaps einrichten, lakaat un toullgof en e reizh; an einem Prolaps leidend, fardellek, avelennek, tarzhet e gof dezhañ, tarzhkofek; einen Prolaps debridieren, didagellañ un avelenn; mit einem Prolaps behaftet, fardellek, avelennek, tarzhet e gof dezhañ, tarzhkofek, ogat; mit einem Prolaps behafteter Patient, avelenneg g. [liester avelenneien].

Prolegomena ls. : kentlavar g., raklavar g.

Prolepse b. (-,-n) / **Prolepsis** b. (-,-lepsen) : [retorik] erloezad g. [*liester* erloezadoù].

Prolet g. (-en,-en): [gwashaus] proleter g., gwerinad g.

Proletin b. (-,-nen): [gwashaus] proleterez b., gwerinadez b.

Proletariat n. (-s): proleteriezh b., gwerin b., proleterien ls., tud divadoù ls., tud didra ls.

Proletarier g. (-s,-): proleter g., gwerinad g., den divadoù g., den didra g.; *Proletarier aller Länder, vereinigt euch!* proleterien an holl vroioù, en em unanit!; *die Ausbeutung der Proletarier*, korvoerezh ar broleterien g.; [Saint-Simon] *die Klasse der Proletarier*, renkad ar broleterien b.

Proletarierin b. (-,-nen): proleterez b., gwerinadez b.

proletarisch ag.: proleterel, proleterek, gwerinek, ... ar broleterien, ... ar broleteriezh, ... proleter; proletarische Demokratie, demokratiezh proleterel b.; die proletarischen Massen, ar yoc'hoù proleter ls.; die proletarische Linke, an tu kleiz proleterel g.; proletarische Souveränität, riegezh proleterel b.; [Mussolini] proletarische Nation, broad proleter b. proletarisieren V.k.e. (hat proletarisiert): proleterekaat, gwerinekaat.

Proletarisierung b. (-): proleterekadur g., proleterekaat g., gwerinekaat g.

Proliferation b. (-,-en) : [mezeg.] neridigezh b. ; *Proliferation von Tumorzellen,* neridigezh yoc'hennus b.

Prolo g. (-s,-s): [gwashaus] plaou g., pampez g., plouk g.

Prolog g. (-s,-e): **1.** kentlavar g., kentskrid g., raklavar g., rakskrid g., kentc'hoari g., rakc'hoari g.; **2.** [relij.] prolog g.; **3.** [sport] rakredadeg b.

Prolongation b. (-,-en): ampelladur g., astenn g., astennidigezh b., goursez a dermen g., goursezadur g., astal g., nevezidigezh b., aznevezadur g.

Prolongationsgebühr b. (-,-en) : mizoù ampellañ ls.

Prolongationsgeschäft n. (-s,-e) : [arc'hant., Yalc'h] qwezhiadenn astaol b., astaoladenn b.

Prolongationswechsel g. (-s,-): lizher-talañ aznevezadus g., lizher-talañ aznevezet g.

prolongieren V.k.e. (hat prolongiert) : ampellañ, astenn, goursezañ, astaliñ, kenderc'hel, azneveziñ; ein Termingeschäft durch ein Reportgeschäft prolongieren lassen, lakaat asteurel e saviad.

Promenade b. (-,-n): 1. pourmenadenn b., pourmenadenn war droad b., pourmenadeg b., baleadenn b., baleadenn war droad b., baleadeg b., balead g., bale g., tro-vale b., frapad bale g., pourmen g., tamm pourmen g., tamm tro g., troiad b., troidell b., ermaeziadenn b., aveladenn b., lonkad avel g.; (2). hent-bale g., boulouard g., bali b., alez b., pourmenadenn b., mailh g., paramailh g.

Promenadendeck n. (-s,-s): [merdead.] pont-bale g., pont uhelañ g., pourmenadenn b.

Promenadenmischung b. (–,-en) : [loen.] kozh ki g., ki bastard g., bastard g. [*liester* besterd, bastarded].

promenieren V.gw. (ist promeniert): bale, baleadenniñ, pourmen, ober un dro, ober un droiad, ober un tamm tro, ober un dro vale, ober ur frapad bale, ober ur pourmen, ober un tamm pourmen, ober ur bourmenadenn, turlutañ, bezañ war ar pourmen, bezañ war e bourmen, bezañ war bourmen, bale hent, gwelet bro, kantren, lonkañ avel, pourmen e galite, bezañ war ar bale.

prometheisch ag.: prometeek, ... Prometheüs, ... Prometeüs. Prometheus g.: [mojenn.] Prometheüs g., Prometeüs g.

Promethium n. (-s): [kimiezh] prometiom g.

Promi g. (-s,-s): P. floc'helleg g., penn-bras g., penn uhel g., penn brudet g., unan eus ar pennoù-bras g., tarin g., paotr-bras g., den a renk g., den a-stok g., den a-stroñs g.; *er lässt sich gern mit Promis blicken,* hennezh a blij dezhañ bezañ e-touez an tev.

Promi b. (-,-s): [plac'h] penn-bras g., penn uhel g., plac'h a renk b., plac'h a-stroñs b.

Promille n. (-/-s,-): **1.** feur dre vil g., kementad-dre-vil g., dreviliad g.; zehn Promille, dek dre vil; **2.** P. [alkool er gwad] 0,5 Promille, 0,5 gramm; Trunkenheit am Steuer beginnt bei 0,5 Promille, ar mezverezh ouzh ar rod-stur a zeraou gant 0,5 gramm alkool er gwad.

Promillegrenze b. (-,-n) : [bleinerien] feur uc'hek an alkool aotreet er gwad g.

prominent ag.: dreist-kenañ, dispar, eus ar vegenn, eus ar gurunenn, eus an diuz, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, mat-distailh, mat-dreist, brudet; eine prominente Persönlichkeit, un den uhel g., un den brudet g., un uhelvedad g. [liester uhelvediz], ur penn brudet g., un den cheuc'h g., unan eus ar pennoù bras g., un den a-stok g., un den a-stoñs g., ur bennadurezh b.

Prominente(r) ag.k. g./b. : floc'helleg g., penn-bras g., penn brudet g., penn uhel g., unan eus ar pennoù-bras g., uhelvedad g. [*liester* uhelvediz], tarin g., paotr-bras g., den a renk g., den a-stok g., den a-stroñs, pennadurezh b. ; *er lässt sich gern mit Prominenten blicken*, hennezh a blij dezhañ bezañ e-touez an tev.

Prominenz b. (-): pennoù brudet ls., pennoù-bras ls., tud a renk ls., uhelidi ls., uhelvediz ls. pennadurezhioù ls., aotrouniezhoù ls., tud a-stok ls., tud a-stroñs ls., oterien ls., paotred vras ls., tev g., begenn b., dibad g.; er verkehrt gern in den Kreisen der Prominenz, hennezh a blij dezhañ bezañ e-touez an tev

promisk ag.: P. ... en devez (... he devez) darempredoù rev gant meur a hini, lieswreg, liespried; *meine Tochter ist promisk*, va merc'h a chalvant gant ar baotred yaouank.

Promiskuität b. (-) : darempredoù rev gant tud disheñvel ls., chalvanterezh g.

Promotion b. (-,-en) : **1.** anvidigezh da zoktor b. ; **2.** [Bro-Aostria] lid an uhelidigezh da zoktor g., lid an uhelidigezh e renk an doktored g. ; **3.** [Bro-Suis] sav en e garg g., enraog g., savidigezh b., avañs b., pignadur g., enraokaat g., herouezañ g., herouezadur g. ; **4.** [Bro-Suis, skol] tremenidigezh er c'hlas a-us ; **5.** [Bro-Suis, sport] pignat er rummad a-us g., mont d'ar rummad a-us g.

Promotionsaktion b. (-,-en) : [kenwerzh] gwerzhadenn herouezañ b.

Promotionsartikel g. (-s,-): traezad herouez g., herouezad g. [*liester* herouezadoù].

promovieren V.gw. (hat promoviert) : souten e dezenn doktorelezh, difenn e dezenn doktorelezh, tremen an doktorelezh, tremen un doktorelezh Stad.

V.k.e. (hat promoviert): 1. jemanden promovieren, lakaat u.b. da zoktor, lakaat u.b. e renk an doktored, reiñ al lesanv a zoktor (reiñ an doktoriezh) d'u.b. ; promovierter Literaturwissenschaftler, doktor war al lennegezh g. ; promovierter Literaturwissenschaftler sein, kaout un doktorelezh war al lennegezh ; 2. [Bro-Suis, skol] kas d'ar c'hlas a-us.

prompt ag. : gres, difrae, buan, dillo, prim, pront.

Adv.: 1. gant mall, gant hast, gant hastidigezh, buan, prim, dibilh, a-hast, a-dizh, a-brez, fonnus, fonnapl, dillo, a-zillo, [dispredet] a-dro-skañv, e berr amzer, dindan verr amzer, abred, a-skañv, trumm, trumm-ha-trumm, en un hunvre, prim-ha-prim, fresk, bresk, prest, timat, tizh, fonnus, fonnapl, a-fo, a-gas, a-skrap, gant difrae, diwar zifrae, gant diere, en un taol berr, diampech; 2. diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, diouzhtu-krak, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, kerkent ha bremañ, kerkent goude, kerkent war-lerc'h, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, rag-

eeun, war an taol, en un taol, war an tach, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war ar prim, war an tizh, war an trumm, tomm-ha-tomm, hardizh, a-daol, a-daol-trañch, a-daol-dak, a-drak, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep tardañ, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, dihop, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, bremañ a-benn; er reagiert immer prompt, hennezh 'zo un dak a zen.

Prompt g. (-s,-s): [stlenn.] ped g., pedadenn b.

Prompter[®] g. (-s,-): skridkuzuliker g. [*liester* skridkuzulikerioù], prompter[®] g. [*liester* prompterioù[®]].

Promptheit b. (-): primder g., primded b., buander g., buanded b., difrae g., dillo g.

Promulgation b. (-,-en) : gourbonnad g., gourbonnadur g., dougadurezh b., dougadur g., dougidigezh b., embann g., embannidigezh b.

promulgieren V.k.e. (hat promulgiert): gourbonnañ, embann, diferañ, dougen, spizañ; ein Gesetz promulgieren, embann (dougen) ul lezenn, diferañ ul lezenn, gourbonnañ ul lezenn, spizañ ul lezenn.

Pronatalismus g. (-): genelouriezh b., poblañselouriezh b. Pronatalist g. (-en,-en): genelour g., poblañselour g.

pronatalistisch ag. : ... genel, genelour, poblañselour ; pronatalistische Politik, politikerezh genel g., politikerezh genelour g. ; pronatalistische Maßnahmen, darbaroù genelour le

Pronation b. (-): [korf., mezeg.] palvstouiñ g.

pronisch ag. : [mat.] *pronische Zahl*, niver heteromek g., niver damgehed g.

Pronomen n. (-s,-/Pronomina): [yezh.] raganv g.; als Pronomen gebraucht, arveret evel raganv. Demonstrativpronomen, raganv-diskouez g., raganvdiskouezañ g.; Personalpronomen, raganv-gour g., raganvperson g.; Interrogativpronomen, ragany goulennata g., raganv-goulenn g.; Relativpronomen, raganv-stagañ g.; Possessivpronomen, raganv perc'hennañ g., ger perc'hennañ g.; Indefinitpronomen, raganav-damziskouez g., raganv amstrizh g., raganv amspis g., raganv amresis g., raganv amresisaat g. obliques Pronomen, Personalpronomen, raganv-gour ren g.

pronominal ag. : [yezh.] ... raganv, raganvel, gourek ; pronominaler Modus, moz gourek g. ; pronominale Flexion, plegad raganvel g. ; pronominales Prädikat, prezegad raganvel g.

Adv.: ent-raganvel; pronominal gebraucht, arveret evel raganv. **Pronominaladverb** n. (-s,-ien): [yezh.] adverb raganv g., adverb raganvel g.

pronominalisieren V.k.e. (hat pronominalisiert) : [yezh.] raganviñ.

Pronominalisierung b. (-,-en) : [yezh.] raganviñ g.

Pronominalpartikel b. (-,-n): [yezh.] rannig raganvel b.

Propädeutik b. (-): **1.** rakstudi g.; **2.** rakkelennadur g.

Propaganda b. (-, Propaganden): 1. [polit.] bruderezh taer g., propaganda g., moederezh g., abostolerezh g., skignerezh g., brozennoù Is., empennwalc'herezh g., politprop g., korzherezh g.; Propaganda machen, kabaliñ, taeriñ war an dud, brozennat; das Radio macht reine Propaganda, bountet (sanket, plantet, fourret, c'hwezhet) e vez pennadoù en dud gant ar skingomz, c'hwezhet e vez pennadoù e spered an dud gant ar skingomz, ar skingomz ne ra ken tra nemet taeriñ war an dud, brozennoù tout ar pezh a skign ar skingomz; 2. [armerzh.] bruderezh g., daranverezh g.

Propagandaaktion b. (-,-en): koulzad brudañ g., brudadeg b. **Propagandamittel**¹ n. (-s,-): araez brudañ g.

Propagandamittel² ls. : arc'hantoù evit ar bruderezh ls., kevalaoù evit ar bruderezh ls.

Propagandist g. (-en,-en): bruder g., entaner g., skigner g., kabaler g., korzhour g.

Propagandistin b. (-,-nen) : bruderez b., entanerez b., skignerez b., kabalerez b., korzhourez b.

propagandistisch ag. : ... bruderezh, entanus ; *die neuen ldeen propagandistisch verbreiten*, lakaat ar mennozhioù nevez da sankañ er speredoù, bountañ (sankañ, plantañ, fourrañ, c'hwezhañ) ar mennozhioù nevez e penn an dud.

propagieren V.k.e. (hat propagiert) : skignañ, ledañ, brudañ, bannañ.

Propagule b. (-,-n): [louza.] diaspor str., diasporenn b.

Propan n. (-s): [kimiezh] propan g.

Propangas n. (-es): [kimiezh] gaz propan g.

Propantanker g. (-s,-): [merdead.] propanlestr g. [*liester* propanlistri].

Propeller g. (-s,-): **1.** [nij.] biñs-tro b., aerviñs b., biñs b., rodviñs b.; **2.** [merdead.] biñs-tro b., biñs b., rod-viñs b.; zweiflügeliger Propeller, biñs divvalvenn b.; dreiflügeliger Propeller, biñs teirmalvenn b.

Propellerantrieb g. (-s) : **1.** [nij.] erlusk dre aerviñsoù g., an erluskañ dre aerviñsoù g., erlusk dre viñsoù-tro g. ; **2.** [merdead.] erlusk dre viñsoù-tro g., an erluskañ dre viñsoù-tro g.

Propellerblatt n. (-s,-blätter) / **Propellerflügel** g. (-s,-) : malvenn b. [*liester* malvinier], pal b. [*liester* palioù, pili], bann g., brank ur viñs-tro g.

Propellerflugzeug n. (-s,-e): karr-nij aerviñsoù g.

Propellerturbine b. (-,-n): troellerlusker g.

Propen n. (-s): [kimiezh] propen g., propilen g.

proper ag.: P. sañ, digatar, difistur, dibikous, dilastez, stenn, kempenn, diroufenn, hep si, hep nep si, hep ket a si, peurvat, peurlipet.

Propergol n. (-s,-e): [trelosk, kimiezh] propergol g.

Prophase b. (-,-n): [bev.] profaz g. [*liester* profazoù]. **Prophet** g. (-en,-en): **1.** profed g., diouganer g., darlavariad g., rakweler g., rakwelour g., orakl g. [*liester* orakled], vatisiner g.;

rakweler g., rakwelour g., orakl g. [liester orakled], vatisiner g.; der Prophet Mohammed, Muhammad an Diouganer g., ar profed Muhammad g., ar Profed g.; die falschen Propheten, ar fals profeded ls.; die kleinen Propheten, an diouganerien vihan ls.; der von den Propheten verheißene Erlöser, ar Mesiaz bet prometet gant ar brofeded g.; beim Barte des Propheten! dre varv an diouganer! dre varv ar profed!; 2. [kr-l] der Prophet gilt nichts im eignen Lande, den n'eo abostol en e vro - an hini n'eo ket un aotrou en e vro n'en deus nemet mont d'ur vro all hag e vo - ur profed n'eo disprizet (dibrizet) nemet en e vro hag en e di e-unan - biskoazh sant n'eo bet en e barrez meulet.

Prophetie b. (-,-n) : diougan g., diouganadenn b., darlavarenn b. ; *Gabe der Prophetie*, donezon an diouganoù g./b., profediezh b., rakwelouriezh b., diouganerezh g., diouganouriezh b.

Prophetin b. (-,-nen): profedez b., diouganerez b., darlavariadez b., rakwelerez b., rakwelourez b., vatisinerez b. **prophetisch** ag.: diouganel, diouganek, diouganus, profedel, profedek; *prophetische Ekstase*, barr diouganerezh g., goursav profedek g.

prophezeien V.k.e. (hat prophezeit): diouganañ, profediñ, darlavarout, tonkañ, vatisiniñ; aus ihm wird ein König, das prophezeie ich, me a donk e vezo roue.

Prophezeien n. (-s): diouganerezh g., vatisinerezh g.

Prophezeiung b. (-,-en) : diougan g., diouganadenn b., darlavarenn b. ; *düstere Prophezeiungen, finstere Prophezeiungen,* gwall ziouganoù ls.

Prophezeiungsgabe b. (-,-n) : donezon an diouganoù g./b., profediezh b., rakwelouriezh b., diouganouriezh b.

Prophezeiungsvermögen n. (-s): donezon an diouganoù g./b., profediezh b., rakwelouriezh b., diouganouriezh b.

Prophylaktikum n. (-s, Prophylaktika) : [mezeg.] louzoù ergurañ g.

prophylaktisch ag. : [mezeg.] ... diarbenn, ... dizarbenn, diarbennus, ... gwarez, enepdroug, erguradel, ... ergurañ.

Prophylaxe b. (-,-n) / **Prophylaxis** b. (-,Prophylaxen) : [mezeg.] profilaksiezh b., enepkleñvedoniezh b., ergurañ g.

Propolis b. (-): [gwenan] propoliz g.

Proportion b. (-,-en): **1.** keñver g., kenfeur g., feur g., pegementad g., argement g.; [kimiezh] *Gesetz der konstanten Proportionen*, savelenn ar c'henfeurioù savelek b.; *Wasserstoff und Sauerstoff können sich nicht bei einer anderen Proportion verbinden*, ne c'hall ket kediañ oksigen hag hidrogen diouzh kenfeurioù all; **2.** mol g., moull g.; *die Proportionen müssen gewahrt bleiben*, ret eo gouzout moull, ne faot ket diskroc'henañ ar maout ent-bev, arabat mont re bell (re lark) ganti.

proportional ag. [zu]: kenfeurel [ouzh], kenfeur [ouzh, gant], kenfeuriek [ouzh]; *umgekehrt proportional zu*, ginfeuriek ouzh, kenfeurel a-c'hin ouzh, a-c'hinfeur gant, a-c'hinfeur da, rekin an eil d'egile; *proportionales Wachstum*, kresk kenfeuriek g.; *proportionale Vertretung*, derc'houezadur kenfeuriek g.

Adv.: a-genfeur gant.

Proportionale b. (-,-n): kenfeurenn b.; [mat.] *mittlere Proportionale*, keitad kenfeuriek g.

Proportionalität b. (-,-en): kenfeurelezh b., kenfeuriegezh b.; *umgekehrte Proportionalität*, ginfeurelezh b., ginfeuriegezh b.

Proportionalitätsfaktor g. (-s,-en) : [mat.] gwezhiader kenfeuriegezh g., kenefeder kenfeurelezh g.

Proportionalitätskonstante b. (-,-n) / ag.k. b. : [mat.] gwezhiader kenfeuriegezh g., kenefeder kenfeurelezh g.

Proportionalschrift b. (-,-en): [moul.] lec'hed argemmus an araouezennoù g., lec'hed diouzh ment ha stumm an araouezennoù g., foet diouzh ment ha stumm an araouezennoù g., nodrezh argemmus e foet g., font argemmus e foet g.

Proportionalzirkel g. (-s,-): kelc'hier bihanaat g., gaolrenn bihanaat g., kompaz bihanaat g.

proportionieren V.k.e. (hat proportioniert) : kenfeuriañ.

proportioniert ag.: kevatal, kempouez; [korf, neuz] gut proportioniert, wohlproportioniert, paket mat, paket brav, korfet mat, korfet brav, a droc'had mat, temzet mat, troc'het mat, diskoupl, iziliek, iziliet mat, rollet mat, rollet divlam, a-dailh, mentek-dreist, mentet a-zoare, mentet a-feson, frammet kaer, frammet mat, stummet brav, stummet kaer, stummet mat, a vent vat, heneuz, kaer a gorf, ur c'horf kaer a zen anezhañ, diskarg, mistr ha savet mat, kaer en e stumm hag en e ventoù, gobariet brav, modet brav, doubl, un troc'had mat a zen anezhañ, kigennet kaer, kiget mat, strujet brav, iziliet kaer, askornet mat ha livet kaer, neuziet flour e gorf; schlecht proportioniert, digevatal, digempouez, dineuz.

Proporz g. (-es,-e): **1.** [polit.] kenfeurelezh b., kenfeuriegezh b., derc'houezadur kenfeuriek g.; **2.** [Bro-Suis] mouezhiañ kenfeuriek g.

Proporzwahl b. (-,-en) : [polit.] mouezhiañ kenfeurel g., mouezhiañ kenfeuriek g.

proppenvoll ag. / proppevoll ag. : karget a-rez, karget a-rez ar bordoù, leun betek ar skoulm, karget da fennañ, karget-leun, leun-tenn, leun-kreñv, leun-barr, leun-kouch, leun-chouk, leun-blouk, leun-bloup, leun-mort, leun-rik, leun-chek, leun-bourr, leun-brok, bourr-sank, bourr-stank, karget betek ar barr, stambouc'het, beget da verañ, peurleun, barrleun, barruhel, du

gant an dud ; *der Bus ist proppenvoll,* gorjellet eo an dud leun ar c'harr-boutin, en em gouchañ a ra an dud er c'harr-boutin.

propriozeptiv ag. : propriokeptivel, kinesteziek, emstummtapus ; *propriozeptive Sensibilität,* skiantaerezh kinesteziek g.

Propst g. (-s, Pröste): **1.** provost g.; **2.** [relij.] priol g.; **3.** [relij., protestanted] pennverour g., merour-meur g.

Propstei b. (-,-en) : [relij.] **1.** [tachenn] priolelezh b. ; **2.** [karg] prioliezh b. ; **3.** [savadur] prioldi g.

Propyläen ls.: **1.** [tisav.] propilon g.; **2.** [istor] Propileoù ls.

Propylen n. (-s): [kimiezh] propilen g., propen g.

Prorektor g. (-s,-en): besrektor g.

Prorogation b. (-,-en): [polit.] astaladur ar parlamant g.

Prosa b. (-, Prosen): 1. komz-plaen b., komzoù-plaen ls., yezh-plaen b., lavar-plaen g.; *Prosa schreiben*, skrivañ e komzoù-plaen, skrivañ e komz-plaen; *einen Prosatext mit Versen durchsetzen*, marellañ un destenn skrivet e komzoù-plaen gant gwerzennoù; 2. [relij.] *liturgische Prosa*, prozenn b.

Prosaiker g. (-s,-): 1. saver komzoù plaen g., plaengomzour g., komzour-plaen g., plaenskrivagner g., skrivagner-plaen g.; 2. [dre skeud.] den gwall ordinal e vennozhioù hag e gomzoù g. prosaisch ag. : plaen, boutin, divarzhek, gwall ordinal, prozaek ; das Gedichtete prosaisch umsetzen, divarzhoniañ udb.

Prosaismus g. (-): prozaegezh b.

Prosaist g. (-en,-en): **1.** saver komzoù plaen g., plaengomzour g., komzour-plaen g.; **2.** [dre skeud.] den gwall ordinal e vennozhioù hag e gomzoù g.

prosaistisch ag.: prozaek.

Prosaschriftsteller g. (-s,-) : saver komzoù plaen g., plaenskrivagner g., skrivagner-plaen g.

Prose b. (-): komz-plaen b., komzoù-plaen ls., yezh-plaen b., lavar-plaen g.

Prosektor g. (-s,-en) : [mezeg., istor] diskejer g. [*liester* diskejerien].

Proselyt g. (-en,-en): abostolad g. [liester abostolidi].

Proselytenmacherei b. (-): abostolerezh g.

Proseminar n. (-s,-e) : kentelioù evit ar studierien nevez ls., rakstudi g., rakkelennadur g.

Prosencephalon n. (-s) : [korf] ragempenn g.

prosit estl.: Prosit! yec'hed mat! yec'hed deoc'h! yec'hed dit!
yec'hed mat deoc'h! yec'hed mat dit! yec'hedoù! d'ho yec'hed!
d'ho krasoù mat! da skrin ho kalon! d'ho tied! grasoù mat!
yec'hed mat d'an holl, hemañ a zo o vont da goll! yec'hed mat
deoc'h tout, hemañ a zo o vont en e roud!; Prosit Neujahr!
bloavezh mat! bloavezh mat ganeoc'h ha tiegezh dilogod!

Prosit n. (-s,-s): yec'hedoù ls.

Proskenion n. (-, Proskenia) : rakleur b., rakleurenn b. **proskribieren** V.k.e. (hat proskribiert) : ober forbann / forbanisañ (Gregor), forbannañ, P. lakaat war pedenn ar Sul.

Proskription b. (-): [istor] forbannerezh g., forbannidigezh b., forbannadur g. (Gregor), ostrakelezh b.

Proskynese b. (-,-n) / Proskynesis b. (-, Proskynesen) : [relij.] lidemstou q.

Prosodie b. (-): darlez g., darlezañ g., prozodiezh b.

prosodisch ag. : darlezel, prozodek.

Prosopographie b. (-): prozopografiezh b.

prosopographisch ag. : prozopografek.

Prosopopöie b. (-,-n) : [lenn.] dremmegañ g.

Prospekt g. (-s,-e): 1. brudfollenn b., kraflevr g., plaketenn vrudañ b.; 2. [c'hoariva] lien goueled g.; 3. [arz] diarsell g.; 4.

[ograou] armel-ograou b. ; **5.** [Bro-Rusia, straed] bali b. ; **6.** [armerzh] follenn ditouriñ diwar-benn ar c'hevala heloc'hel b.

Prospektion b. (-,-en): amc'hwilierezh g., amc'hwiliañ g., arglask g., arglaskerezh g.; *geophysikalische Prospektion*, amc'hwilierezh douarfizikel g., amc'hwiliañ geofizikel g.

Prospektionskampagne b. (-,-n) : koulzad amc'hwiliañ g., koulzad arglask g.

Prospektionsmethode b. (-,-n) : hentenn amc'hwiliañ b., hentenn arglask b.

prospektieren V.k.e. (hat prospektiert): amc'hwiliañ, arglask; die unterirdischen Schichten prospektieren, amc'hwiliañ ar c'hondon.

prospektiv ag.: **1.** imbourc'hel, rakwelel, raksellus ; **2.** diaweladel, erveziat, erveziadel ; **3.** troet war-zu an dazont, dervantat, dervantel.

Adv. : diouzh doare, evit doare, e-doare, hervez doare.

Prospektor g. (-s,-en): [mengleuz.] amc'hwilier g.

prosperieren V.gw. (hat prosperiert) : bezañ en e verzh, bezañ en e vrud, bezañ en e voked, bezañ en e vleuñv, bleuniañ, bleuñviñ, ober berzh, ober brud, ober finborte, spletusaat.

prosperierend ag. : bleunius, en e gaerañ berzh, en e wir wellañ.

Prosperität b. (-): berzh-mat g., hoal-vat b., finborte g., bleuniadur g., bleuñvadur g., P. prespolite b.

prost estl.: Prost! yec'hed mat! yec'hed dit! yec'hed mat dit! yec'hed deoc'h! yec'hed mat deoc'h! yec'hedoù! d'ho yec'hed! d'ho krasoù mat! da skrin ho kalon! d'ho tied! grasoù mat! yec'hed mat d'an holl, hemañ a zo o vont da goll! yec'hed mat deoc'h tout, hemañ a zo o vont en e roud!; Prost Neujahr! bloavezh mat! bloavezh mat ganeoc'h ha tiegezh dilogod!; P. Prost Mahlzeit! blev! blev da gaout! debret eo koan! poazh eo ar soubenn! fresk omp bremañ! riñset omp! echu an neizh kenin!

Prostaglandin n. (-s,-e): [mezeg.] prostaglandin g. [*liester* prostaglandineier].

Prostata b. (-, Prostatæ) : [mezeg.] prostat g., raksavenn b., P. kistinenn b. [*liester* kistinennoù].

prostatisch ag. : [mezeg.] ... ar raksavenn.

prosten V.gw. (hat geprostet): trinkañ, stokañ e werenn, yec'hediñ, sevel ur yec'hed.

Prosthese b. (-,-n) / **Prosthesis** b. (-, Prosthesen) : [yezh.] prostez g., rakkresk g.

 $\label{eq:prosthetisch} \textbf{ag.: 1.} \ [\textbf{yezh.}] \ \textbf{rakkreskel: 2.} \ [\textbf{bevgimiezh}] \ \textbf{prostetek: }, \\ \textit{prosthetische Gruppe, stroll prostetek g.}$

prostituieren V.k.e. (hat prostituiert) : louvigezhiñ, gastaouiñ. V.em. : sich prostituieren (hat sich (ak.) prostituiert) : louvigezhiñ, en em wallañ, gastaouiñ, labourat evel gast, ober he forc'h, ober he fezh lêr, ober he fezh fall, gwerzhañ he c'horf, gwerzhañ e gorf, mont da c'hast, [kleuk] bevañ diouzh he zoull. **Prostituierte(r)** ag.k. g./b.: plac'h boutin b., louveg g., louvidig g., louvigez b., labourer-ar-reizh g., labourerez-ar-reizh b., gast b. [liester gisti], boulenn b. [liester boulenned], frizenn b. [liester frizenned], forc'h b., bleizez b., gouin g. [liester gouined], viltañs g., vilgen b., strakouilhenn b., kañfantenn ar vazh lous b., lousken b., liboudenn b., botez-toull b., botez-lous b.; die Prostituierten, ar merc'hed boutin Is., ar merc'hed fall Is., ar merc'hed brav Is., ar merc'hed koant Is., ar merc'hedoù Is., ar gisti Is., al louvigezed Is.; mit Prostituierten verkehren, kavout d'ober gant gisti, gastaouiñ, gastaoua, gagnaoua, gwelet ar gisti, daremprediñ ar gisti, mont eus an eil katell d'eben, orgediñ, pailhardiñ, redek an drouilhez ; die Prostituierten aus der Stadt vertreiben, die Stadt von Prostituierten säubern, dic'hastañ kêr. Prostitution b. (-): louvigezh b., gastaouerezh g., gasterezh g.

Prostitution b. (-): louvigezh b., gastaouerezh g., gasterezh Prostoma n. (-): [bev.] blastopor str., blastoporenn b.

Prostration b. (-,-en) : **1.** [mezeg.] flakadur g. ; **2.** [relij.] lidemstou g.

Proszenium n. (-s, Proszenien): rakleur b., rakleurenn b.

Protactinium n. (-s): [kimiezh] protaktiniom g.

Protagonist g. (-en,-en): **1.** pennc'hoarier g.; **2.** pennden g. [*liester* penndud], penndudenn b.; **3.** marc'h-blein g., marc'h-kleur g., annouger g., bleiner g., kaser g., lusker g., touller-hent g., gwastadour g., difraoster g., diaraoger g., lañsadenn gentañ b., diorroer g.

Protagonistin b. (-,-nen): **1.** pennc'hoarierez b.; **2.** pennden g. [*liester* penndud], penndudenn b.; **3.** annougerez b., bleinerez b., kaserez b., luskerez b., toullerez-hent b., gwastadourez b., difraosterez b., diaraogerez b., lañsadenn gentañ b., diorroerez b.

Protamin n. (-s,-e): [kimiezh] protamin g. [*liester* protaminoù]. **Protandrie** b. (-): [bev.] proterandriezh b., protandriezh b. **protandrisch** ag.: [bev.] proterandrek, protandrek.

Protasis b. (-, Protasen) : 1. [yezh.] balegenn b. ; 2. [drama]

Protease b. (-): [bev.] proteaz g. [liester proteazoù].

Protegé g. (-s,-s): gwarezad g. [*liester* gwarezidi], gwarezed g. [*liester* gwarezidi].

protegieren V.k.e. (hat protegiert) : gwareziñ, diwall, difenn, gwaskediñ, skoazellañ, harpañ, sikour, lakaat dindan e askell, paeroniañ, patromañ.

Proteid n. (-s,-e): [bev.] proteid str., proteidenn b.

Protein n. (-s,-e): [bev.] protein str., proteinenn b., protein g. [liester proteinoù], protid str.; konjugierte Proteine, zusammengesetzte Proteine, hereroprotein str.; Transportprotein, protein dezouger g.

proteinarm ag. : dibaot ar protein ennañ ; *proteinarme Nahrung*, boued dibaot ar protein ennañ g.

proteinhaltig ag.: proteinek, protidek.

Proteinhydrolysat n. (-s,-e): [kimiezh, bev.] dredad proteinoù a.

proteinreich ag. : proteinek ; *eine zu proteinreiche Ernährung,* boued re builh ar protid ennañ g.

Proteinsynthese b. (-) : [bevgimiezh] enaozadur ar proteinoù g. ; *die Orte der Proteinsynthese*, hanvaoù enaozadur ar proteinoù ls. **proteisch** ag. : proteek.

Proteismus g. (-) : proteegezh b.

Protektion b. (-,-en) : **1.** gwarez g., gwarezerezh g., gwarezadur g., paeroniezh b. gwardoniezh b., diwall g., diwallerezh g. ; **2.** P. darbariñ g., taol harp g., skoziad g.

Protektionismus g. (-) : **1.** [polit.] gwarezouriezh b. ; **2.** [kealiadurezh] gwarezelouriezh b.

Protektionist g. (-en,-en) : **1.** [polit.] gwarezour g. ; **2.** [kealiadurezh] gwarezelour g.

protektionistisch ag. : [polit.] ... gwarezour, ... gwarezelour g. ; protektionistische Maßnahme, darbar gwarezelour g.

Protektionssystem n. (-s,-e): reizhiad wareziñ b.

Protektorat n. (-s,-e): **1.** paeroniezh b., paeroniadur g., patromelezh b., patromiezh b., patroniezh b., gwarez g., gwarezerezh g., gwarezadur g.; **2.** [renad] gwarezveliezh b., gwarezveli b.; **3.** [tachenn] bro dindan warezveli b., Stadwarezet b.

Protektoratsmacht b. (-,-mächte) / **Protektorstaat** g. (-es,-en) : [polit.] Stad c'houleviañ b. [*liester* Stadoù gouleviañ].

Protension b. (-): [bred.] raktennañ g., raksell g.; **2.** [preder., Husserl] raktennañ g.; *Retention und Protension*, drektennañ ha raktennañ.

protensiv ag.: [bred.] raktennus, raktennel, raksellus.

Protensivität b. (-): [bred.] raktennuster g., raktennusted b., rakselluster g., raksellusted b.

Protention b. (-): [bred.] raktennañ g., raksell g.; **2.** [preder., Husserl] raktennañ g.; *Retention und Protention,* drektennañ ha raktennañ.

Proteolyse b. (-): [bev.] proteinloezañ g.

proteolytisch ag.: [bev.] proteinloezus, ... proteinloezañ

Proteose b. (-): [bev.] proteoz g. [liester proteozoù]. Proterandrie b. (-): [bev.] proterandriezh b.

Proterozoikum n. (-s) : [henzouarouriezh] proterozoeg g.

proterozoisch ag.: [henzouarouriezh] proterozoek.

Protest g. (-es,-e): 1. enebadenn b., enebadeg b., enebadur g., rebarb g., klemm g., klemmadenn b., eneplavar g., arbennadenn b., gourzhbonn g., gouzhbonnadur g., sav mouezh g., nagenn b.; mündlicher Protest, lauter Protest, savmouezh g., enebadenn dre gomz b., gourzhbonn dre gomz g.; schriftlicher Protest, skrid-enebiñ g., skrid gouzhbonnañ g.; Protest einlegen (erheben), klemm, sevel klemm, dougen klemm, sevel gourzhbonn, enebiñ, arbenniñ da (ouzh) udb, enebiñ ouzh udb, sevel a-enep udb, kaelat ouzh udb, skoilhañ ouzh udb, dont a-enep (u.b. / udb) (Gregor), gourzhbonnañ enep udb. sevel gourzhbonn a-enep udb : 2. [kenw., gwir] Protest wegen Nichtannahme. Protest mangels Annahme. Protest mangels Zahlung, protest g. (Gregor), gourzhleñvad awall darbenn g., gourzhleñvad a-wall taladur g.; Protest einlegen (erheben), sevel gourzhleñvad ; einen Wechsel zu Protest gehen lassen, gourzhleñvañ ul lizher-tennañ.

Protestaktion b. (-,-en): enebadeg b., taol gourzhbonnañ g., taol fourgas g., taol rebarbiñ g.; schließen Sie sich unserer Protestaktion an! en em unanit ganeomp evit enebiñ!

Protestant g. (-en,-en): [relij.] protestant g., P. hugunod g., [gwashaus] ki-du g. [*liester* chas-du].

Protestantin b. (-,-nen) : [relij.] protestantez b., P. hugunodez b., [gwashaus] kiez-du b.

protestantisch ag. : [relij.] protestant.

Protestantismus g. (-): [relij.] protestantiezh b.

Protestanzeige b. (-,-n) : skrid-enebiñ g., skrid gouzhbonnañ g. Protestbewegung b. (-,-en) : luskad nagenniñ g., luskad arc'hañ a.

Protesterhebung b. (-,-en): enebadenn b., enebadeg b., enebadur g., klemm g., klemmadenn b., eneplavar g., arbennadenn b., gourzhbonn g., gouzhbonnadur g.

Protestfrist b. (-,-en) : [kenwerzh] termen gourzhleñvañ g.

Protestgeschrei n. (-s): huadeg b., hu g., huad g., huadeg b., huadennoù ls., huerezh g.; jemanden durch Protestgeschrei ablehnen, hual (huataat, hudal) u.b., hudal war u.b., krial hu war u.b., ober an hu war u.b., ober hu war u.b., ober an hu ouzh u.b., ober hu ouzh u.b., ober an hu hag an hop war u.b., ober an hu hag ar you war u.b., lakaat an hu hag an hop war u.b., lakaat an hu hag ar you war u.b., huperiñ war-lerc'h u.b.; begleitet von Protestgeschrei, unter dem Protestgeschrei der Menge, an hu hag an hop o tirollañ warnañ, an hu hag ar you o tirollañ warnañ, gant hu ha gant hop warnañ, gant hu ha gant you warnañ, gant un hu hag ur cholori a'r brasañ, e-kreiz an hu, an hu warnañ, huataet gant an holl.

protestierbar ag. : [kenwerzh] ... a c'heller gourzhleñvañ, gourzhleñvadus.

protestieren V.gw. (hat protestiert): arbenniñ, klemm, sevel klemm, dougen klemm, rebarbiñ, rebardinañ, en em rebardinañ, rebekat, ourzal, enebiñ dre gomz, sevel e vouezh a-enep udb, gourzhbonnañ a-enep udb, nagenniñ, dont a-enep [u.b. / udb] (Gregor), ober ouzh [u.b.]; sie haben dagegen protestiert, aet e oant en enep, savet e oant a-enep an dra-se, rebarbet o doa ouzh an dra-se; laut protestieren, heftig protestieren, krial forzh.

V.k.e. (hat protestiert): [kenwerzh, gwir] einen Wechsel protestieren, gourzhleñvañ ul lizher-tennañ.

Protestierende(r) ag.k. g./b. : gourzhbonner g., gourzhbonnerez b., arc'hour g., arc'hourez b.

Protestkundgebung b. (-,-en): manifestadeg enebiñ b., manifestadeg arc'hañ b., manifestadeg arbenniñ b., manifestadeg rebarbiñ b., gourzhbonnadeg b., enebadeg b.

Protestler g. (-s,-): [gwashaus] nagenner g., nagenn b. [liester nagenned], arbenner g., arguzer g., abeger g., teod abegus a zen g., arc'hour g., arzaeler g., ingennour g., droukklemmer g., arveller g., chikaner g., noazour g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., soroc'her g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., ragain g., den ranous g., tagnouz g., revr war wigour g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., flemmer g., chipoter g., beg m'en argarzh g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [liester kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor), rebarbour g.; stecken Sie mir all diese Protestler ins Gefängnis! plantit ar c'hozh nagennerien-se en toull!

Protestnote b. (-,-n) / Protestschreiben n. (-s,-) : skrid-enebiñ g., skrid gouzhbonnañ g.

Protestsong g. (-s,-s): kanaouenn stourm b., kanaouenn arbenniñ b.

Protestspesen ls. : [kenwerzh] mizoù protest ls., mizoù gourzhleñvañ ls.

Protesturkunde b. (-,-n) : [kenwerzh] akta protest g., testeni protest g., akta gourzhleñvañ g., testeni gourzhleñvañ g.

Proteststurm g. (-s,-stürme): huadeg b.; es erhob sich ein Proteststurm, un huadeg a savas, hu ha hop a savas, hu ha you a savas.

Protestwähler g. (-s,-) : dilenner arbenner g., dilenner gourzhbonner g.

Protestwählerin b. (-,-nen) : dilennerez arbennerez b., dilennerez gourzhbonnerez b.

Protestwelle b. (-,-n): lanvad enebadennoù taer g.; *er wurde vom Wirbelsturm der Protestwelle weggefegt,* skubet e voe gant ar barrad avel-gorbell, skubet e voe gant ur gaouad avel-gorbell.

Proteus¹ g.: [mojenn.] Proteüs g., den kozh ar mor g.

Proteus² g. (-,-): protead g. [*liester* proteaded].

proteushaft ag.: proteek.

Prothallium n. (-s, Prothallien) : [louza.] protall g. [liester protalloù].

Prothese b. (-,-n) : **1.** [mezeg.] osod g. [*liester* osodoù], protezenn b. ; *Zahnprothese*, dentosod g., dant faos g., dant lakaet g., dant kalvezadel g. ; **2.** [yezh.] prostez g., rakkresk g. **Prothesengewebe** n. (-s,-) : gwiadenn osodel b.

Prothetik b. (-): osodouriezh b.

prothetisch ag. : 1. osodouriezhel ; 2. osodel ; 3. [yezh.]
prostezel, rakkreskel.

prothorakal ag.: [amprevanoniezh] prototoraksel, protoraksel. **Prothorax** g. (-/-es,-e): [amprevanoniezh] prototoraks g., protoraks g.

protisch ag. : [kimiezh] protek.

Protist g. (-en,-en): [bev.] protist g. [*liester* protisted]. **Protistologe** g. (-n,-n): [bev.] protistologour g.

Protistologie b. (-) : [bev.] protistologiezh b.

protistologisch ag. : protistologek.
Protocain n. (-s) : [mezeg.] protokain g.
proto-britannisch ag. : [yezh.] kentpredenek.

protofaschistisch ag. : kentfaskour ; *die heutige* protofaschistische napoleonische Republik der Präfekten, ar republik kentfaskour napoleonour ar brefeted er Frañs avremañ b. ; protofaschistischer Ausgang der französischen Revolution, disoc'h kentfaskour an dispac'h gall g.

Protofeder b. (-,-n) : [henouennoniezh] rakpluñv str., rakpluñvenn b.

Protogalaxie b. (-,-n) : [stered.] kentgalaksienn b.

Protokoll n. (-s,-e): 1. protokol g., feur-emglev g.; Kyoto-Protokoll, protokol Kyoto g.; 2. komenad g., reol b., reizh b., reizhadur g., protokol g., roll-lidoù g., reoladegezh b. ; diplomatisches Protokoll, komenad diplomatek g., reizhadur diplomatek g., reizh al lezioù b., reizh-lez b. ; 3. [stlenn.] protokol g., komenad g.; Zugriffsprotokoll, komenad haeziñ g.; Verbindungsprotokoll, komenad kennaskañ g.; 4. geriad g., gread g., stadad g., danevell stadañ b., rentañ-kont g., skrid-gwiriañ g., skrid-danevell g., skrid-tamall g., stadadur g.; amtliches Protokoll, skrid-danevell g., skrid-tamall g., rentañ-kont g.; das Protokoll führen, bezañ e karg eus ar jistroù (ar marilhoù, an dielloù) (Gregor), bezañ e karg eus ar rentañ-kont, sevel an danevell, skrivañ an danevell ; ein Protokoll aufnehmen (aufstellen), sevel ur rentañ-kont (ur skrid-danevell, ur skridtamall), paperañ ouzh u.b., sevel paper ouzh u.b. ; Sitzungsprotokoll, danevell emvod b. ; ein Unfallprotokoll aufnehmen (aufstellen), sevel ur skrid-gwiriañ diwar-benn ur gwallzarvoud; 5. [dre skeud.] etwas zu Protokoll nehmen, merkañ mat udb, kemer merk ag udb.

Protokollant g. (-en,-en) : grefier g., sekretour g.

Protokollantin b. (-,-nen): grefierez b., sekretourez b.

protokollarisch ag. : diouzh ar protokol, diouzh ar reol, diouzh ar reizhoù, komenadel ; *protokollarische Rangordnung*, urzh komenadel g.

Protokollbuch n. (-s,-bücher) : jistroù ls., dielloù ls., marilhoù ls. ; ins Protokollbuch eintragen, lakaat er jistroù (en dielloù), marilhañ, kaierañ.

Protokolldatei b. (-,-en) : [stlenn.] renabl g.

Protokollführer g. (-s,-): **1.** sekretour g., skrivagner g., skriver g.; **2.** [gwir] grefier g., tablezer g.

Protokollführerin b. (-,-nen) : **1.** sekretourez b., skrivagnerez b., skriverez b. ; **2.** [gwir] grefierez b.

protokollieren V.k.e. (hat protokolliert): sevel ur skrid-gwiriañ diwar-benn udb, marilhañ, dresiñ prosez, stadañ, paperañ, enskrivañ en danevell; [gwir] die Wünsche und Bemerkungen beider Parteien protokollieren, kemer ar c'hrad, marilhañ evezhiadennoù an div gevrenn e levr ar c'hrad.

Protokollierung b. (-,-en): marilhadur g.

Protolyse b. (-,-n) : [kimiezh] protonleizhadur g.

Protomärtyrer g. (-s, -): [relij.] kentverzher g.

Protomer n. (s,-e): [bev.] protomer g.

Proton n. (-s,-en): [fizik] proton str., potronenn b.

Protonenzahl b. (-,-en) : [fizik, kimiezh] niverenn atom b.

protonisch ag. : [fizik, kimiezh] protonek. **Protonosphäre** b. (-) : [stered.] protonosfer g.

Protonotar g. (-s,-e): pennoter g. [liester pennoterien].

protopathisch ag. : [mezeg.] skogadel, protopatek.

Protophyte b. (-,-n) / **Protophyton** n. (-s, Protophyten) : [bev.] protofit g. [*liester* protofited].

Protoplanet g. (-en,-en): [steredoniezh] kentplanedenn b. [*liester* kentplanedennoù].

protoplanetar ag. : [stered.] kentplanedennel.

Protoplasma n. (-s): protoplasm g. **protoplasmisch** ag.: protoplasmek.

Protoplast g. (-en,-en): **1.** [bev.] protoplast g. [*liester* protoplastoù]; **2.** [relij.] *die Protoplasten*, Adam hag Eva.

protoreptilisch ag. : [korf.] reptilian ; das protoreptilische Gehirn, an empenn reptilian g.

Protosprache b. (-): [yezh.] kentyezh b., yezh kentidik b.

Protostaat g. (-s,-en) : [polit.] kentstad b.

Protostern g. (-s,-e): [stered.] kentstered str., kentsteredenn b. **Prototheria** ls. [digemm, *sellit ouzh Ursäuger*]: [loen.] prototerianed ls.

Prototyp g. (-s,-en): kentpatrom g., rakskouerenn b., rakskouer b., pimpatrom g.; sie ist der Prototyp einer Geschäftsfrau, honnezh a zo pimpatrom an aferourez, honnezh a bimpatrom an aferourez.

proto-uralisch ag. : [yezh.] kentouralek ; *das Proto-Uralische*, ar c'hentouraleg g.

Proto-Welt-Sprache b. (-): [yezh.] mammyezh b.

Protozoen Is. / **Protozoa** Is. [digemm] : [loen.] protozoed Is. [unander protozoenn].

Protozoon n. (-s, Protozoen) : [loen., bev.] protozoenn g., [*liester* protozoed].

Protraktion b. (-,-en) : **1.** [mezeg.] erdennañ g. ; **2.** [apotikouriezh] daleadur ar gwered g.

Protraktormuskel g. (-s,-n) : kigenn erdenner b.

Protuberanz b. (-,-en) : [stered.] tosenn heolel b. ; *eruptive Protuberanz*, tosenn didarzhat b. ; *aktive Protuberanz*, tosenn oberiat b. ; *ruhende Protuberanz*, tosenn hezat b.

Protz g. (-es/-en,-e/-en): lorc'heg g., lorc'henn b., stadenn b., pompoulig g., fringer g., den a lorc'h g., sac'h-ourgouilh g., sac'h-c'hwezh g., sac'h-moged g., bod-avel g., brammsac'h g., straker g., poufer g., poc'hon g. [liester poc'honed], brogoier g., brogolier g., pompader g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., toull-lorc'h g., c'hwezher g., brabañser g., brageer g., pezh glorius g., bugader g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., kagaler g., fougeer g., kankaler g., toner g., kañfard g., fougaser g., balpour g., glabouser g., bern trein g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., boufon g., pabor g., hejer-e-doull g., kac'her polos g., kac'her kanetinier g., fougaser brein g., koantat pabor g., tad an ardoù fall g., ardaouer g., bombarder g., orbider g., kamambre g., kozh toull kamambre g., sigoter g.

Protze b. (-,-n): [lu] redell kanol g., redell fust-kanol g., kilhoroù kanol ls., kilhoroù fust-kanol ls.

protzen V.gw. (hat geprotzt): paboriñ, ober e babor, fringal, kankalat, poufal, teilat, lorc'hañ, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, en em ambridañ, brabañsal, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, fougeal, ober e fouge, debriñ mel, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ digoroù gant anunan frankik, c'hoari e baotr, ruflañ avel ha moged, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, sachañ dour d'e foenneg, rodal, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ, klogoriñ, ober teil; mit etwas protzen, fougeal (fougasiñ) gant udb, en em fougeal gant udb, klask ton gant udb, en em bompadiñ eus udb, dougen randon gant udb, lorc'hañ gant udb, en em lorc'hañ gant udb, en em lorc'hañ diouzh udb, tennañ lorc'h gant udb, debriñ mel gant udb, ober digoroù kaer (bezañ stad en an-unan) gant udb, ober pompad gant udb (Gregor), ober lorc'haj gant udb, ober lorc'hajoù gant udb, en em vrabañsal eus udb, en em vugadiñ diwar-benn udb, bragal gant udb, poufal diwar-benn udb, klogoriñ evit bezañ graet udb; mit seiner Gelehrsamkeit protzen, fougeal (fougasiñ, ourgouilhiñ) gant e ouiziegezh, ober fouge gant e ouiziegezh, dispakañ e ouiziegezh, P. dispakañ e grampouezh, dougen randon gant e ouiziegezh, bezañ stad en an-unan gant e ouiziegezh, bezañ tro en an-unan gant e ouiziegezh, en em

bompadiñ eus e ouiziegezh, debriñ mel gant e ouiziegezh, ober digoroù kaer gant e ouiziegezh, mont e gloar gant e ouiziegezh, klask ton gant e ouiziegezh, lorc'hañ gant e ouiziegezh, en em lorc'hañ gant e ouiziegezh, en em lorc'hañ diouzh e ouiziegezh, lorc'henniñ gant e ouiziegezh, kemer lorc'h gant e ouiziegezh, kemer gloar gant e ouiziegezh, kemer ourgouilh gant e ouiziegezh, pompadiñ gant e ouiziegezh, ober lorc'haj gant e ouiziegezh, ober lorc'hajoù gant e ouiziegezh, tennañ lorc'h gant e ouiziegezh, fougeal gant e ouiziegezh, en em fougeal gant e ouiziegezh, ober pompad gant e ouiziegezh (Gregor), en em vrabañsal eus e ouiziegezh, bragal gant e ouiziegezh, en em vugadiñ diwar-benn e ouiziegezh, bezañ fier d'an-unan gant e ouiziegezh, ober digoroù kaer gant e ouiziegezh ; sie protzen damit, diesen berühmten Mann zu kennen, kavout a reont ur pezh lavaret ez anavezont an den brudet-se, anavezout a reont an den brudet-se ha ton o devez gant kement-se, en em bompadiñ a reont da anavezout an den brudet-se.

protzenhaft ag. : fougeüs, moliac'hus, lorc'hek, lorc'hus, c'hwezet, ourgouilhus, fougasus, boufon, brabañsus, pompus, pompadus, brasaet dezhañ. P. mok.

Protzerei b. (-,-en): frink g., pompadoù ls., roufl g., brabañs g., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., brabañserezh g., taol brabañserezh g., gloriusted b., lorc'hig moan g., bragerezh g., fougeerezh g., pouferezh g., poc'honerezh g., kañfarderezh g., kankal g., bugaderezh g., bugad g., c'hwezh hag avel.

protzig ag.: sellit ouzh protzenhaft.

Protzwagen g. (-s,-): [lu] redell kanol g., redell fust-kanol g., kilhoroù kanol ls., kilhoroù fust-kanol ls.

Proudhon g.: Proudhon g.; *die Proudhon'sche Ideologie*, ar gealiadurezh proudonek b.

Proudhonist g. (-en,-en): proudonour g.

proudhonistisch ag. : proudonour. provehierbar ag. : [yezh.] kaletadus.

provehieren V.k.e. (hat provehiert) : [yezh.] kaletaat.

Provektion b. (-,-en): [yezh.] kemmadur dre galetaat g., kaletadur g.

Provence b. : *die Provence*, Provañs b. ; [kegin.] *Schmorbraten nach Art der Provence*, dobez giz Provañs b.

Provencegrasmücke b. (-,-n): [loen.] devedig bruched ruz g., devedig-lann g., devedig ruz g.

Provenienz b. (-,-en) : orin g., mammenn b., lec'h orin g. ; auswärtige Provenienz, avaezieted b.

Provenzale g. (-n,-n): Provañsad g. [liester Provañsiz].

Provenzalin b. (-,-nen) : Provañsadez b. **Provenzalisch** n. : [yezh.] provañseg g.

provenzalisch ag.: **1.** provañsat ; **2.** [yezh.] provañsek ; [sonerezh] *provenzalisches Tamburin,* hirdaboulin b. ; provenzalischer Tamburinspieler, hirdabouliner g. ; [kegin.] Schmorbraten auf provenzalische Art, dobez giz Provañs b.

proversiv ag. : [preder.] raksellus.

Proviant g. (-s,-e): bevañs g., pourvez g., pourvezioù ls., bitailh g., tamm g., pourvezañs b.; sie hatten Proviant mitgebracht, ne oant ket deuet hep tamm; jemanden mit Proviant versorgen, reiñ proviant d'u.b., aozañ proviant d'u.b., pourvezañ bitailh d'u.b., bitailhañ u.b.; jemandem den Proviant entziehen, dibourvezañ u.b.

 $\begin{array}{lll} \textbf{Proviantamt} & \text{n. (-s)} & : & [lu] & \text{melestradur} & \text{ar bitailherezh g.} \\ \text{bitailherezh g.} & & \\ \end{array}$

Proviantausgabe b. (-,-n): dasparzh bitailh g., bitailhañ g. Proviantbeutel g. (-s,-): maletenn b., bisac'h g., sac'h-broc'h g., drouin g., muzetenn b.; Inhalt eines Proviantbeutels, maletennad b., muzetennad b.

Proviantierung b. (-,-en) : bitailherezh g., pourvezadur bevañs g., pourvezañs b., bitailhañ g., bitailhadur g.

Proviantkammer b. (-,-n) : [merdead.] sanailh-lestr b., kambr ar bitailh b., P. kambr ar gwin b.

Proviantkolonne b. (-,-n) : [lu] strollad bitailhañ g.

Proviantmagazin n. (-s,-e) : [lu] bitailherezh b.

Proviantmeister g. (-s,-) : **1.** [merdead.] paotr ar bitailh g., bousouin g. ; **2.** pourvezer an arme g., entaper g.

Proviantschiff n. (-s,-e): lestr bitailhañ g., lestr pourvezañ g., pourvezerez b.

Provianttasche b. (-,-n): maletenn b., bisac'h g., sac'h-broc'h g., drouin g., muzetenn b. ; *Inhalt einer Provianttasche*, maletennad b., muzetennad b.

Proviantwagen g. (-s,-) : stroborell b., kamionetez b., sammorell b., stroborellig b.

Proviantwesen n. (-s): [lu.] bitailherezh g.

providentiell ag. : ragevezhiek, a-berzh ragevezh Doue, a-berzh Doue.

Providenz b. (-,-en): ragevezh q.

providenziell ag. : ragevezhiek, a-berzh ragevezh Doue, a-berzh Doue.

Providenzialismus g. (-): ragevezhouriezh b.

Providenzialist g. (-en,-en): ragevezhour g.

providenzialistisch ag.: ragevezhour.

Provider g. (-s,-): [stlenn.] pourvezer monedoù g.

Providerkonto n. (-s,-konten) : kont pourchaser b., kont pourvezer b.

Provinz b. (-,-en): rannvro b., rannvroad b., proviñs g.; erzbischöfliche Provinz, proviñs an iliz g., bann e dalc'h un arc'heskob g.; [istor] Provinzen unter Verwaltung von Intendanten, broioù dilennañ Is.; Provinzen mit selbst gewählter Steuerverwaltung, broioù breujoù Is.; römische Provinz, proviñs roman g.; aus ihrem Land wurde eine römische Provinz, lakaet e voe o bro da broviñs roman.

Provinzbewohner g. (-s,-) : proviñsad g. [*liester* proviñsiz], rannvroad g.

Provinzbühne b. (-,-n) : c'hoariva proviñs g.

Provinzial g. (-s/-en,-e/-en) : [relij.] tad proviñsel g., penn proviñs g. ; *Amtszeit als Provinzial*, proviñselezh b.

 $\label{eq:provinzialausschuss} \begin{array}{l} \textbf{Provinzialausschuss} \ g. \ (\text{-es,-ausschüsse}) : \texttt{kengor rannvro} \ g. \\ \textbf{Provinziale} \ g. \ (\text{-n,-n}) : \texttt{proviñsad} \ g. \ [\textit{liester} \ \texttt{proviñsiz}]. \end{array}$

Provinzialismus g. (-) : **1.** [yezh.] proviñsegadur g. ; **2.** [gwashaus] proviñsegezh b.

Provinzialität b. (-): [gwashaus] proviñsegezh b.

Provinzialschulrat g. (-s,-räte) : enseller akademiezh g.

Provinzialswürde b. (-): [relij.] proviñsiezh b.

provinziell ag. : rannvroel, proviñsel.

Provinzler g. (-s,-): [gwashaus] proviñsad g. [*liester* proviñsiz]. **provinzlerisch** ag. : [gwashaus] proviñsel.

Provinzstände ls.: [istor] Stadoù proviñs ls.

Provision b. (-,-en) : **1.** [kenwerzh] dellezad g., arvuziad g., gopr-gwerzhañ g. ; *Verkaufsprovision*, geld g. [*liester* geldoù], dellezad gwerzhañ g. ; **2.** [relij.] kadoridigezh b.

Provisionsbasis b. (-,-basen): dellezad g., arvuziad g., goprgwerzhañ g.; *auf Provisionsbasis*, gant dellezad, gant arvuziad, gant gopr-gwerzhañ.

Provisionsberechnung b. (-,-en) : fakturadur an dellezad g., fakturadur an arvuziad g., fakturadur ar gopr-gwerzhañ g. **provisionsfrei** ag. : kuit a zellezad, kuit a c'hopr-gwerzhañ, kuit a arvuziad.

 $\label{eq:provisions} \textbf{Provisionssatz} \ g. \ (-es,-s\"{a}tze) : feur \ dellezad \ g., \ feur \ arvuziad \ g., \ feur \ gopr-gwerzhañ \ g.$

Provisor g. (-s,-en): merer g., merour g., skoazeller g.; [relij.] provizor g. [*liester* provizored]; *Amt als Provisor*, provizoriezh b.

provisorisch ag.: ersezat, ersezadel, etreadegat, da c'hortoz, da c'hedal, dibadel, ampadek, amzeriat, ... tremen ; *provisorische Regierung*, gouarnamant etreadegat g., gouarnamant ersezadel g.

Adv. : evit ar mare, evit poent, betek gouzout, bete-gouzout, da c'hortoz, da c'hedal, evit an tremen, en etretant.

Provisorische(s) ag.k. n. *I* **Provisorium** n. (-s, Provisorien): darbar ersezadel g., diskoulm ardreuzadel g., diskoulm ersezadel g., diskoulm da c'hortoz e defot gwell g., diskoulm evit ar mare dre ma ne c'haller ket ober gwelloc'h g., diskoulm evit poent dre ma n'eus ket gwelloc'h g.

Provitamin n. (-s,-e): [bev.] provitamin g. [liester provitaminoù]. provokant ag.: atahinus, atizus.

Provokateur g. (-s,-e): daeer g., atahiner g., emsiler g.

Provokateurin b. (-,-nen) : daeerez b., atahinerez b., emsilerez b.

Provokation b. (-,-en): dae g., daeadenn b., difiadenn b., dichekadenn b., atahin g., atahinerezh g., heg g., heskin g., heskinadeg b., heskinerezh g.

provokativ ag. : atahinus, atizus. **provokatorisch** ag. : atahinus, atizus.

provozieren V.k.e. (hat provoziert): 1. jemanden provozieren, daeañ (faeañ, dichekal, hegal, hegañ, hegaziñ, chigardiñ, heskinañ) u.b., reiñ an dae d'u.b., atahinañ u.b., klask penn ouzh u.b., klask atahin gant u.b., em glask ouzh u.b., en em aroziñ ouzh u.b. ; 2. bezañ abeg da, bezañ arbenn da, bezañ kiriek da, bezañ kaoz da, degas d'e heul, degas war e lerc'h, tennañ war e lerc'h, devoudañ, deluskañ, delankañ, talvezout ; um keinen Skandal zu provozieren, bete-gouzout a zroukskouer.

provozierend ag.: atahinus, atizus, heskinus.

Provveditore g. (-, Provveditori) : [Italia, istor] proveditor g. [*liester* proveditored].

Proxenos g. (-, Proxenoi) : [henamzer] proksen g. [*liester* proksened].

proximal ag.: nesparzhel; [korf.] hogozek; *proximales Fingerglied,* proximale Phalanx, oeñs hogozek g.

Prozedur b. (-,-en): **1.** difraeoù hir ha torr-penn ls., argerzhadur luziet g.; **2.** [gwir] prosezadur g., argerzhadur g., argerzhad g.; **3.** [stlenn., tekn.] treugennad g.

prozedural ag.: **1.** [gwir] argerzhadel; **2.** [bred.] *prozedurales Gedächtnis*, kounerezh treugennadel g.; *prozedurales Wissen*, anaoud treugennadel g.; **3.** [stlenn.] treugennadel.

Prozent n. (-s,-e): dregantad g., kementad-dre-gant g., feur dre gant g.; null Prozent Fett, mann dre gant a zruzennoù; hundert Prozent Gewinn erzielen, gounit hanter-ouzh-hanter; um dreißig Prozent geminderte Erwerbsfähigkeit, feur divarregezh a dregont dre-gant g.; jemandem fünf Prozent Rabatt gewähren, rabatiñ pemp dre gant d'u.b., reiñ pemp dre gant distaol war priz udb d'u.b., reiñ un distaol a bemp dre gant d'u.b.; drei Prozent von etwas abziehen, azderc'hel tri dre gant diwar udb; zu fünf Prozent, [war gampi] evit pemp dre gant ; fünfundzwanzig Prozent, pemp dre gant war'n-ugent; [prizioù] um fünfzig Prozent abwerfen (bringen), degas gounid gant ar c'hampi, degas kampi, teurel kampi; zu hohen Prozenten, diouzh un dregantad uhel, war gampi uhel, evit un dregantad uhel.

Prozentrechnung b. (-,-en): jed an dregantad g., jed ar c'hampi g.

Prozentsatz g. (-es,-sätze) : dregantad g., kementad-dre-gant g., pegementad g., feur dre gant g. ; *der Prozentsatz an Arbeitslosen,* dregantad an dud dilabour g., pegementad an dud dilabour g., feur dre gant a dud dilabour g. ; *Prozentsatz der Nichtwähler,* feur anvouezhiañ g., feur diberzhiañ g.

prozentual ag./Adv.: pa vez lakaet e dregantadoù, pa vez jedet pet dre gant e ra, pa vez jedet ar feur dre gant ; die Geburtenziffer prozentual berechnen, die Geburtenziffer prozentual angeben, dewerzhañ feur-genel ar boblañs dre un dregantad.

Prozess g. (-es,-e): 1. [gwir] prosez g., breud g., breujoù ls., breudoù ls., afer b.; Nürnberger Prozess, prosez Nürnberg g.; einen Prozess gegen jemanden führen, bezañ e breudoù gant u.b., bezañ e prosez gant u.b., prosezañ ouzh u.b., prosezañ u.b., kunduiñ ur prosez a-enep u.b., breutaat a-enep u.b.; der Prozess läuft, mont a ra ar prosez gant e hent, war ober emañ ar prosez, emañ ar prosez o ren ; den Prozess gewinnen, gounit e brosez (Gregor); den Prozess verlieren, koll e brosez; einen Prozess gegen jemanden einleiten (anstrengen). prosezañ a-enep u.b., prosezañ ouzh u.b., sevel prosez ouzh u.b., lakaat ur prosez war chouk u.b., boulc'hañ ur prosez aenep u.b., digeriñ ur prosez a-enep u.b., sevel klemm a-enep u.b. dirak al lez-varn, ober prosez d'u.b.; einen Prozess gegen jemanden anhängig machen, sevel prosez ouzh u.b., poursuiñ u.b. dirak al lez-varn, keisiañ u.b. er barnerezh, keisiañ u.b. el lez-varn, kas u.b. er barnerezh, kas u.b. dirak ar varn, kas u.b. dirak al lez-varn, boulc'hañ ur prosez a-enep u.b., lakaat ur prosez war chouk u.b., arhopañ al lez-varn, sezisañ ar justis, digeriñ afer, mont en afer ; einen Prozess durch ein Zwischenurteil beenden, rakvarn ur prosez ; in einem Prozess entscheiden, barn ur prosez; einen Prozess niederschlagen, dougen un nepenn ; für einen Prozess reicht es völlig, danvez ur prosez hon eus, peadra a zo da sevel ur prosez, lec'h 'zo da broseziñ: wenn der Prozess zu Ihren Gunsten ausfällt, mar hoc'h eus isu mat d'ho prosez, mar hoc'h eus un disoc'h mat d'ho prosez, mar disoc'h ho prosez da vat ganeoc'h, mar deu ho prosez da vat ganeoc'h ; durch das Versagen des Anwalts haben wir den Prozess verloren, kollet eo bet ar prosez dre wall ar breutaer; nach einem summarischen Prozess verurteilt, barnet krak-haberr ; verurteilt ohne Prozess, kondaonet dibrosez ; dieser Prozess ist eine einzige Farce, ar prosez-se n'eo nemet termaji, ar prosez-se n'eo nemet ur mell taol farserezh, ur prosez seurtanvet a ran-me eus ar prosez-se, c'hoariellerezh a ran-me eus ar prosez-se, ar prosez-se a ra goap ouzh ar justis.

2. [dre skeud.] *mit jemandem kurzen Prozess machen,* reiñ e stal d'u.b., ober e lod d'u.b., na vezañ daletoc'h evit ober e jeu d'u.b., tortañ u.b., ridañ e doull d'u.b., lazhañ mik u.b., lazhañ moust u.b., pakañ u.b., na vezañ daletoc'h evit ober e afer d'u.b. ; *mit etwas kurzen Prozess machen,* mont dizamant d'udb, mont dezhi hep damant, mont dezhi a-daol-dak, kemer an ejen dre e gerniel ha reiñ lamm-chouk-e-benn dezhañ, na chom da chipotal gant udb, dic'hastañ (peurgas) udb, skarat ur gudenn, reiñ lamm d'ur gudenn, na vezañ seizhdaleetoc'h gant udb, na vezañ daletoc'h evit renkañ udb.

3. red g., dibun g., dibunad g., dibunadur g., kerzh g., argerzh g., argerzhad g., argerzhadur g., emdroadur g., araezad g.; Prozess der Kreolisierung, argerzh kreolekaat g.; Krankheitsprozess, argerzh ar c'hleñved g., kerzh ar c'hleñved g., red ar c'hleñved g., emdroadur ar c'hleñved g.; technischer Prozess, araezad kalvezel g.; chemischer Prozess, argerzh kimiek g.; Prozess der Vorortentstehung, bannlevadur g., bannlevaat g.; [bev., mezeg.] degenerativer Prozess, argerzh dic'henezhadel g.; zellulärer Prozess, argerzh kelligel g.; [bred.]

psychologischer Prozess, argerzh bred g. ; kognitiver Prozess, argerzhioù bred ls.

4. [yezh., verboù] argerzh g.

Prozessakten Is.: [gwir] teuliad ur prosez g., pezhioù ur prosez Is., teuliad barnerezhel g.

prozessfähig ag. : [gwir] gouest da vont dirak al lez-varn.

prozessführend ag. : [gwir] o prosezañ ; *prozessführender Anwalt*, alvokad breutaer g., pleder g.

Prozessführer g. (-s,-): [gwir] prosezer g., breutaer g., breutaour g., pleder g.

Prozessführung b. (-,-en): [gwir] argerzhad g., argerzhadur g., prosezadur g.

Prozessgegner Is.: [gwir] *die Prozessgegner*, ar c'hevrennoù enep (Gregor) Is., an div gostezenn enep Is.

Prozessgröße b. (-,-n) : [fizik] kevreizhenn nerzh b.

Prozesshandlung b. (-,-en): [gwir] gread argerzhadel g., gread prosezadel g.

Prozesshansel g. (-s,-): chikaner g., noazour g.

prozesshindernd ag. : [gwir] ... a zevoud andarbennadusted ar c'heinad ; *prozesshindernde Einrede*, esevded a zevoud andarbennadusted ar c'heinad b., dinac'h groñs g.

prozessieren V.gw. (hat prozessiert) : [gwir] prosezañ, breutaat ; gegen jemanden prozessieren, mit jemandem prozessieren, bezañ e breudoù gant u.b., bezañ e prosez gant u.b., prosezañ ouzh u.b., prosezañ u.b., breutaat a-enep u.b. prozessierfreudig ag. : aferus, chikanus.

Prozessindustrie b. (-): ijinerezh treuzfurmiñ g., ijinerezh pleuskañ b.

Prozession b. (-,-en): [relij.] prosesion g., lidkerzh g., lidambroug g., ambroug g., pardon g., troveni b., tro b.; an einer Prozession teilnehmen, prosesioniñ, pardonañ; bei den Prozessionen waren mehr Zuschauer als Teilnehmer, er prosesionoù e veze gwelet muioc'h a sellerien eget a heulierien; Prozession rund um den Friedhof, tro-vered b.; Reliquienprozession, tro ar relegoù b.; Altar bei Prozessionen, telt g.

Prozessionskreuz n. (-es,-e): [relij.] kroaz prosesion b.

Prozessionsspinner g. (-s,-) : [loen.] balafenn amheulier b. ; *Raupe des Prozessionsspinners,* amheulier g. [*liester* amheuliered].

Prozessionsspinnerraupe b. (-,-n) : [loen.] amheulier g. *lliester* amheuliered].

Prozessionsteilnehmer g. (-s,-): ambrouger g.

Prozesskosten Is.: [gwir] mizoù (frejoù, koustamantoù) justis Is., mizoù proseziñ Is.; zur Zahlung der Prozesskosten verurteilen, zur Übernahme der Prozesskosten verurteilen, kondaoniñ d'ar mizoù; Ermittlung der Prozesskosten, saveladur ar mizoù g.; er musste für die Prozesskosten aufkommen, kondaonet e voe d'ar mizoù, barnet e voe da baeañ ar frejoù justis.

Prozessor g. (-s,-en): [stlenn] kewerier g., prosesor g.; *Vektorprozessor*, kewerier sturiadel g.

Prozessoreinheit b. (-,-en): [stlenn.] zentrale Prozessoreinheit, unvez kreiz b.

Prozessordnung b. (-) : [gwir] reolennoù dezvekaet ar prosezadur ls., dezveg argerzhadel b., dezveg prosezadel b.

Prozesspartei b. (-,-en): [gwir] kevrenn b., kostezenn b.

Prozessschrift b. (-,-en) : [gwir] akta g.; *Prozessschriften,* jistroù (dielloù) ar varn ls., teulioù ar prosez ls., teuliad ar prosez g., pezhioù ar prosez ls., teuliad barnerezhel g.

prozesssüchtig ag. : aferus, chikanus.

Prozessüchtige(r) ag.k. : sikaner g., sikanerez b., prosezer g., prosezerez b.

Prozessverfahren n. (-s,-): [gwir] argerzhad g., argerzhadur g., prosezadur g.

Prozessverhandlung b. (-,-en) : [gwir] breutadeg b. Prozessvollmacht b. (-,-en) : [gwir] aotre da vreutaat g.

prozesswütig ag. : aferus, chikanus.

prüde ag. : reeleveziek, brizheleveziek, gwall vezhek, santezik, P. beg mitaou, ... a ra lentigoù ; *prüde Art*, brizhelevez b. ; *nicht prüde*, [e-keñver noazhded an-unan] dibrenn.

Prüderie b. (-) : brizhelevez b., reeleveziegezh b. Prüf- : 1. ... gwiriañ ; 2. ... reoliñ ; 3. ... arnod.

prüfen V.k.e. (hat geprüft): 1. ensellet, amprouiñ, sontañ, sonteal, studiañ, arnodiñ, imbourc'hiñ, arsellat, lakaat en amprou, prouadiñ, prouata, gwiriañ ; einen Kandidaten prüfen, ensellet (prizañ, amprouiñ) un arnodennad, gwiriañ talvoudegezh un arnodennad, lakaat un arnodennad da dremen un arnodenn, arnodenniñ u.b., ensellet barregezh u.b. war ur vicher, prizañ un danvez-implijad ; in Sprachen prüfen, prizañ (amprouiñ, arnodenniñ) barregezh u.b. war ar yezhoù, arnodenniñ u.b. war ar yezhoù ; ein Dossier prüfen, eine Akte prüfen, ensellet un teuliad ; noch einmal prüfen, erneut prüfen, adensellet, adimbourc'hiñ ; ein Dossier erneut prüfen, eine Akte noch einmal prüfen, adensellet un teuliad : iemandes Treue prüfen, amprouiñ lealded u.b., ober amprou eus lealded u.b. (Gregor), lakaat lealded u.b. en amprou, arnodiñ fealded u.b., temptañ lealded u.b., arnodiñ u.b., aprokiñ lealded u.b.; etwas eingehend prüfen, sellet ouzh udb dre ar munud, disec'hañ ur c'hraf bennak, diskejañ ur c'hraf bennak, sellet pizh ha kempenn ouzh udb, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf a zo, nizañ (nizat) udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi udb, ober ur gompren d'udb, ober un tamm kompren d'udb, kompren udb, kompren war udb, chom da gompren en udb, imbourc'hiñ udb gant ar brasañ aket, burutellañ udb, ridellat udb, pleustriñ mat war udb, sellet a-dailh ouzh udb (Gregor), sellet-disellet ouzh udb, sellet ha disellet ouzh udb ; prüfen, ob eine Reklamation berechtigt ist, sellet ha reizh eo ur c'hlemm; eine Datei auf Viren prüfen, diviruzañ ur restr ; 2. [dre skeud.] jemanden auf Herz und Nieren prüfen, furchal e kalon u.b., fuketal e kalon u.b., mont war don u.b., mont e-barzh bouzellenn u.b., palvata u.b. war e nav zu, diskantañ u.b., dibluskañ u.b., sontañ spered u.b., sonteal spered u.b., furchal betek e kreiz ar galon hag ar spered (Gregor) ; gwiriañ, gwiriekaat, kontrollañ ; 3. ein Konto prüfen, gwiriañ ur gont ; 4. tañva ; einen Wein prüfen, tañva ur gwin bennak, ober un tañva d'ur gwin bennak, blazañ ur gwin bennak.

A.gw.verb: **geprüft 1.** *ein geprüfter Techniker,* un teknikour titlet (testeniet, arbennikaet) g.; **2.** [dre skeud.] *ein schwer geprüfter Mann,* un den bet gwall amprouet gant ar vuhez g. **prüfend** Adv.: pizh, a-dost; *etwas prüfend betrachten,* sellet ha disellet ouzh udb, sellet-disellet ouzh udb, sellet mat ouzh udb, sellet pizh ouzh udb, sellet pif ouzh udb, ober ur gompren d'udb, ober un tamm kompren d'udb, kompren udb, kompren war udb, kompren d'udb, chom da gompren en udb; *er betrachtete prüfend die Brunneneinfassung,* chom a reas da gompren e mein bardell ar puñs.

Prüfer g. (-s,-) : **1.** [skol] arnodenner g. ; **2.** enseller g., gwirier g., azgwelour g. ; **3.** [tekn.] esaeour g.

Prüferin b. (-,-nen): 1. [skol] arnodennerez b.; 2. ensellerez b.,

gwirierez b.; **3.** [tekn.] esaeourez b. **Prüffeld** n. (-s,-er): [tekn.] bank arnod g.

Prüfgerät n. (-s,-ei) : [tekn.] ardivink gwiriañ g.

Prüfkopf g. (-s,-köpfe) : [tekn.] teutaer g. [*liester* teutaerioù] ; *Prüfkopf für Ultraschallprüfungen,* teutaer usstenel g.

Prüfkörper g. (-s,-) : korf arnod g.

Prüflampe b. (-,-n) : lutig g., gouloù-test g.

Prüfling g. (-s,-e) : 1. arnodennad g. [liester arnodennidi] ; 2. korf arnod g.

 $\label{eq:proposed_$

Prüfstand g. (-s,-stände) : [tekn.] bank arnod g.

Prüfstein g. (-s,-e) : [bravigerezh] maen diskulier g., maentouch g., maen-arnod g. ; *Goldprüfstein*, maen diskulier an orfebour g., maen-touch an orfebour g.

Prüfstempel g. (-s,-) : stampilh reoliñ g., stampilh gwiriañ g., siell wiriadur b., siell ar servij gwiriañ b., siell testeni perzhded b.

Prüfstoff g. (-s,-e) : [kimiezh] kediuzenn b.

Prüfung b. (-,-en): 1. arnodenn b., arnod g., imbourc'h g., arsell g., arselladenn b., arsellerezh g., ensell g., ensellerezh g., enselladenn b., arvest g., evesha g., kontroll g., kontrollerezh g., burutelladenn b., gwiriañ g., gwiriadur g., amprouenn b., amprou g., amprouadur g.; etwas einer genauen Prüfung unterziehen, sellet ouzh udb dre ar munud, disec'hañ ur c'hraf bennak, diskejañ ur c'hraf bennak, sellet pizh ha kempenn ouzh udb, sellet pif ouzh udb, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf a zo, nizañ udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi udb, ober ur gompren d'udb, ober un tamm kompren d'udb, kompren war udb. kompren udb. chom da gompren en udb. sellet-disellet ouzh udb, sellet ha disellet ouzh udb, sellet a-dailh ouzh udb (Gregor); jemanden einer harten Prüfung aussetzen, lakaat kalet d'u.b.; eine Prüfung bestehen, dont a-benn eus un amprou bennak, P. treuziñ ar pont ; erneute Prüfung, nochmalige Prüfung, adimbourc'h g.; 2. [skol] arnodenn b.; eine Prüfung machen, eine Prüfung ablegen, tremen un arnodenn; bei der Prüfung durchfallen, durch die Prüfung fallen, c'hwitañ e arnodenn, c'hwitañ gant e arnodenn, kaout korbell, pakañ korbell, tapout korbell, bezañ roet korbell d'an-unan, bezañ korbellet, bezañ ampellet, bezañ klaouet, bezañ klaouiet, bezañ kastellet, ober bouc'h, bezañ nac'het en e arnodenn, bezañ rasket d'e arnodenn, bezañ rasket en un arnodenn, degas ur penn leue d'ar gêr, tapout ar bouc'h, bezañ bet ur penn leue, distreiñ gant ur bouc'h, kaout vod en e arnodenn, kaout ur bizad vod, bezañ votaet en e arnodenn, kaout ul louzenn, kaout ar billig toull, P. bezañ rasket eus e bask ; die Zahl derer, die bei der Prüfung durchgefallen waren, war gering, ne oa ket gwall vras niver ar re a oa bet rasket d'an arnodenn, ne oa ket rust ar re a oa bet rasket d'an arnodenn, ne oa ket gwall vras niver ar re o doa c'hwitet gant o arnodenn ; jemanden bei einer Prüfung durchfallen lassen, korbellañ u.b., reiñ yod d'u.b., reiñ korbell d'u.b., raskañ u.b., kastellañ u.b., vota u.b., nac'hañ u.b. en un arnodenn ; eine Püfung noch einmal ablegen, eine Prüfung noch einmal machen, adtremen un arnodenn ; eine Prüfung bestehen, ober berzh en e arnodenn, bezañ degemeret en un arnodenn, dont da vat an arnodenn gant an-unan (e arnodenn gantañ, hec'h arnodenn ganti h.a.), P. treuziñ ar pont ; ich habe die schriftliche Prüfung bestanden, deuet eo da vat an arnodenn dre skrid ganin ; er ist bei der Prüfung gerade noch durchgerutscht, agrip hag a-grap (gant bec'h) e oa deuet a-benn eus e arnodenn, bec'h-bec'h e oa bet dezhañ dont a-benn da gaout e arnodenn, krip-ha-krap e oa deuet e arnodenn gantañ ; ich bin bei der schriftlichen Prüfung durchgefallen, ich habe die schriftliche Prüfung nicht bestanden, klaouiet on bet en arnodenn dre skrid, klaouet on bet er skrid; es grault mir vor der Prüfung, doan am eus rak an arnodenn, brizhaon am eus rak an arnodenn, an arnodennse a ra poan gof din ; sie wussten, dass sie die Prüfung bestanden hatten, aber dass sie noch viel arbeiten mussten, gouzout a ouient e oa deuet an arnodenn ganto, met anat e oa dezho e rankfent strivañ kalet c'hoazh ; schriftliche Prüfung, arnodenn dre skrid b.; mündliche Prüfung, arnodenn dre gomz b., arnodenn a-c'henoù b. ; 3. trubuilh g., kroaz b., aprok g., stokad g.; harte Prüfung, Schicksalsprüfung, kroez b.,

c'hwezenn b., gwall abadenn b., abadenn fall b., gwall aprok g. ; die Prüfungen, die Gott uns zuschickt, ar c'hroazioù a zeu deomp a-berzh Doue.

Prüfungsamt n. (-s,-ämter) : servij gwiriañ g.

Prüfungsangst b. (-): from-aon g., brizhenkrez g., fourm g., mezevell b., aon rak an arnodenn g.

Prüfungsarbeit b. (-,-en) : arnod g., arnodenn b., amprou g., diplom g.

Prüfungsbogen g. (-s,-/-bögen) : paperenn-arnodenn b. **Prüfungsfach** n. (-s,-fächer) : danvez-skol kinniget en arnodenn g.

Prüfungsfrage b. (-,-n) : goulenn arnodenn g. **Prüfungsgebühren** ls. : mizoù arnodenn ls.

Prüfungsgesellschaft b. (-,-en) : kuzulva arc'hwiliañ g.

Prüfungskommission b. (-,-en) : strollad-barn g., bodad arnodenniñ g. ; *Vorsitzender der Prüfungskommission*, pennvarner g. ; *die Nachsicht der Prüfungskommission*, revadelezh an arnodennerien b.

Prüfungsordnung b. (-,-en) : reoliadur an arnodenn g.

Prüfungsschein g. (-s,-e) : testeni kontrollerezh g., testeni perzhded g.

Prüfungstermin g. (-s,-e): deiziad an arnodenn g., deiziad an arnod b.

Prüfungsvorgang g. (-s,-vorgänge) : [tekn.] araezad gwiriañ g., araezad prouata g., araezad prouadiñ g.

Prüfungsvorschrift b. (-,-en) : **1.** reolenn an arnodenn b. ; **2.** [tekn.] darvennad gwiriañ g.

Prüfungszeit b. (-,-en) : staj g., prantad esae g., amzer amprouiñ b.

Prüfungszeugnis n. (-ses,-se) : diplom g., breved g., testeni perzhegezh g., testeni gouested g.

Prüfzeichen n. (-s,-): stampilh reoliñ g., stampilh gwiriañ g. **Prügel¹** g. (-s,-): bazh b., penn-bazh g., pennbazh g., pennadbazh g., bazh penndousek b., bilbod g., krennenn b., bazh pennek b., krennvazh b., bataraz b., penngod g., kefienn b., penn-bourdon g., skeltrenn b.

Prügel² ls. : laz taolioù g., laz bazhadoù g., bazhadenn b., roustad druz g., pilad g., kempenn g./b., fustadenn b., fustadoù ls., fustad g., freilhadoù ls., trell b., bodennad b., c'hwistadoù ls., keuneudennadoù ls., fest ar vazh g/b., fest ar geuneudenn g/b., kefestad g., distoupad g., distokadenn b., pulloc'h g., lard g., abadenn vazhadoù b., piladeg b., distres g., dres g., sifel g., foetadenn b., grizilhad taolioù bazh g., gwiskad fustadoù g., pred bazhadoù g., predad g., chupennad taolioù b., gwiskad bazhadoù g., trepan g., saead vazhadoù b., frotadenn b., prad g., pred g., repaz g., fraead g., fraeadenn b., roustadenn b., flum g., flumad g., kroc'henad g., lardenn b., lardadenn b., lord g., lordad g., lordadenn b., ognad g., pradadenn b., rapenn b., toufad g., laz bazhadoù g., pred bodennadoù g., saead b., eoul garzh g.; eine Tracht Prügel bekommen, eine Tracht Prügel beziehen, pakañ (tapout) taolioù, pakañ (tapout) lopoù, bezañ boufonet, kaout an drell, pakañ ur repaz, tapout ul lazh, kaout war e groc'hen, kaout ar fust, pakañ korreenn, bezañ boureviet a daolioù, bezañ malet a daolioù, bezañ brevet a daolioù, bezañ broustet a daolioù, bezañ flastret a daolioù, bezañ maoutet, kouezhañ koad war an-unan, kaout fest ar vazh (fest ar geuneudenn, koad, kerc'h, kerc'h Spagn, segal, ul lard, ur c'hefestad), pakañ kerc'h, pakañ ur roustad eus ar gwashañ tout, kaout ur roustad druz, tapout ur roustad druz, kaout ur pred, kaout ur predad, kaout ur peilh, tapout fest ar geuneudenn, tañva fest ar geuneudenn, tañva blaz ar geuneudenn, tapout ul lardenn, tapout ul lip, tapout ur gempenn, tapout ur c'hempenn, tapout kerc'h, tapout e gerc'h, pakañ ur grizilhad taolioù bazh (ur grizhilhad fustadoù) (Gregor), bezañ

frotet kaer (kivijet a-zoare, fiblet a-dailh), tapout frot, tapout sifel, pakañ sifel, pakañ un dres, tapout ur freilhad, kaout beuz, tapout ur vodennad, tapout ur pred bodennadoù ; von jemandem Prügel bekommen, tapout e damm digant u.b.; sooft er kam, erhielt er Prügel, jedes Mal, wenn er kam, erhielt er Prügel, kel lies gwech e teue, kel lies a daolioù a dape - kel lies tro ma teue e tape taolioù ; Prügel auf den Hintern, peñsad g., revriad g., feskennad b., tersad b., pradad g.; jemandem eine Tracht Prügel verabreichen, mont d'u.b. a daolioù bazh, kefestañ u.b., gennañ u.b., merat kaer u.b., frigasañ u.b., darc'haouiñ gant u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., reiñ un distres d'u.b., difeskinañ u.b., rahouenniñ u.b. a-dailh. koaniañ u.b., terkañ u.b., teurkiñ u.b., dorloiñ u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., ober e jeu d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennata u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, kannañ) u.b., druilhañ u.b., drailhañ u.b., reiñ segal d'u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dornañ u.b. a gof da gein, dornata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, broustañ u.b., c'hwistata u.b., fiblañ u.b., rordañ u.b., fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., mac'homañ u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, skeltrennañ u.b.; [tr-l] mit Prügel kann man den Pudel nichts lehren, netra ne zeu gant bazhadoù nemet laezh-ribod.

Prügelei b. (-,-en) : kabaduilh b., saka-maout g., pegad g., mesk g., meskadeg b., krogadeg b., frigas g., kann b., brete g., taol-bec'h g., tousmac'h g., kannadeg b., kannadenn b., gourenadeg b., gourenadenn b., stourmadeg b., stourmadenn b., foeterezh g., lazh g., kannerezh g., lorgn g., piladeg b. ; auf dem Schulhof wird keine Prügelei geduldet, ar skeiñ a zo difennet groñs war ar porzh-skol ; es ist zu einer Prügelei gekommen, en em gannet o doa a daolioù dorn, taolioù dorn a oa bet, kabaduilh a oa bet, savet ez eus bet mesk, savet ez eus bet frigas, trouz a savas etrezo, kann a savas etrezo, foeterezh a savas, krog a oa bet etrezo, dont a rejont hag en em gannañ; es kam zu einer heftigen Prügelei, tomm e voe ar soubenn ; es kam oft zu Prügeleien zwischen den Jungs, piladeg a veze alies etre ar baotred, kannoù a veze alies gant ar baotred, kannoù a veze alies etre ar baotred ; eine Prügelei vom Zaun brechen, lakaat kann da sevel, lakaat frigas da sevel.

Prügeljunge g. (-n,-n) / **Prügelknabe** g. (-n,-n) : pilgos g., gouziviad g., sac'h-poan g., ki g. ; *er ist ihr Prügelknabe*, pilgos eo dezho, evel ur pilgos eo ganto, pont ha pavez eo ganto, pont

ha plankenn eo ganto, pont ha pavez eo dezho, ober a ra pont ha plankenn dindano, ober a ra torchenn dezho, gouzer ha skabell eo dindan o zreid, kasaet ha droukprezeget e vez ganto.

prügeln V.k.e. (hat geprügelt) : jemanden prügeln, mont d'u.b. a daolioù bazh, pilat u.b., bazhata u.b., c'hwistata u.b., gwialennañ u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., pavata u.b., dresañ u.b., fraeañ u.b., kefestañ u.b., gennañ u.b., merat kaer u.b., teurkañ u.b., foetañ u.b., kivijañ u.b., lardañ u.b., lordiñ u.b., kempenn u.b., aozañ u.b., boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, skeiñ gant u.b., fiblañ u.b., frotañ u.b., roustañ u.b., terkañ u.b., teurkiñ u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a daolioù, trekiñ u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., skeltrennañ u.b., freskañ u.b., kalafetiñ u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., ober un diroufennañ d'u.b., reiñ un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ bod d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., reiñ deñv d'u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., reiñ ur laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., reiñ un distres d'u.b., reiñ segal d'u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, eeunañ u.b., dornata u.b., dornañ u.b., dornañ war u.b., c'hwistañ war u.b., dic'hagnañ gant u.b., dotuañ u.b., kannañ u.b., flumañ u.b., fustañ u.b., kalafetañ u.b., kalkennañ u.b., moñsañ u.b., plakañ u.b., rordañ u.b., koaniañ u.b. ; erneut prügeln, addornañ, adkannañ ; ihr habt ihn halbtot geprügelt, emañ hanter lazhet ganeoc'h, emañ peuzlazhet ganeoc'h ; jemanden gehörig prügeln, jemanden gebührend prügeln, fraeañ yac'h u.b., skeiñ kaer gant u.b., bazhata u.b. hep truez ha gant largentez ; er prügelt seine Frau, foetet e vez e wreg gantañ, broustet e vez e wreg gantañ, kannet e vez e wreg gantañ, plaket e vez e wreg gantañ, dotuet e vez e wreg gantañ, alies e kemer ar vazh evit koaniañ e wreg, ingal e laka koad an ti da gouezhañ war kein e wreg; sie prügelt ihren Mann, skeiñ a ra gant he fried, primoc'h eo da reiñ fest ar geuneudenn d'he gwaz eget hini ar gokellenn ; [dre skeud.] wie ein geprügelter Hund aussehen, bezañ lostek evel ur c'hazh foetet, bezañ toutek evel ur c'hi bihan bet skandalet gant e vestr, bezañ lostek evel ul louarn bet louzet gant ur yar, bezañ ken mezhus hag ul louarn bet gennet gant ur yar, bezañ mezhek evel ul louarn bet kabestret gant ur yar, bezañ lostek evel ul louarn bet c'hoariet (bet kabestret, bet tapet, bet paket) gant ur var, bezañ diaes evel en ur roched reun, bezañ pinous evel ur c'hog displuñvet (evel ur c'hog dibluñvet), bezañ kouezhet d'an-unan klipenn hag askell, bezañ izel e gribell, bezañ izel e glipenn, bezañ mezhek evel ur yar dilostet, bezañ abaf evel ur yar displuñvet (evel ur yar dibluñvet), bezañ e lost en e c'harbedenn.

V.em.: **sich prügeln** (hat sich (ak.) geprügelt): **1.** rendaeliñ, riotal, foetañ; *er prügelt sich gem*, ur gwall skoer eo, ur rioter eo, hennezh a blij dezhañ plantañ peilh, hennezh a blij dezhañ lorgnañ, al lorgn a blij dezhañ, hennezh a blij dezhañ plantañ drailh (rendaeliñ, riotal), hennezh a zo un taskagner anezhañ, hennezh a zo buan da skeiñ, ur paotr gwaller a zo anezhañ, atav e vez o klask rev ouzh unan bennak, n'eus den par dezhañ da c'hoari ar vazh, hennezh en em blij o foetañ; *sich mit jemandem prügeln*, bezañ krog gant u.b., bezañ krog-ha-krog

gant u.b., plantañ fisel gant u.b., en em gannañ ouzh u.b., kaout ul lazh gant u.b., kaout ur pegad ouzh u.b., en em lardañ ouzh u.b., kaout kann ouzh u.b., en em hejañ ouzh u.b., kregiñ da vat en u.b., en em stourm ouzh u.b., kaout kann ouzh u.b., bezañ e krog gant u.b. ; 2. en em gannañ, en em c'hennañ, en em lardañ, en em beuriñ, en em bouezañ, en em beliat, en em beilhat, en em bilat, en em vazhata, en em vlevata, en em grabanata, en em dagañ, en em gribañ, bezañ krog etrezo, en em galkennañ, en em zornañ, en em zornata, en em frigasañ, c'hoari ar vazh, merat o c'horf hag o dilhad, en em foetañ, en em lopañ, en em flumañ, en em frotañ, en em gribat, en em stagañ, en em vatañ, en em gregiñ, mont dezhi a-grog-kolier, kregiñ an eil en egile ; sich heftig prügeln, bezañ kann ar gurun etrezo, en em lardañ evel kegi, en em ziframmañ evel chas, en em gannañ kriz ; sich mit Stöcken prügeln, en em gannañ a daolioù bazh, en em vazhata ; sie wollten sich gerade prügeln, aber sie hatten einen Lehrer bemerkt, der plötzlich aufgetaucht war, ez aent d'en em gannañ keneve m'o doa gwelet ur c'helenner o tiboukañ ; sie prügeln sich gerade, emaint oc'h en em gannañ, kannoù 'zo ganto, kannoù 'zo etrezo.

Prügelstrafe b. (-,-n) : freilhad g., lordad g., fustad g., fest ar vazh g., fest ar geuneudenn g., bazhadenn b., keuneudennadoù ls., bazhadoù ls., predad g., dres g., fraead g., fraeadenn b., poan gorf b. / pinijenn gorf b. / garventez korf b. (Gregor), kastiz da c'houzañv en e gorf g., kastiz gwanus g.

Prügler g. (-s,-): bazhataer g.

Prunk g. (-s): moed g., trolle g., strons g., pompad g., ton g., sked g., lid g., lorc'h g., digoroù ls., digoradur g., digoraj g., digorded b., trein g./b., roufl g., hollgaerded b., hollgaerder g., splannder g., splannded b., splannijenn b.; mit viel Prunk, mit großem Prunk, gant kalz a fouge, gant digoroù kaer, gant pompad, a-strons, a-stok, gant sked, gant lid bras, war an ton bras, gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras, war ton ar c'hrampouezh gwinizh, graet gant un drein vras, gant modoù bras, gant modoù randonus ; jemanden mit Prunk empfangen, ober tron d'u.b., degemer u.b. war an ton bras (gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras), degemer u.b. war ton ar c'hrampouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenn d'u.b.; Leute mit einem übermäßigen Hang zum Prunk, tud a-strons ls. Prunk-: ... a-lorc'h.

Prunkbett n. (-s,-en): **1.** höfisches Prunkbett, gwele pompad g., gwele pomp g. (Gregor); **2.** P. gwele gagn g., gwele hollgaer g., gwele lorc'hus g.; **3.** marc'h-kañv g., kabeled b., marskaon b., bas-kañv g., bank-kañv g., bank g., geler b., gwele-kañv g., gwele diwezhañ g., triketoù ls., arched g., dresouer g.

prunken V.gw. (hat geprunkt): fringal, kankalat, poufal, teilat, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, en em ambridañ, lorc'hañ, lorc'henniñ, brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, fougeal, ober e fouge, en em rollañ, debriñ mel, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ruflañ avel ha moged, c'hoari e baotr, sachañ dour d'e foenneg, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, rodal, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant anunan, en em dalvezout, en em zougen, en em gontañ, en em gavout, klogoriñ, ober teil; mit etwas prunken, fougeal (fougasiñ, ourgouilhiñ) gant udb, en em fougeal gant udb, klask ton gant udb, lorc'hañ gant udb, en em lorc'hañ gant udb, en em lorc'hañ diouzh udb, tennañ lorc'h gant udb, en em bompadiñ eus udb, dougen randon gant udb, bezañ c'hwezet d'an-unan gant udb, debriñ mel gant udb, bezañ stad en an-unan gant udb, ober digoroù kaer gant udb, mont e gloar gant udb, ober lorc'hajoù gant udb, ober lorc'haj gant udb, ober pompad gant udb (Gregor), en em vrabañsal eus udb, en em vugadiñ diwar-benn udb, bragal gant udb, bezañ fier d'an-unan gant udb, poufal diwar-benn udb, klogoriñ evit bezañ graet udb ; sie prunken damit, diesen berühmten Mann zu kennen, kavout a reont ur pezh lavaret ez anavezont an den brudet-se, anavezout a reont an den brudet-se ha ton o devez gant kement-se, en em bompadiñ a reont da anavezout an den brudet-se.

Prunken n. (-s): pompad g., ton g., sked g., lid g., distalaj g., digoroù ls., digoradur g., digorded b., digoraj g., roufl g., modoù bras ls., modoù randonus ls.

Prunkgemach n. (-s,-gemächer): kambr cheuc'h b., P. kambr c'hagn b., kambr lorc'hus b.

Prunkkutsche b. (-,-n) : karroñs g.

prunkliebend ag. : ... a blij dezhañ ar pompad, pompoulik, pompus, pompadus, rouflus, a-stroñs ; *prunkliebende Leute*, tud a-stroñs ls.

prunklos ag. : diginkl, simpl, plaen, didres. **Prunkotter** b. (-,-n) : [loen.] naer goural b.

Prunksaal g. (-s,-säle) : sal cheuc'h b.

Prunkstück n. (-s,-e): **1.** perlezenn b., disparadenn b.; **2.** P. tamm brav g., tarin g., tarinenn b., pezh foeltrenn g., pabor g. **Prunksucht** b. (-): spered pompoulik g., spered pompadus g.,

estoue ouzh ar pompadoù g., arzoug d'ar pompadoù g.

prunksüchtig ag. : ... a blij dezhañ ar pompad, pompoulik, pompus, pompadus, rouflus, a-stroñs ; *prunksüchtige Leute*, tud a-stroñs ls.

prunkvoll ag.: pompadus, pompus, tonius, hollgaer, brav-brav, kaer-mantrus, dreist da gaer, a-stok, lorc'hus, a-lorc'h, kran, a-stroñs, P. gagn, [gwashaus] rouflus; ein prunkvolles Haus, un ti mondian g., un ti lorc'hus g., un ti pinvidik g., P. un ti a-stroñs g., ur pabor a di g., un tarin a di g., un ti ha n'emañ ket ar sifern gantañ g., un ti ha n'eman ket c'hwezh ar preñved gantañ g., un ti gagn g., ur c'hastell g., ur c'haer a di g., ur palez g.; prunkvoller Empfang, degemer kran g., degemer tonius g., degemer pompus g.; jemandem einen prunkvollen Empfang bereiten, ober tron d'u.b., degemer u.b. war an ton bras (gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras), degemer u.b. war ton ar c'hrampouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenn d'u.b.; prunkvoll gekleidet, gwisket-pinvidik.

Prunkwinde b. (-,-n): [louza.] ipomeenn b. [liester ipomeed]. **pruschen** V.gw. (hat gepruscht): sellit ivez ouzh **prusten**; ein pruschender Lippenlaut, ur gensonenn weuz c'hwibanet b., ur weuzenn c'hwibanet b., ur c'hwezhenn weuz b.

prusten V.gw. (hat geprustet): **1.** c'hwezhañ, ruflañ, streviañ, streviañ, distreviañ, dihostal, trec'hwezhañ, dielc'hat, diroufal, diadaviñ, fronal, tarzhañ e zivfron; das Pferd prustet, ruflañ a ra ar marc'h, emañ ar marc'h o c'hwezhañ, hinteal a ra ar marc'h, bac'hellat a ra ar marc'h, mogediñ a ra difronn ar marc'h, ar marc'h a strink tan dre e fronelloù.

2. dirollañ (diskordañ, dibalediñ, distankañ, daoudortañ, pezeliañ, disvantañ, tarzhañ, distagañ, distignañ, sklokal) da c'hoarzhin, kristilhañ, foeltrañ da c'hoarzhin.

PS n. (-,-): [berradur evit **Pferdestärke**] marc'had nerzh g., marc'h-nerzh g., marc'h g., jav b./g., galloud-marc'h g.; 50 PS, 50 marc'had nerzh.

Psaligrafie b. (-) / Psaligraphie b. (-) : [arz] 1. psaligrafiezh b., trodroc'hadur g. ; 2. trodroc'hadenn b.

Psalm g. (-s,-en) : [relij. h.a.] salm g. ; *kosmischer Psalm*, salm kosmek g. ; *die Bußpsalmen*, salmoù ar binijenn ls.

Psalm-: salmel.

Psalmendichter g. (-s,-): salmour g., salmer g.

Psalmenbuch n. (-s,-bücher) : levr-salmoù g., salmeg b., saoter g. [*liester* saoterioù].

Psalmist g. (-en,-en): salmour g., salmer g.

Psalmodie b. (-,-n) : salmerezh g., salmadenn b. **psalmodieren** V.gw. (hat psalmodiert) : salmiñ.

Psalter g. (-s,-): 1. levr-salmoù g., salmeg b., saoter g. [liester saoterioù]; 2. [sonerezh] psalterion g. [liester psalterionoù]; 3. [loen.] levrioù ls., bigof g., kaouledenn b., sac'hig g.

Psalterium n. (-s, Psalterien) : [sonerezh] psalterion g. [liester psalterionoù].

Psammit g. (-s,-e): [maenoniezh] psammit g.

Pschent b. (-): [kurunenn doubl ar faraoned] pskent g. [*liester* pskentoù].

pseudo-: brizh-, gaou-, fals-, pseudo-.

Pseudoartefakt n. (-s,-e): [douarouriezh] gaouartefakt g., falsartefakt g., eolit g.

Pseudocode g. (-s,-s): [stlenn.] boneg arouezel g.

Pseudogetreide n. (-s,-): das Pseusogetreide, ar falsed str.; ein Pseudogetreide, ur seurt falsed g.; die Peudogetreide, ar falsedoù ls.

Pseudokrupp g. (-s): [mezeg.] falskroup g., pseudokroup g.

Pseudolehre b. (-,-n) : brizhskiant b.

Pseudoliteratur b. (-): [lenn.] brizhlennegezh b.

Pseudomembran b. (-,-en) : [mezeg.] brizhlienenn b.

Pseudonym n. (-s,-e): **1.** derc'hanvenn b. ; **2.** anv-pluenn g., anv-c'hoarier g., anv-kaner g., anv forjet g., anv-brezel g., lesanv g.

Pseudoperiode b. (-,-n): [fizik] gaoudrovezh b.

pseudoperiodisch ag. : [fizik] gaoudrovezhiek.

Pseudopodium n. (-s, Pseudopodien): [bev.] pseudopod g. [liester pseudopoded], mardroad g. [liester mardreid].

Pseudowissenschaft b. (-,-en) : brizhskiant b.

Psittakose b. (-): [mezeg.] psitakoz g.

Psittazismus g. (-): perokedata g., perokediñ g. Psoriasis b. (-, Psoriasen): [mezeg.] psoriaziz g.

pst estl.: **1.** hep! uist!; **2.** chik! grik! mik! tav! peoc'h! kuzulig!

Psychagogie b. (-): psikagogiezh b.

Psyschasthenie b. (-): bredasikter g., psikanesteniezh b.

psyschasthenisch ag.: bredasik, psikanestenek.

Psyche b. (-,-n) : **1.** [Henamzer] psike b. ; **2.** bred g., bredadurezh b., ene g., bredelezh b., tro-spered b. ; *Psyche und Soma*, bred ha kreud.

psychedelisch ag. : psikedelek ; *psychedelische Kunst*, psikedelegezh b.

Psychiater g. (-s,-) : [mezeg.] bredvezeg g. [*liester* bredvezeien], bredvedisin g., medisin ar bred g., psikiatrour g. **Psychiaterin** b. (-,-nen) : [mezeg.] bredvezegez b., bredvedisinez b., medisinez ar bred b., psikiatrourez b.

Psychiatrie b. (-): [mezeg.] bredvezegiezh b., bredvezekniezh b., bredvedisinerezh g., bredvezegerezh g., psikiatriezh b., medisinerezh ar bred g. ; er wurde in die Psychiatrie überwiesen, kaset e voe d'ar bredospital, kaset e voe da di ar re sot, P. kaset e voe d'ar c'habanoù, kaset e voe da dreiñ ar rod.

psychiatrisch ag. : [mezeg.] bredvezegel, psikiatrek ; psychiatrische Klinik, bredospital g.

psychiatrisieren V.k.e. (hat psychiatrisiert) : bredvezegañ.

Psychiatrisierung b. (-,-en) : bredvezegañ g.

psychisch ag. : ... bred, bredel, eneel, psikek, ... spered, a spered; *psychisches Leiden,* poan spered b., poan a spered b., poan galon b.; *psychische Krankheit*, bredkleñved g., kleñved

spered g., kleñved bred g., arallekadur g., dalc'h spered g.; psychische Entwicklung, diorreadur bredel g., diorroadur bredel g.; physisch und psychisch erschöpft, dinerzhet a gorf hag a ene - skuizh, korf hag ene - skuizh, ken a gorf, ken a spered ; psychisch krank, dalc'het en e spered, dalc'het en e benn, dispered, inosant, klañv e benn, klañv a spered, direnket, diahelet e spered, direizhet e spered, distrañset e spered, divontet e spered, troet e spered; eine Neurose ist eine nervlich bedingte Erkrankung ohne psychische Verursachung, an neuroz a zo ur c'hleñved spered a orin nervel na dizh ket ar meiz; psychische Schmerzen sind schlimmer als physische. poanioù ar galon a zo gwashoc'h eget re ar c'horf; psychische Überbeanspruchung ist schlimmer als körperliche Überanstrengung, torr-spered a zo gwashoc'h eget torr-korf; psychische Störungen, direizhder spered g., trelaterezh g., digempouez g., strafuilhoù bred ls., direizhoù bred ls.; psychische Ausgeglichenheit, kempouez bred g.; psychischer Abbau, psychischer Verfall, disleberadur eus ar bred g.; [bred., Freud] psychischer Apparat, benvegad bred q. ; [Pierre Janet] psychische Synthesearbeit, obererezh a genlakadur g. Adv.: a-spered.

Psychismus g.: 1. (-, liester ebet) bred g., bredelezh b.; 2. (-, Psychismen) bredanadenn b.

psychoaffektiv ag. : bredkantaezel.

psychoaktiv ag. : trezerc'heiat, halukinogen ; *psychoaktive Pilze*, foue trezerc'heiat str.

Psychoanalyse b. (-) : [mezeg.] bredelfennerezh g., bredelfennañ g., bredelfennadenn b., elfennerezh g., elfennadur g., elfennadenn b., elfennañ g. ; wilde Psychoanalyse, bredelfennañ gouez g. ; der Begriff der Assoziation in der Psychoanalyse, meizad ar strollata er bredelfennerezh g.

psychoanalysieren V.k.e. (hat psychoanalysiert): *jemanden psychoanalysieren*, bredelfennañ u.b., ren ur bredelfennerezh war u.b., talarañ spered u.b., imbourc'hiñ spered u.b.; *psychoanalysiert werden*, bezañ dindan bredelfennerezh.

Psychoanalytiker g. (-s,-): [mezeg.] bredelfenner g.

Psychoanalytikerin b. (-,-nen): [mezeg.] bredelfennerez b. psychoanalytisch ag. [mezeg.] bredelfennadel, bredelfennerel psychoanalytische Untersuchung. bredelfennerezh g., bredelfennañ g., bredelfennadenn b. ; jemanden einer psychoanalytischen Behandlung unterziehen, bredelfennañ u.b., ren ur bredelfennerezh war u.b., talarañ spered u.b., imbourc'hiñ spered u.b.; einer psychoanalytischen Behandlung unterzogen werden. bezañ dindan bredelfennerezh ; psychoanalytisch behandelter Patient, bredelfennadour g., elfennadour g.

Psychobiologie b. (-): bredvevoniezh b., psikobiologiezh b. psychobiologisch ag. (-): bredvevoniel, psikobiologek.

Psychochirurgie b. (-): bredsurjianerezh g. psychochirurgisch ag. (-): bredsurjianel.

psychodelisch ag. : psikedelek.

Psychodrama n. (-s,-dramen) : **1.** [mezeg.] psikodrama g. ; **2.** [c'hoariva] bredc'hoari g.

psychodramatisch ag. : **1.** [mezeg.] psikodramaek ; **2.** [c'hoariva] bredc'hoarivael.

psychodysleptisch ag. : bredvireer.

Psychodysleptikum n. (-s, Psychodysleptika) : bredvireer g. [*liester* bredvireerioù].

psychogen ag. : [mezeg.] ... bred, bredel, bredien, psikek; psychogene Amnesie, ankounañ divizel g.; psychogenes Schweigen, simud g.; psychogene Polydipsie, diedvar g.

Psychogenese b. (-,-n) / **Psychogenesis** b. (-, Psychogenesen) : bredtarzh g.

psychogenetisch ag. : bredtarzhel. **Psychogenie** b. (-) : bredieniezh b.

Psychogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] aelad bred g.

Psycholeptikum n. (-s, Psycholeptika) : [mezeg.] psikolepteg g. [*liester* psikolepteier].

Psycholinguist g. (-en,-en) : bredyezhoniour g. Psycholinguistik b. (-) : bredyezhoniezh b. psycholinguistisch ag. : bredyezhoniel.

 $\begin{tabular}{ll} \textbf{Psychologe} & g. (-n,-n) : [mezeg.] & bredoniour $g.$, psikologour $g.$, eneoniour $g.$ \\ \end{tabular}$

Psychologie b. (-): [mezeg.] bredoniezh b., psikologiezh b., [dispredet] eneoniezh b.; die klinische Psychologie, an hentenn glinikel b.; verstehende Psychologie, psikologiezh komprenus b., bredoniezh komprenus b.; differenzielle Psychologie, bredoniezh diforc'hel b., psikologiezh diforc'hat b.; Psychologie als Theorie der allgemeinen Verhaltensweisen, moneadoniezh b., psikologiezh ar moneadoù b.; biologische Psychologie, bredvevoniezh b., psikobiologiezh b.; physiologische Psychologie, bredvevedouriezh b., bredfiziologiezh b.

Psychologin b. (-,-nen) : [mezeg.] bredoniourez b., psikologourez b., eneoniourez b.

psychologisch ag.: bredoniel, ... bred, psikologek, eneoniel, eneoniezhel; psychologisches Gespür, bredsantidigezh g.; psychologische Hilfe, psychologische Betreuung, bredskoazellañ g., bredskoazell b.; psychologischer Prozess, argerzh bred g.; psychologisches Profil, bredaelad g., aelad bred g.; psychologischer Test, psychologisches Testverfahren, prouad bredel g.; manchmal reicht eine lächerliche Kleinigkeit, um einen Menschen psychologisch völlig zu zerstören, nebeut a dra a c'hall lakaat un den mat da vann.

Psychologisierer g. (-s,-): [bred.] bredonielour g. Psychologismus g. (-): [bred.] bredonielouriezh b.

psychologistisch ag. : [bred.] bredonielour.

Psychometrie b. (-): [bred.] bredventouriezh b., bredouriezh b. Psychometriker g. (-s,-): [bred.] bredventour g., bredour g.

Psychomotorik b. (-): [bred.] bredloc'hadezh b.
Psychomotoriker g. (-s,-): [bred.] bredloc'hadour g.

psychomotorisch ag. : [bred.] bredloc'hadel psychomotorische Regression, diannod g., diannodiñ g.

Psychoneurose b. (-,-n) : [bred.] psikoneuroz g. [*liester* psikoneurozioù].

Psychoökologie b. (-): [bred.] bredendroadouriezh b.

Psychopädagogik b. (-) : [bred.] bredkelennouriezh b., bredpedagogiezh b.

Psychopath g. (-en,-en) : [mezeg.] bredklañvour g., psikopat g. [*liester* psikopated], penn direizhet g.

Psychopathie b. (-): [bred.] bredklañvouriezh b., psikopatiezh b.

Psychopathin b. (-,-nen) : [mezeg.] bredklañvourez b., psikopatez b.

psychopathisch ag. : [bred.] bredklañvouriezhel.

Psychopathologe g. (-n,-n) : [bred.] bredkleñvedour g. Psychopathologie b. (-) : [bred.] bredkleñvedouriezh b.

psychopathologisch ag. : [bred.] bredkleñvedel.

Psychopharmakologie b. (-): bredapotikouriezh b.

Psychopharmakon n. (-s,-pharmaka) : [mezeg.] louzoù psikofarmologel g., aozad psikofarmologel g.

Psychophysik b. (-): bredfizik g.

Psychophysiker g. (-s,-): bredfizikour g.

psychophysisch ag. : bredfizikel.

Psychophysiologe g. (-n,-n) : bredvevedour g.

Psychophysiologie b. (-) : bredvevedouriezh b., bredfiziologiezh b.

psychophysiologisch ag. : bredvevedel.

Psychoschock g. (-s,-s): [bred.] stroñs bredel g.

Psychose b. (-,-n) : [mezeg.] psikoz g. [*liester* psikozioù] ; *funktionelle Psychose*, psikoz arc'hwelel g. ; *manische Psychose*, psikoz maniakel g. ; *manisch-depressive Psychose*, psikoz maniakel-gouvidel g. ; *eine Psychose behandeln*, prederiañ ur psikoz.

psychosensorisch ag. : bredsantadel.

psychosexuell ag. : bredrevel.

Psychosomatiker g. (-s,-): [mezeg.] bredkreudour g.

psychosomatisch ag. : [mezeg.] bredkorfel, bredkreudel, psikosomatek.

psychosomatisch ag. : [mezeg.] bredkorfel, bredkreudel, psikosomatek.

psychosozial ag. : bredkevredadel, psikosokial.

Psychosoziologe g. (-n,-n) : bredkevredadour g., psikosokiologour g.

Psychosoziologie b. (-): strollbredoniezh b., bredoniezh strollennel b., bredkevredadouriezh b., psikosokiologiezh b.

Psychotechnik b. (-): psikoteknik g., bredkalvezerezh g.

psychotechnisch ag. : psikoteknikel, bredkalvezel.

Psychoterror g. (-s): psikosponterezh g., spont psikologel g. **Psychotherapeut** g. (-en,-en): [bred.] bredkurer g. [*liester* bredkurerien], psikoterapeut g. [*liester* psikoterapeuted].

Psychotherapeutisch ag. : [bred.] bredkuradel, psikoterapek. **Psychotherapie** b. (-,-n) : [mezeg.] bredkurerezh g., bredkurañ g., bredkur b., bredkuradenn b., bredyac'haerezh g., psikoterapiezh b. ; *analytische Psychotherapie*, kur vredelfennerezh b. ; *klientenzentrierte Psychotherapie*, anrenelezh b., bredkurañ anrenel g.

Psychotiker g. (-s,-): [mezeg.] psikozeg g. [*liester* psikozeien], klañvour psikozek g.

psychotisch ag. : [mezeg.] psikozek, psikozel ; *psychotische Depression*, gouvid ambreel g. ; *psychotische Störungen*, ambrenoù psikozel ls., strafuilhoù psikozel ls. ; *psychotische Regression*, argizañ psikozel g.

Psychostimulans n. (-,-stimulantia/-stimulanzien) *l* **Psychotonikum** n. (-s, -tonika) : [mezeg.] louzoù broudañ g., louzoù atizus g., danvez broudañ g., danvez nerzh g., brouduzenn b., kentrigad g., kentrigenn b., atizenn b., kentraouer g. [*liester* kentraouerioù], fraouaer g. [*liester* fraouaerioù].

Psychotonus g. (-): tant bredel g.

psychotonussenkend ag. : [mezeg.] psikoleptek ; psychotonussenkendes Mittel, psikolepteg g. [liester psikolepteier].

psychotrop ag.: bredkemmus, bredwezher; *psychotrope Substanz*, dramm bredkemmus g., dramm bredwezher g., bredwezher g. [*liester* bredwezherioù]; *Abhängigkeitssyndrom durch psychotrope Substanzen*, drammidigezh b., kaezhiadezh b., drammgaezhiadezh b., estoue ouzh bredwezherioù g..

Psychrometer n. (-s,-): [hinouriezh] psikrometr g.

Psychrometrie b. (-): [hinouriezh] psikrometriezh b.

psychrometrisch ag. : [hinouriezh] psikrometrek.

psychrophil ag. : skorngar.

Pteranodon n. (-s, Pteranodonten) : [loen, henvevoniezh] pteranodon g. [*liester* pteranodoned].

Pteridologie b. (-): pteridologiezh b. pteridologisch ag.: pteridologek.

Pterodaktylus g. (-, Pterodaktylen) : [loen, henvevoniezh] pterodaktil g. [*liester* pterodaktiled].

 $\label{eq:ptolemains} \textbf{Ptolemaios}\ g.\ : Ptolemaios\ g.$

Ptomain n. (-s,-e): ptomain g.

PTT ls. : [Bro-Suis] [berradur evit Post-, Telefon- und Telegrafenbetriebe] P.T.T. ls.

Ptyalismus g. (-): [mezeg.] rehalviñ g., ushalviñ g.

Pub n./g. (-s,-s): [tavarn] peub g. [liester peuboù].

pubertär ag. : kaezourek, eus ar gaezouregezh, kaezouregezh.

Pubertät b. (-): [korf.] kaezouregezh b.; *verzögerte Pubertät*, dale kaezouregezh g.

Pubertätsakne b. (-): [mezeg.] akne ar re yaouank g.

Pubertätsalter n. (-s): kaezouregezh b., oad kaezourek g.; *Junge im Pubertätsalter,* kaezoureg [*liester* kaezoureien] g.; *Mädchen im Pubertätsalter,* kaezouregez b.

Pubertätskrise b. (-): eizikvan ar c'hrennoad g.

Pubertätszeit b. (-): kaezouregezh b., oad kaezourek g.

pubertieren V.gw. (hat pubertiert) : **1.** dont da gaezoureg, bezañ deuet en oad ar gaezouregezh ; **2.** [merc'hed] dont da vaouez, dont er bed, P. dont birvidik.

pubertierend ag. : kaezourek.

Pubeszenz b. (-): **1.** [mezeg.] kaezouregezh b.; **2.** [louza., loen.] dumegezh b.

pubeszent ag. : 1. [mezeg.] kaezourek ; 2. [louza., loen.]
dumek.

Publicanus g. (-,Publicani) : [istor] publikan g. [*liester* publikaned].

Publicity b. (-): mediaouekadur g., brud g./b.; *jemandem Publicity verschaffen*, ober brud d'u.b.

publicityscheu ag. : ... a dec'h rak ar mediaoù, dic'hloar.

Public Relations Is.: kehentiñ-marketing g., kehentiñ g., kehenterezh g., daremprederezh g., darempredoù foran Is.

publik ag.: anavezet gant an holl, anavezet d'an holl, gouezet gant an holl, publik; publik werden, en em vrudañ, en em skignañ; etwas publik machen, etwas publik werden lassen, diskuliañ udb, reiñ udb da c'houzout d'an holl, reiñ anaoudegezh d'an holl eus udb, reiñ udb da anavezout d'an holl, reiñ liv d'an holl eus udb, reiñ disaouzan d'an holl eus udb.

Publikanus g. (Publikanen, Publikanen) : [istor] publikan g. [liester publikaned].

Publikation b. (-,-en) : **1.** bann g., embannadur g., embannerezh g., embannidigezh b. ; **2.** embann g., embannadur g., embannadenn b.

Publikum n. (-s) :1. tud ls.; das breite Publikum, ul lodenn brazik a-walc'h eus an dud b., al lodenn vrasañ eus an dud b. ar c'halz muiañ eus an dud g.; für das breite Publikum bestimmter Film, film evit an holl g.; dem Publikum zugänglich, digor d'an holl, digor d'an dud, foran; vor versammeltem Publikum eine Rede halten, ober ur brezegenn dirak an dud; vor einem spärlichen Publikum, vor einem kleinen Publikum, vor kleinem Publikum, dirak nebeut a dud, dirak un niver dister a selaouerien, dirak ur sal didud; vor einem breiten Publikum, vor einem großen Publikum, vor großem Publikum, dirak un niver bras a dud, dirak un niver bras a selaouerien; 2. arvesterien ls., selaouerien ls., lennerien ls., saliad tud b.; ein aufgeklärtes Publikum, tud ouiziek (lennek) ls., arvesterien anaoudek ls.; das Publikum ist begeistert, birviñ a ra ar saliad tud.

publizieren V.k.e. (hat publiziert) : embann, reiñ da c'houzout, skignañ, brudañ.

Publizist g. (-en,-en): **1.** kazetenner g., kelaouenner g., skridarnodour g.; **2.** [nevez diwar levezon ar saozneg] prezour gwask g., prezour kehentiñ-marketing g., prezour marketing g. **Publizistik** b. (-): **1.** kelaouennerezh g., kazetennerezh g.; **2.** kelaouennouriezh b., studioù ar c'helaouennerezh ls.

Publizistin b. (-,-nen) : **1.** kazetennerez b., kelaouennerez b. skridarnodourez b. ; **2.** [nevez diwar levezon ar saozneg] prezourez wask b., prezourez kehentiñ-marketing b., prezourez varketing b.

publizistisch ag. : **1.** ... kelaouenner, evel kelaouenner, ... kelaouennerezh, ... kelaouennouriezh, kelaouennouriezh, kelaouennouriezhel.

Publizität b. (-): **1.** foranded b.; **2.** brud g./b., uhelvrud g./b., klod g.; *jemandem Publizität verschaffen*, ober brud d'u.b.; **3.** kemennadenn b., kelaouadenn b.

Puck g. (-s,-s) : 1. [sport] maen-pal g., paled g., pal g. ; 2. [mojenn.] lutun g., kornandon g.

Puddeleisen n. (-s): houarn pudlet g.

puddeln V.k.e. (hat gepuddelt) : [tekn.] pudlañ.

Pudding g. (-s,-e/-s): 1. [kegin.] pouding g., flanezenn b.; black Pudding, gwadegenn b.; Reispudding, farz-riz g.; 2. [dre skeud.] auf den Pudding hauen, lorc'hañ, kankalat, poufal, teilat, ober teil, fougasiñ, fougeal, ober e fouge, foeñviñ, poc'honiñ, bogoliañ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, en em ambridañ, brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, bragal, brageiñ, en em rollañ, flipata, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ digoroù gant an-unan frankik, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, rodal, rodeal, klogoriñ. bugadiñ, ober bugad, dougen roufl, dougen randon, ober un tamm fougas, ourgouilhiñ, pompadiñ, ober re vras gaoliad, lakaat e gloc'hig da dintal re skiltr, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ, en em uhelaat, c'hoari e baotr, sachañ dour d'e foenneg, ruflañ avel ha moged, debriñ mel, en em dalvezout, en em zougen, en em gontañ, en em gavout.

Puddingpulver n. (-s,-): [kegin.] aozad pouding g.

Pudel g. (-s,-):1. [loen.] ki-foutouilhek g., ki-rodellek g., P. ki madam g.; der Pudel hat eine gekräuselte Behaarung, kluchet eo blev ar c'hi-rodellek ; 2. [kilhoù] beim Kegeln einen Pudel werfen, chom kakac'h ; 3. [tr-l] mit Prügel kann man den Pudel nichts lehren, netra ne zeu gant bazhadoù nemet laezh-ribod; das also ist des Pudels Kern, amañ emañ holl an dalc'h, hennezh eo ar penn, amañ emañ ar skoulm, amañ emañ an amanenn ['mañ 'mañ an aman'], amañ emañ ar gempenn, setu mudurun an afer (lost ar gudenn, poell ar gudenn), setu amañ an difazi, amañ emañ ar c'hoari, setu neuze an diskoulm eus an afer ; wie ein begossener Pudel dastehen, bezañ toutek evel ur c'hi bihan bet skandalet gant e vestr, bezañ lostek evel ul louarn bet louzet gant ur yar, bezañ ken mezhus hag ul louarn bet gennet gant ur yar, bezañ mezhek evel ul louarn bet kabestret gant ur yar, bezañ lostek evel ul louarn bet c'hoariet (bet kabestret, bet tapet, bet paket) gant ur var, bezañ diaes evel en ur roched reun, bezañ pinous evel ur c'hog displuñvet (evel ur c'hog dibluñvet), bezañ kouezhet d'an-unan klipenn hag askell, bezañ izel e gribell, bezañ izel e glipenn, bezañ mezhek evel ur yar dilostet, bezañ abaf evel ur yar displuñvet (evel ur yar dibluñvet), bezañ e lost en e c'harbedenn ; wie ein begossener Pudel abziehen, mont kuit evel ur c'hazh gleb, mont d'ar gêr dre roc'h ar skid, mont kuit toutek evel ur c'hi bihan skandalet gant e vestr, mont kuit ken mezhek ha tra, mont kuit ken mezhus ha tra, mont kuit lostek (lostok) evel ul louarn bet tapet gant ur yar, mont kuit lostek evel ul louarn bet c'hoariet (kabestret, louzet, paket) gant ur yar, mont kuit ken mezhus hag ul louarn bet gennet gant ur yar, bezañ izelaet (kouezhet) ar bannieloù gant an-unan (e vannieloù gantañ, he bannieloù ganti h.a.), ober beg a-dreuz, mont kuit pinous evel ur c'hog displuñvet, mont d'e

Pudelhaube b. (-,-n) / **Pudelmütze** b. (-,-n) : boned toupenn g., boned bechennek g., kalabousenn b.

pudeln V.gw. (hat gepudelt): 1. neuial evel ur c'hi; 2. P. fallvarchiñ, faziennañ.

pudeInackt ag. : diwisk-kaer, dibrenn, en abid ar c'hi, noazh-putiran, noazh-pilh, noazh-bev, noazh-bloc'h, noazh-

pidibourc'h, noazh-dibourc'h, noazh-pourc'h, noazh-puilh-pourc'h, war e ranig, en e ranig, en e blusk, en noazh-bev, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, noazh-ran, en noazh-ran, en noazh-glan, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en e beskig, noazh evel ur pesk, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibitilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en noazh-puilh, en noazh-pourc'hen, hep strilh dilhad, hep neudenn dilhad en dro dezhañ, na dilhad na mann en dro dezhañ.

pudelnärrisch ag. : chin, lu, droch, pampes.

pudelnass ag. : gleb betek ar c'hroc'hen, gleb-dour-teil, gleb-par-teil, gleb-holl, trempet mat, gleb-glizh, trempet evel bara soubenn, trempet betek e eskern, ken gleb hag un touilh, treuzet tre-kaer gant ar glav, treuzet penn-da-benn gant ar glav ; pudelnass sein, bezañ gleb betek ar c'hroc'hen, bezañ toullet an dour d'an-unan, bezañ treuzet gant ar glav, bezañ treuzet an dour d'an-unan, bezañ treuzet d'an-unan, na vezañ neudenn sec'h ebet dindan an-unan (war an-unan), bezañ gleb-dour-teil, bezañ ken gleb hag un touilh, bezañ gleb-par-teil, bezañ gleb-holl, bezañ paket ur revriad dour gant an-unan, bezañ trempet evel bara soubenn, bezañ trempet betek e eskern, bezañ trempet mat (Gregor).

pudelwohl ag. : er fühlt sich pudelwohl, eurus eo evel ul logodenn er bleud (en ur sac'had bleud), en e vleud emañ, en e jeu emañ, en e voem emañ, hennezh a zo evel Yann en e wele, kontant eo evel ur roue war e dron, eürus eo evel seizh, eürusañ loen a daol troad war an douar eo, eürus eo mar boe den biskoazh, eürus eo mard eus bet biskoazh un unan, eürusañ den a zebr bara eo, eürusañ den dindan tro an heol eo, eürusañ den dindan an Neñv eo, eürusañ den a zo bet biskoazh eo, beuzet (azezet) eo en e bemp plijadur warn-ugent, fresk eo evel ur pesk, azezet (beuzet) eo en e seizh plijadur warn-ugent, e barr al levenez emañ, barr eo gant al levenez, leun-barr a levenez eo, leun-barr eo e levenez, nijal a ra gant ar stad a zo ennañ, dibradet eo, laouen eo evel an deiz, laouen-ran eo, ken laouen ha tra eo, laouen eo evel an heol, ken laouen hag an heol eo, seder eo evel ul laouenan, lirzhin eo evel ul laouenan, seder eo evel ul laouenanig, lirzhin eo evel ul laouenanig, emañ en e zour hag en e c'heot, en e voued emañ, en e voued leun emañ, en e goch emañ, en e ched emañ, en e lec'h emañ, en e charreoù emañ, koñfortiñ a ra, en e vutun emañ, er friko emañ, en ur friko emañ, en e wellañ emañ.

Puder g./n. (-s,-): poultr g., poultrenn b., bleudenn b.; *den Puder von etwas abwischen, den Puder von etwas abschütteln,* diboultrañ udb.

Puderbeutel g. (-s,-): sac'hig-poultr g. **Puderdose** b. (-,-n): boestig-poultr b.

pudern V.k.e. (hat gepudert): 1. poultrañ, poultrennañ, lakaat poultr war; einen Babypopo pudern, poultrennañ kouign ur babig; 2. [dre skeud.] mit dem Klammerbeutel gepudert sein, mit dem Klammersack gepudert sein, bezañ sot-pitilh, bezañ sot-nailh, bezañ sot-plaen, bezañ diot, bezañ diempenn, bezañ diboell, bezañ diskiant, bezañ direzon, bezañ foll, bezañ diaviz, bezañ alvaonet, bezañ amiot, bezañ eeun-drochik, bezañ pampes, bezañ disterik, bezañ brell, bezañ nouch, bezañ magn, bezañ loñsek, bezañ nigoudouilh, bezañ nay, bezañ sot-nay, bezañ sot-pik, bezañ panenn, bezañ brizh, bezañ bavidik, bezañ bei, bezañ brichin, bezañ gars, bezañ dispered, bezañ disperedek, bezañ droch, bezañ mibilius, bezañ glep, bezañ gloukes, bezañ darsot, bezañ kleuk, bezañ penn-bervet, bezañ silhek, bezañ droch-pitilh, bezañ droch-yar, bezañ flav.

Pudern n. (-s): poultradur g., poultrañ g., poultrennañ g. **Puderquaste** b. (-,-n): bechenn b., bechennig b., bechegenn b. [*liester* bechegennoù, bechegoù], toupenn b. **Puderzucker** g. (-s) : [kegin.] sukantin g., sukr lindr g., bleud sukr g.

puerperal ag. : [mezeg.] goude genel, goudeganedel .

Puerperalfieber n. (-s): [mezeg.] terzhienn ruz b., terzhienn ar vammenn b.

Puerperium n. (-s, Puerperien): [mezeg.] prantad goude genel g., maread goudeganedel g.

Puff¹ g. (-s, Püffe): **1. a)** trec'hwezh g., dianal g., dirouf g., trealerezh g.; **b)** trouz pout g., trouz pounner g., trouz teñval g., trouz mouk g., trouz boud g.; **c)** vorm g., boubou g.; **2.** bleukad g., peuk g., peukadenn b., taol-peuk g., taol ilin g., ougnad g., dornad g., taol dorn g.; *jemandem einen Puff geben,* reiñ un taol-peuk d'u.b., reiñ ur bleukad d'u.b., peukañ u.b., bleukata u.b.; **3.** [azezenn] pouf g., torchenn b.; **4.** paner ar c'houez b.

Puff² g./n. (-s,-e): P. bordel b. [*liester* bordeloù, bordilli], fouzhlec'h g., fouzhva g., gasti g., troñs-ar-vrozh g., ti a blijadurezh g., ti an ebatoù g., ti ar gisti g., fouzhti g., ti a louvigezh g., ti fall g., ti lous g., ti-flup g.; *in den Puff gehen*, mont da welet ar gisti, mont da welet ar merc'hed koant, mont da welet ar merc'hed brav, mont da welet ar merc'hedoù, mont da lemmañ e vinaoued.

 ${f Puff^3}$ n. (-s) : [c'hoari] triktrak g., backgammon g.

puff4 estl.: plok! dav! vliv! krek! pao! taw!

Puffärmel g. (-s,-): milgin volzennus b., milgin c'hwezet b., milgin tro enni b., mañch bolzennus g., mañch c'hwezet g., mañch tro ennañ g.

Puffbesucher g. (-s,-): bordeler g.

Puffbohne b. (-,-n) : [louza.] fav-gall str., fav-munut str., fav-marc'h str., fav-rom str., fav str.

puffen V.gw. (hat gepufft): 1. ober "plok", tarzhañ; 2. tennañ gant ur fuzuilh; 3. [dilhad] bezañ c'hwezet, bezañ tro en dilhadmañ-dilhad, bolzenniñ, sac'hellañ, boufañ; 4. P. dielc'hat / berranalañ (Gregor), dihostal, termal, dianalañ, trealañ, halpiñ, trec'hwezhañ, mougañ, tagañ, diroufal, bezañ berr war e gezeg, diadaviñ, bezañ tenn an anal d'an-unan (e anal dezhañ, hec'h anal dezhi h.a.), bezañ berr war an-unan, bezañ e anal o kinnig mankout, bezañ berr e anal, bezañ ar berralan gant an-unan, bezañ ar berranal war an-unan, soetiñ, berraat war an-unan.

V.k.e. (hat gepufft) : reiñ un taol-peuk da, reiñ ur bleukad da, reiñ bleukadoù da, peukañ, bleukata.

Puffer g. (-s,-): 1. [trenioù] stoker g. [liester stokerioù]; 2. [kegin.] alumenn avaloù-douar b.; 3. [stlenn.] memor skurzer g./b.; Druckpuffer, spouler g. [liester spoulerioù]; mit einem Puffer versehen (sein), (bezañ) skurzeriek; etwas mit einem Puffer versehen, skurzeriañ udb; 4. [tekn.] skurzer g.; Gummipuffer, skurzer dastennek g.; 5. [kimiezh] skurzer g. [liester skurzerioù]; eine Lösung mit einem Puffer mischen, skurzañ un dileizhenn.

Pufferkapazität b. (-,-en): [kimiezh] skurzadur g.

Pufferlösung b. (-,-en) : [kimiezh] dileizhenn skurzañ b. ; von einer Pufferlösung abgefangen werden, bezañ skurzet.

puffern V.k.e. (hat gepfuffert): 1. gwanaat, dinerzhañ, skañvaat;
2. [stlenn, fizik, kimiezh] skurzañ; [mit einem Puffer versehen] gepuffert, skurzeriek.

Pufferspeicher g. (-s,-): [stlenn.] memor skurzer g./b.

Pufferstaat g. (-s,-en) : [polit.] Stad skurzer b.

Pufferstoff g. (-s,-e) : [bev.] reoler g.

Pufferung b. (-,-en) : [bev.] reoliñ g., reoliadur g., reolierezh g.

Puffervermögen n. (-s): [kimiezh] skurzadur g.

Pufferzone b. (-,-n): **1.** takad skurzer g.; **2.** marz surentez g. **puffig** ag.: c'hwezet, tro ennañ, bolzennus, sac'hellek.

Puffmais g. (- pe -es) : [kegin.] maiz c'hwezet str., popcorn str.

Puffmutter b. (-,-mütter) : houlierez b.

puh estl. : ac'h ! ec'h ! ac'hamen ! beurk ! be ! foei ! puf ! fec'h ! chê ! ac'h foei ! ec'h, m'en argas ! flaer a zo gant kement-se holl ! (Gregor).

Puk g. (-s,-s): [mojenn.] lutun g., kornandon g.

Pulcinell g. (-s,-e): jañ-blev g.

pulen V.gw. (hat gepult): firbouchañ, furchal, furchata, turmuch, c'hwiliañ, brellañ, furgutañ.

V.k.e. (hat gepult): [norzh Bro-Alamagn] dibluskañ, diglorañ; Krabben pulen, dilenn kranked, eskaoutiñ kranked; Garnelen pulen, Garnelen auspulen, dilenn chevr, dilenn chifretez.

Pulk g. (-s,-s): **1.** [tud] bagad g., strollad g., bodadenn b.; **2.** [karbedoù] strollad g.; **3.** [lu] rannad b.; **4.** [kirri-nij] skouadrenn b., terkad g., strollad g.

Pull-down-Menü n. (-s,-s) : [stlenn.] lañser disachañ g.

Pulle b. (-,-n): P. 1. boutailh b., bilhenn b., biou g.; eine Weinpulle, ur biou char-gwin g.; eine Pulle Rotwein, P. ur biou char-gwin-hoc'h g.; eine Pulle zwitschern, eine Pulle zischen, riñsañ ur biou, sunañ ur voutailhad ; 2. P. mit voller Pulle fahren, frizañ d'an druilh-drask, frizañ d'an druilh-drast, plantañ tizh, sankañ tizh, reiñ kentr d'e varc'h, bleinañ gant un tizh an diaoul (gant tizh ar mil diaoul, gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, tizhha-taer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, gant tizh ken na yud, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, evel an tan, d'an tan ruz); 3. P. mit voller Pulle arbeiten, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur marc'h), tramailhat evel ul loen, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, loeniñ, loeniñ e gorf, forsiñ, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, ober labour tri, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, c'hwezhañ e-barzh, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, bouc'halañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, labourat adro-vat, na vouzhañ ouzh al labour, lardañ, lopañ, lorgnañ.

pullen V.gw. (hat gepullt) / pullern V.gw. (hat gepullert): P. troazhigellat, skuilhañ ur banne dour, dizourañ, dizourañ avaloù-douar, ober un dizour, staotañ, staotat ur banne, dizourañ e gig, troazhañ, teurel ur banne dour, cheñch dour war ar buzhug, frigat, ober e boull, ober ur poulladig, ober poullig, ober ur staotadenn, ober, pisat, neudenniñ; heftig und intensiv pullern, troazhañ fonnus.

Pulli g. (-s,-s): berradur evit Pullover; pullover g., stammenn b., stamm-gloan g., sae-c'hloan b., sae-stamm b., korfennstamm b., broed g., gloanenn b., gloanaj g., jiletenn b.; einen Pulli über das Hemd anziehen, lakaat ur stammenn dreist e roched; weit und lasch gewordener Pulli, stammenn flañchet b., stammenn aet distenn b., stammenn fraostaet b., stammenn rouez b., stammenn voull b.; einen Pulli verkehrt herum anziehen, lakaat ur stammenn e gin; den Pulli musst du wegwerfen, bevor er sich in Wohlgefallen auflöst, gwelloc'h e vefe

dit teurel da stammenn d'ar blotoù a-raok dezhi mont a-dammoù (mont a-bilhennoù, mont e pilhoù, mont e truilhoù, mont e pilpouz). **Pullover** g. (-s,-) : pullover g., stammenn b., stamm-gloan g., sae-c'hloan b., sae-stamm b., korfenn-stamm b., broed g., gloanenn b., gloanaj g., jiletenn b. ; weit und lasch gewordener Pullover, stammenn flañchet b., stammen aet distenn b., stammenn fraostaet b., stammenn rouez b., stammenn voull b. ; mit einem Pullover an, war korf e stammenn, e korf e stammenn, gwisket gant ur stammenn ; Marine-Stil-Pullover, stammennvor b. [liester stammennoù-mor] ; er trägt einen Pullover über dem Hemd, ur stammenn a zo gantañ war-varr e roched.

Pullunder g. (-s,-) : tamm gloan divanch g., stammenn divilgin b.

 $\begin{array}{l} \textbf{Pulmologe} \ g. \ (-n,-n): [mezeg.] \ analadour \ g. \\ \textbf{Pulmologie} \ b. \ (-,-n): [mezeg.] \ analadouriezh \ b. \\ \end{array}$

pulmonal ag.: [mezeg.] skeventel, a-skevent, ... ar skevent. **Pulmonalarterie** b. (-,-n): [korf] talmerenn a-skevent b., qwazhienn a-skevent b.

Pulmonologe g. (-n,-n) : [mezeg.] analadour g. **Pulmonologie** b. (-,-n) : [mezeg.] analadouriezh b.

Pulp g. (-s,-en): **1.** [louza.] bouedenn b.; **2.** [loen.] morgazh g. [*liester* morgazhed, morgizhier], tregazh g. [*liester* tregazhed, tregizhier].

Pulpa b. (-, Pulpæ) : [korf.] bouedenn an dant b.

Pulpe b. (-,-n) / Pülpe b. (-,-n) : sellit ouzh Pulp.

Pulpenhöhle b. (-,-n): [korf.] kavenn an dant b.

Pulper g. (-s,-): [tekn.] 1. divoueder g. [liester divouederioù]; 2. frikerez b., braeerez b.

pulpös ag. : bouedennek, bouedek.

Puls g. (-es,-e): 1. [korf.] kas ar gwad er gwazhied g./b., talm ar gwad g., talmadennoù ls., lammoù ar gwad ls., poulz g.; unregelmäßiger Puls, poulz dizingal g.; langsamer Puls, kas gorrek ar gwad er gwazhied g., talm gorrek ar galon g.; schneller Puls, kas herrek ar gwad er gwazhied g., talm herrek ar galon g., talmadennoù herrek gwazhienn ar meud ; jemandem den Puls fühlen, jemandem den Puls messen, tapout ar poulz, tapout an dalm, teutañ ar poulz, meudañ lamm ar gwad, tastornat gwazhienn-veud u.b., sellet penaos e kas ar gwazhied, muzuliañ talmadennoù kalon u.b. ouzh gwazhienn e veud, muzuliañ talm kalon u.b. ouzh e arzorn, [goapaus] sellet penaos e ya momeder u.b.; das Schlagen des Pulses, an talmadennoù ls., talmadennoù ar galon ls., talm ar galon g., talmoù ar galon ls., sko ar gwad g., lammoù ar galon ls., taolioù ar galon ls., poulzadennoù ar galon ls., talmerezh ar galon g., tosoù ar galon Is., keflusk ar galon g.; sein Puls raste, e galon a zaoudaole, mont a rae e galon d'ar pevarlamm, e galon a biklamme, e galon a biltrote d'an daoulamm ruz en e greiz, e galon a lamme meurbet en e greiz, e galon a bike ; 2. [dre skeud.] jemanden auf den Puls fühlen, sellet a-dost ouzh u.b., furchal e kalon u.b., amprouiñ u.b., tennañ c'hwibez d'u.b., diskantañ u.b., dibluskañ u.b., furchal betek e kreiz kalon (e kreiz spered) u.b. (Gregor), fuketal e kalon u.b., palvata u.b. war e nav zu, mont e-barzh bouzellenn u.b.

Pulsader b. (-,-n) : **1.** [korf.] gwazhienn-gas b. [*liester* gwazhied-kas], arterenn b., gwadkaser g., talmerenn b. ; *die große Pulsader, die Hauptpulsader,* an aortenn b., ar pennwadkaser g., gwazhienn vras ar galon b. ; **2.** [dre fazi] gwazhienn-lamm b., gwazhienn-veud b. [sellit ouzh **Speichenarterie**].

Pulsadergeschwulst b. (-,-geschwülste) : [mezeg.] darvoll g. Pulsar g. (-s,-e) : [stered.] pulsar g. [liester pulsaroù].

pulsatil ag. : [mezeg.] talmus, poulzus. Pulsatilität b. (-) : [mezeg.] poulzusted b. Pulsator g. (-s,-en) : [tekn.] poulzataer g. **Pulsation** b. (-,-en) : [mezeg.] poulzadennoù ls. ; *arterielle Pulsation*, poulzadennoù talmerel ls.

pulsen (hat gepulst) V.gw. : **1.** talmañ, redek, momediñ ; *das Blut pulst*, momediñ a ra ar gwad ; **2.** poulzata.

V.k.e. (hat gepulst) : [fizik, elektroteknik] skogañ ; gepulster Laser, laser skogañ g. ; gepulste Größe, braster tredanskogel g.

pulsieren (hat pulsiert) V.gw.: 1. talmañ, redek, momediñ, poulzata; das Blut pulsiert, momediñ a ra ar gwad er gwazhied;
2. [dre skeud.] birviñ; pulsierendes Leben, birvilh g., berv g., mesk g., meskadeg b., bevder g., bevded b.

pulsierend ag.: 1. talmus, poulzus, poulzadennel; 2. [stered.] poulzus; pulsierend variabler Stern, pulsierend veränderlicher Stern, steredenn boulzus b.; 3. [dre skeud.] pulsierendes Leben, birvilh g., berv g., mesk g., meskadeg b., bevder g., bevded b. Pulslaser g. (-s,-): laser skogañ g.

Pulslaserholographie b. (-): holografiñ gant ul laser skogañ g. Pulsschlag g. (-s,-schläge): [korf.] 1. talm galon g., talmadenn b., poulzadenn b., lamm g., skoadenn b.; 2. poulz g.; unregelmäßiger Pulsschlag, poulz dizingal g.

Pulswärmer g. (-s,-): miton g.

Pult n. (-s,-e): letrin g., marc'h-levr g.; [sonerezh, film] *Mischpult*, taol-veskañ b., letrin meskañ g., penel unodiñ g., taol unodiñ b., penel sonveskañ g., taol sonveskañ b.; *am Pult stehen*, bezañ ouzh al letrin.

Pultdach n. (-s,-dächer): toenn un tu war ziskenn dezhi nemetken b., toenn gant un naou nemetken b., apoteiz g.

Pultordner g. (-s,-): renkell veginek b., kleurenn veginek b.

Pulver n. (-s,-): 1. poultr g., bleud g., bleudenn b., poultrenn b.; Schießpulver, poultr armoù-tan g., poultr kanol g. (Gregor); Schleifpulver, poultr raskennañ g.; feuchtes Pulver, poultr leizh g.; das Pulver verpuffte, an tenn a reas chat, ar fuzuilh a reas chat ; seine Vorräte an Pulver und Munition schonen, arboellañ e boultr hag e blom; Insektenpulver, poultr lazh-amprevaned g., poultrenn lazh-amprevaned b., poultr diamprevanañ g., poultrenn diamprevanañ b., poultr amprevanlazh g., poultrenn amprevanlazh b. ; [apotikouriezh] durch Zerstoßen gewonnenes Pulver, brevad g.; 2. [dre skeud.] er hat nicht gerade das Pulver erfunden, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, n'eo ket eus ar gurunenn, n'eo ket gwall stank e damouez, n'en deus ket ijinet meskañ ar ribod, rouez eo e damouez gantañ, toull eo e vurutell, ne sked ket gant e nerzh spered ; er hat sein Pulver verschossen, diskarget en deus e vinim, emañ e penn e spered hep gouzout petra lavaret c'hoazh (hep gouzout petra ober c'hoazh); er hat noch kein Pulver gerochen, n'eo ket bet war linenn an tan c'hoazh, n'eo ket aet d'an tan c'hoazh; er ist keinen Schuss Pulver wert, hennezh ne dalvez ket un tenn. hennezh ne dalv ket ur chik-butun bet dek vloaz e genoù ur c'hristen, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h ur c'hi, hennezh a zo didalvez ken ez eo, ne dalvez ket un taol botez zoken, ur pezh didalvez n'eo ken.

pulverartig ag.: poultrek, poultrennek, e doare ur boultrenn, azoare gant ur boultrenn, a-seurt gant ur boultrenn, puzuilh.

Pulverdampf g. (-s,-dämpfe): moged diwar boultr g.; *der Pulverdampf steigt auf wie eine Rauchsäule*, al lostennad poultr tanet a sav a-bik evel ur peuliad moged g.

Pulverfabrik b. (-,-en): milin-boultr b., poultrerezh b.

Pulverfabrikarbeiter g. (-s,-): poultrer g.

Pulverfass n. (-es,-fässer): **1.** barilh poultr b., barilhad poultr b.; **2.** [dre skeud.] *auf dem Pulverfass sitzen*, bezañ tost an tan d'ar stoub, bezañ azezet war ur varilhad poultr, bezañ etre daouarn e ankoù, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ gwall arvarus e zoare, bezañ war var e vuhez; *das Pulverfass*

zum Explodieren bringen, lakaat an traoù da strakal, lakaat an tan war ar bern plouz, ober un taol strak.

pulverförmig ag.: poultrek, poultrennek, e doare ur boultrenn, a-zoare gant ur boultrenn, a-seurt gant ur boultrenn, puzuilh.

Pulvergeruch g. (-s): c'hwezh ar poultr b.

Pulverhorn n. (-s,-hörner): korn-poultr g., flask g.

pulverig ag.: poultrek, poultrennek, puzuilh.

pulverisierbar ag. : puzuilhadus.

pulverisieren V.k.e. (hat pulverisiert) : bruzunañ, puzuilhañ, lakaat e poultr, brizilhañ, frikañ.

Pulverisieren n. (-s) / **Pulverisierung** b. (-,-en): bruzunadur g., puzuilherezh g., puzuilhadur g., frikerezh g., frikañ g.

Pulverkaffee g. (-s) : [kegin.] kafe prim g., kafe poultr g., kafe diouzhtu g.

Pulverkorn n. (-s,-körner) : greunenn boultr b., poultrenn b. **Pulverladung** b. (-,-en) : kargad poultr b.

Pulvermagazin n. (-s,-e): poultrennerezh b., poultreg b., lab poultr g.

Pulvermilch b. (-): laezh poultr g., bleud laezh g., poultr laezh a.

Pulvermühle b. (-,-n): milin-boultr b., poultrerezh b.

Pulverschnee g. (-s): erc'h fu g., erc'h-poultr g.

Pulverzucker g. (-s): [kegin.] bleud sukr g., sukantin g., sukr lindr q.

Pulverzünder g. (-s,-): emors poultr g.

pulvrig ag.: poultrek, poultrennek, puzuilh.

Puma g. (-s,-s) : [loen.] puma g. [*liester* pumaed], kougouar g. [*liester* kougouared].

Pummel g. (-s,-) / **Pummelchen** n. (-s,-) : **1.** berraodenn b., boudoupenn b., boulgorn b., tevasenn b., fardelladenn b., lardonenn b., mandrogenn b., mandore b., sac'had kig g., sac'had brenn g., pezh kig g., pezh toaz g., groilhenn b., drouilhenn b., frañjolenn b., paborenn b., boutell b., fardachenn b., sac'h yod g., farlaodenn b., turumell b., blonegenn b., denez b., kofegez b. ; **2.** bugel kuilh g., bugel fonnus g., bugel korfet kuilh g., kigenn vat a vugel b., palvad mat a vugel g., bugel temzet mat g., temz vat a vugel g.

pummelig ag. / pummlig ag. : kuilh, puilh, rontik, bouroun, bourounek, blouc'h, tevik, lardik, krenndev, toufek, danzeat, kigek, maget mat, kigennet kaer, kiget mat, beurlek, lart-toaz, lart-kroilh, lart-pezhell, lart-kuilh, lart-puilh, lart-pih, lart-pik, lart-pouer, lart-teuc'h, lart-teil, lart evel an toaz, lart evel ur sac'h toaz, lart evel ur sac'h yod, lart evel ur vlonegenn, lart evel ur person-kanton, lart evel ur meilh, lart evel ur pemoc'h milin, lart evel ur porc'hell, lart evel ur wiz, lart evel ur c'hoz, lardik ha tevik e gorf, tev ha lart / tolzennek (Gregor) ; pummelig werden, kuilhaat.

Pump g. (-s,-e): P. kred g., termen g.; *auf Pump kaufen,* lakaat war ar c'hoch, prenañ war zle, prenañ war dermen, prenañ war gred; *in einer Kneipe auf Pump trinken,* ober poufoù, plantañ pouf, kemer bos, kemer bos war e gein.

Pumpanlage b. (-,-n): pompoù ls., aveadur pompañ g., aveadur riboulat g., aveadur bangounellat g.

Pumparbeit b. (-,-en): riboulerezh g., pomperezh g., pompañ q.

Pumpe b. (-,-n): **1.** pomp g., plomenn b., bangounell b., riboul g.; *Saugpumpe*, pomp sunañ g.; *Druckpumpe*, pomp moustrañ g.; *Druck- und Saugpumpe*, pomp riboul-diriboul g., plomenn riboul-diriboul b., bangounell a sun hag a strink an dour b., bangounell sunañ ha strinkañ b.; *die Pumpe ist leer gelaufen*, dialc'hwezet eo ar blomenn, aet eo hesk ar blomenn; **2.** *Reifenpumpe*, c'hwezigell b., c'hwezerez rodoù marc'h-houarn b., c'hwezer g., planter-c'hwez g.; **3.** [kilhoù] *beim Kegeln eine Pumpe werfen*, chom kakac'h; **4.** [dre fent, kalon] momeder g.

pumpelig ag. : boustoc'h, teuc'h, teuc'hek, tezeok, kuilh, fonnus.

Pumpen n. (-s): pompañ g., riboulerezh g., pomperezh g.; [fizik] *magnetisches Pumpen*, pomperezh gwarellek g.; optisches Pumpen, pomperezh luc'hel g.

pumpen V.k.e. (hat gepumpt): 1. bangounellat, riboulat, pompañ, puñsañ gant ur vangounell; Wasser pumpen, pompañ dour, riboulat dour ; Luft in einen Reifen pumpen, skeiñ un tamm c'hwez en ur vandenn-rod, plantañ un tamm c'hwez en ur vandenn-rod, c'hwezañ ur vandenn-rod, lakaat c'hwez en ur vandenn-rod; Zement in etwas (ak.) pumpen, enflistrañ simant en udb, flistrañ simant en udb ; die Funktion des Herzens besteht darin, Blut durch den Körper zu pumpen, obererezh ar galon a zo lakaat ar gwad da redek er gwazhied, ar galon a gustum labourat d'ober d'ar gwad redek er gwazhied ; 2. [dre skeud.] P. jemanden pumpen, truantal ouzh u.b., sunañ u.b., goro arc'hant digant u.b., diwadañ u.b., goro u.b., peilhat (kignat) u.b., diskantañ (disec'hañ, dibluskañ, skarzhañ, goulloiñ) e yalc'h d'u.b., krignat u.b., sunañ gwenneien digant u.b., displuñvañ (touzañ) u.b., diorbliñ u.b., debriñ u.b., ober valc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b.; sich (dat.) Geld von jemandem pumpen, goro arc'hant digant u.b., sunañ u.b., sunañ e wenneien digant u.b.; er pumpte sich jedes Mal Geld von mir, bewech e sune ac'hanon; jemanden mit Drogen voll pumpen, drammañ u.b. forzh pegement, drammañ u.b. ken-haken, drammañ u.b. ken-ha-kenañ, drammañ u.b. kenañ-kenañ, drammañ u.b. mui-pegen-mui, drammañ u.b. gwazh-pegengwazh, reiñ pezh a gar drammoù d'u.b.; 3. ensinklañ; Geld in die Wirtschaft pumpen, ensinklañ kevalaoù en armerzh ; wieder Kapital in ein Unternehmen pumpen, askevalaiñ un embregerezh ; 4. [sport] ober savioù-korf diwar-bouez e zivrec'h, pradañ-dibradañ, ober pompadennoù.

Pumpengehäuse n. (-s,-): bloc'h pomp g., bloc'h plomenn g., bloc'h bangounell g., bloc'h riboul g., sailh b./g.

Pumpenhebel g. (-s,-): vrikeval b., brec'henn bomp b., brec'henn blomenn b., brec'henn vangounell b., brec'henn riboul b., dornell bomp b., dornell blomenn b., dornell vangounell b., dornell riboul b., loc'henn bomp b., loc'henn blomenn b., loc'henn vangounell b., loc'henn riboul b.

Pumpenkasten g. (-s,-kästen): bloc'h pomp g., bloc'h plomenn g., bloc'h bangounell g., bloc'h riboul g., sailh b./g.

Pumpenkolben g. (-s,-): ribouler pomp g., ribouler plomenn g., ribouler bangounell g., bountell bomp b., bountell blomenn b., bountell vangounell b., bountell riboul b.

Pumpenschwengel g. (-s,-): vrikeval b., brec'henn bomp b., brec'henn blomenn b., brec'henn vangounell b., brec'henn riboul b., dornell bomp b., dornell blomenn b., dornell vangounell b., dornell riboul b., loc'henn bomp b., loc'henn blomenn b., loc'henn vangounell b., loc'henn riboul b.

Pumpenstiefel g. (-s,-): bloc'h pomp g., bloc'h plomenn g., bloc'h bangounell g., bloc'h riboul g., sailh b./g.

pumperlgesund ag. / pumperlgsund ag. : [Bro-Aostria] yac'h-pesk, yac'h-beuz, yac'h-kloc'h, yac'h-frev, yac'h evel ur pesk, yac'h evel un tach, yac'h evel ar beuz.

pumpern V.gw. (hat gepumpert): [Bro-Aostria] talmañ, lammat, skeiñ, pikañ, pilat, piltrotat, piklammat; mein Herz pumpert, va c'halon a lamm em bruched, klevet a ran va c'halon o talmañ em c'hreiz, skeiñ (pikañ, pilat, piltrotat) a ra va c'halon em c'hreiz, P. va momeder a ya en-dro.

Pumpernickel g. (-s): [kegin.] bara-segal brazed Wesfalia g. **Pumphose** b. (-,-n): bragoù bolzennus g., bragoù c'hwezet g., bragoù tro ennañ g., bragoù-bras g.

Pumpleistung b. (-,-en) : galloudezh pompañ b., galloudezh riboulat b., galloudezh vangounellat b.

pumplig ag. : sellit ouzh pumpelig.

Pumps g. (-,-): skarpin g.; ein Paar Pumps, ur skarpinoù g.; sie hatte Pumps an, ur skarpinoù a oa en he zreid.

Pumpspeicherkraftwerk n. (-s,-e) / Pumpspeicherwerk n. (-s,-e) : [tekn.] kreizenn dourdredan pompañ-troellrodañ b.

Pumpstation b. (-,-en) : savlec'h-pompañ g.

Punch g. (-s,-s): [sport] punch g.

Puncheur g. (-s,-e): [sport, boks, marc'hhouarnerezh h. a.] puncher g. [*liester* puncherien].

Punchingball g. (-s,-bälle): [sport] punching-ball g.

puncto Adv. : *in puncto*, evit pezh a sell ouzh, a-fet, war chabistr ar ...; *in punto Betragen*, evit a sell ouzh an emzalc'h; *in puncto seines Betragens*, evit a sell ouzh e emzalc'h; [dre fent, dispredet] *in puncto puncti*, *in puncto puncti sexti*, evit a sell ouzh an dic'hadaliezh.

Punier g. (-s,-): [istor] Kartadad g. [*liester* Kartadiz], Puniad g. [*liester* Puniiz].

Punierin b. (-,-nen): [istor] Kartadadez b., Puniadez b.

punisch ag. : [istor] punek ; *die Punischen Kriege*, ar brezelioù a-enep Kartada (a-enep ar Buniiz) ls., ar brezelioù punek ls. ; *die punische Sprache*, ar puneg g.

Punk g. (-/-s,-s): punk g. [liester punked].

Punkah g. (-s,-s): [aveler bras] panka g. [liester pankaoù].

Punker g. (-s,-): punk g. [liester punked].

Punkerin b. (-,-nen): punkez b.

Punkt g. (-s,-e): 1. poent g., pik g., beg g.; der höchste Punkt, a) ar poent uhelañ g., ar gorre g., ar barr g., al lein g., ar gribenn b., ar beg g., ar penn g., ar c'hern g., ar penn uhelañ g., ar beg uhelañ g., ar penn-laez g., ar pennlein g.; b) ar barr g., ar c'hreiz g. ; schöner Punkt, lec'h kaer g. ; wunder Punkt, tu gwan g., tu kizidik g., gwiridig g., kizidig g., arroud kizidik g., tu gwak g., klañvenn b., tu gwiridik g., ibil a wigour g. ; jemanden an seinem wunden Punkt treffen, pikañ kalon u.b. er bev, tizhout u.b. er bev, gwaskañ war kaledenn u.b., gwaskañ war ar gwiridig, gwaskañ war arroud kizidik u.b., gwaskañ war ar gor; der schwache Punkt eines Werkes, an tu gwan en un oberenn g. ; jemandes schwachen Punkt berühren, gwaskañ war gwiridig (kizidig, klañvenn, gor, kaledenn) u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, gwaskañ war arroud kizidik u.b., lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, pouezañ war ar gwan en u.b., mont d'u.b. dre e du gwak, mont d'u.b. dre e du gwan, kemer u.b. dre an andred gwiridik (damantus) / lakaat e zorn war hesked (gor) u.b. (Gregor), ren u.b. diwar-bouez un neudenn vrein, sachañ u.b. diwar-bouez un neudenn vrein : jemandes wunden Punkt suchen, klask peg war u.b., klask pleg war u.b., klask an tu war u.b., klask e du war u.b., klask e dro war u.b.; ich kenne seinen wunden Punkt, me a oar ar pleg warnañ, anavezout a ran an tu gwan anezhañ; bis zu einem gewissen Punkt, betek ur poent a zo, betek poent pe boent, betek ur serten poent, betek ur par ; über einen gewissen Punkt hinaus, dreist ur gont a zo ; man ist an dem Punkt angelangt, dass sogar das Arbeitsrecht in Frage gestellt wird, mont a reer bremañ betek lakaat gwir al labour e bili-bann ; [tekn.] toter Punkt, diazezenn b., poent diskrog g., poent dilusk g., poent marv g.; 2. genau den Punkt treffen, diskouez anat udb, skeiñ mat; Punkt zehn Uhr, um Punkt zehn Uhr, pa oa just dek eur o seniñ, d'an taol kentañ a zek eur, da dap dek eur, da zek eur dik, dik da zek eur, da zek eur war ar pik, da zek eur rik, da zek eur rik-ha-rik, da zek eur eeun, da zek eur klok ; Punkt zwölf, da daol kreisteiz, d'an taol a greisteiz, da greisteiz rik ; auf den Punkt genau, dres evel ma'z eo dleet, dres evel ma faot, dres evel a faot, a-dailh, d'ar poent just / e kentel / d'an (en) ampoent (Gregor); 3. auf dem Punkt sein, etwas zu tun, bezañ war ar mare d'ober udb, bezañ war bar d'ober udb, bezañ e par d'ober

udb, bezañ war ar pare d'ober udb, bezañ e termen d'ober udb, bezañ war-dost d'ober udb, luskañ d'ober udb, bezañ o nodiñ ober udb, bezañ o tiblasañ ober udb, bezañ a-wel d'ober udb, bezañ edañ ober udb, bezañ dindan ober udb, bezañ e-tro d'ober udb, bezañ tost d'ober udb, bezañ war ober udb, bezañ war-nes ober udb, bezañ war-bouez ober udb, bezañ war ar bord d'ober udb, bezañ prest d'ober udb, bezañ en ambroug d'ober udb, bezañ war an dare d'ober udb, bezañ war-zarev d'ober udb, bezañ war an tre d'ober udb, bezañ en ampoent d'ober udb, bezañ e-tal ober udb, bezañ e-tal d'ober udb, bezañ e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) d'ober udb, bezañ war-sin ober udb, bezañ o vont d'ober udb, bezañ o tanzen ober udb, pourchas ober udb, en em bourchas d'ober udb, alej ober udb, prientiñ ober udb, aveiñ ober udb, en em sterniañ d'ober udb, fardañ ober udb, bezañ o sterniañ ober udb, bezañ war an taol d'ober udb, bezañ war var d'ober udb, bezañ e-kichen ober udb ; 4. P. nun mach mal einen Punkt! trawalc'h! paouez 'ta!ro peoc'h! peoc'h d'am fenn!tav d'am fenn!; Punkt! echu ha peoc'h! echu ha mat pell 'zo! ha mat pell 'zo Mari-Jo! ha setu eno! ha fin dre eno! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno! peoc'h war gement-se! echu dre eno! la! laoskomp se!; 5. [sport, c'hoarioù] poent g., taol g.; um Punkte spielen, c'hoari da vat ; nach Punkten siegen, kaout an trec'h diouzh ar poentoù ; Strafpunkt, poent kastiz g.; wie viele Punkte braucht man zum Gewinnen? da bet e vo an taol c'hoari?; wer hat den Punkt gewonnen (gemacht)? da biv eo an taol ?; Punkte machen, Punkte sammeln, Punkte erzielen, Punkte einfahren, lakaat poentoù, ober taolioù, gounit poentoù ; 6. [yezh.] pik g. ; Schlusspunkt, pik dibenn g., poent-dibenn g.; Strichpunkt, pikskej g., pik-virgulenn g., gourskej g.; Auslassungspunkte, pikoùarsav ls.; der I-Punkt, ar pik war an i g., i pik war e fri g., an tiked g., an tik g.; [moull.] Punkt auf Mitte, poent kreiz g.; 7. Gesichtspunkt, a) [ster kentañ] sellva g., lec'h evezhiañ g., lec'h gwelet g.; b) [dre skeud.] sav-poent g., savboent g., sellboent g., keñver g., arvez g., gwel g., gweledva g.; 8. [fizik] kritischer Punkt, a) [fizik] poent eizik g.; b) [dre astenn.] mare gwall arvarus g., mare ar brasañ dañjer g., eizigenn b. ; Erweichungspunkt, gwakverk g.; Tropfpunkt, lommverk g.; Schmelzpunkt, gwrezverk teuziñ g., teuzverk g.; Siedepunkt, gwrezverk birviñ g., bervverk g. ; Taupunkt, glizhverk g. ; Gefrierpunkt, skornverk g., gwerzverk skornañ g.; 9. [optik] konjugierte Punkte, poentoù keveilet ls.; 10. [stered.] Bildpunkt. subsolarer Punkt, poent danastr g.; 11. poent g., kraf g., keñver g., post g.; gerade in diesem Punkt, in diesem speziellen Punkt, in diesem bestimmten Punkt, war ar c'hraf-se end-eeun ; zu dem einen oder anderen Punkt des Vorhabens, war ur poent be boent eus ar raktres ; der springende Punkt, mudurun an afer b., ar skoulm g., ar c'hraf g., ar gudenn ziaes b., an dalc'h g., ar poent kentañ g., ar poent pennañ g., ar gempenn b., ar penn g.; Hauptpunkt, poent (kraf) pouezusañ g., poent (kraf) pennañ g., penn kentañ g.; in allen Punkten, in jedem Punkt, e pep keñver, a-bep-hent, e pep hent, e kement stumm a zo holl, e kement stumm 'zo tout, e pep feur, e pep giz, e pep andred, e pep feson, n'eus forzh e pelec'h ; ich bin mit ihm in diesem Punkt einig, a-du emaon gantañ war ar c'hraf-se (war ar poentse, war ar post-se, er c'heñver-se); Übereinstimmung in allen Punkten, kenglotadur poent ha poent g.; in diesem Punkt verstehe ich keinen Scherz, kizidik-kenañ e vezan er c'heñverse; das Gesetz ist in diesem Punkt sehr eindeutig, strizh eo al lezenn war ar poent-se; diesen Punkt habe ich schon umfassend und eingehend erörtet, komzet em eus ampl war an dra-se; diesen Punkt werden wir heute noch besprechen, über diesen Punkt werden wir heute noch diskutieren, diwar-benn an dra-se e vo kont ganeomp hiziv, diwar-benn an dra-se e vo anv ganimp hiziv ; zwei Punkte getrennt voneinander behandeln, dispartiañ daou graf; scharf voneinander zu trennende Punkte, krefen disparti ls., aferioù disparti ls.; dieser Punkt ist noch unentschieden, ar gegeliad-se a chom da nezañ ; Punkt für Punkt, tra-ha-tra, poent-ouzhpoent, a boent da boent, poent-ha-poent, kraf-ha-kraf, dre ar munud, diouzh ar munud, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, klok; Schwerpunkt, a) kreizenn-bouez b., kreizenn c'hraviter b., kreiz kerc'hell g.; b) [dre astenn.] tevet g., tevetegezh b.; 12. [dre skeud.] dunkler Punkt, tra dizenorus g., mankadenn b., faot g., mank g.; 13. [dre skeud.] toter Punkt, a) hent-dall g.; Punkt, an dem es kein Zurück mehr gibt, Punkt ohne Wiederkehr, Point of no Return, poent an andistro g., poent hep distro g.; an einem toten Punkt ankommen, degouezhout en un hent-dall, bezañ lutet, bezañ e penn e spered hep gouzout penaos ober, na gavout e ziluzioù, na c'houzout ober ganti, na c'houzout war peseurt avel sturiañ e vatimant, na c'houzout penaos ober diouti, na c'houzout petra ober ken, na c'houzout eus pe goad ober loaioù (eus pe goad ober ibil, gant pe goad ober ibil, gant pe goad ober gennoù, gant pe goad ober tan), na c'houzout mui pelec'h skeiñ e benn, na c'houzout re vat petra ober, na gavout na tu na paramant, na c'houzout mui pe sant pediñ, na c'houzout war be droad pouezañ, chom luget da zirouestlañ e neud, bezañ diaes en e votoù, na c'houzout mui war peseurt tu en em deuler, bezañ (chom, menel) war vordo, bezañ boud, en em gavout boud, na gaout diank ebet, na c'houzout war pe du treiñ (pe e tu treiñ), en em gavout en un enkadenn, na gaout na tu na lañs ; **b.)** mare divegon g. ; den toten Punkt überwinden, adkavout e lañs, adkavout e startijenn, adkavout e vegon ; 14. [mat.] stationärer Punkt, poent kestal g.; die kürzeste Verbindung zweier Punkte wird als Strecke bezeichnet, graet e vez ur regenn eus ar berrañ treug eus ur poent d'unan all ; singulärer Punkt, poent kestal g.; beliebiger Punkt, poent diforzh g.; projizierter Punkt, bannad g.; Winkelpunkt, poent kogn g.; Tangentenpunkt, poent spin g.; Fixpunkt, poent fest g.; Wendepunkt, poent disgwar ur grommenn g.; [fizik] Staupunkt, poent arsav g.; 15. [diñsoù] bid g.; 16. [kegin.] etwas auf den Punkt garen, poazhañ udb etre ; 17. [sonerezh] pik g.; Orgelpunkt, arsavenn b., dalc'hpikenn b., dalc'henn b.; 18. [ardamezouriezh] a) beg ar skoed g.; b) konk g.; rechter Punkt, konk dehoù beg ar skoed g. ; linker Punkt, konk kleiz beg ar skoed g.

punktartig ag. / **punktähnlich** ag. : poentheñvel, poentek, e doare ur poent, e doare ur pik, a-zoare gant ur poent, a-zoare gant ar poentoù, a-seurt gant ur pik, a-seurt gant ar pikoù.

Punktalglas n. (-es,-gläser) : [fizik] kluzenn b.

 $\begin{tabular}{ll} \textbf{Punktation} & \textbf{b.} & \textbf{(-,-en)} & \textbf{:} & \textbf{emglev} & \textbf{da c'hortoz} & \textbf{g., raktres feur-emglev} & \textbf{g.} \\ \end{tabular}$

Pünktchen n. (-s,-): pik g.; das Pünktchen auf dem i, a) ar pik war an i g., i pik war e fri !; b) [dre skeud.] al lañs g., ar peurdogañ g., ar beuroberidigezh b., ar vistradenn b.; das Pünktchen aufs i setzen, peurlipat udb, peurober brav-kenañ udb., peurdogañ udb, peurvegañ udb, flourañ udb, turgnañ udb, peurgribañ udb, parañ e labour, degas ar vistradenn.

punkten V.k.e. (hat gepunktet): **1.** istimañ, istim, prizout, prizañ, prizachañ, feuriañ, dezvarn ; **2.** poentañ, poentigaouañ ; *eine rot gepunktete Krawatte*, ur gravatenn piz ruz warni b.

V.gw. (hat gepunktet) : [sport] lakaat poentoù, ober taolioù, gounit poentoù.

Punktfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù stiet war ar memes poent ls., tennoù kreizet war ur poent ls., tennoù kengerc'hus ls., tennoù kenbal ls.

punktförmig ag. : poentheñvel, e doare ur poent, e doare poentoù, e doare pikoù, e doare ur pik, a-zoare gant ur poent,

a-zoare gant poentoù, a-zoare gant ur pik, a-zoare gant pikoù, a-seurt gant ur poent, a-seurt gant poentoù, a-seurt gant ur pik, a-seurt gant pikoù.

Punktfunktion b. (-,-en): [mat.] kevreizhenn boent b.

Punktgleter n. (-s,-): [fizik, strinkennoniezh] rouedad strinkel b. punktgleich ag.: [sport] rampoüs, koll-gounit, koll ha gounit, war ar rampo; sie sind punktgleich, rampo int, emaint par-ouzhpar, emaint razh-ha-razh, a-rampo emaint, rac'h emaint, razherezh a zo, ur c'hement eo ganto, koll-gounit eo chomet ar match, ur c'hement eo gant an daou skipailh, par-ouzh-par emañ an daou skipailh, war ar rampo emaint, rac'h emañ an daou skipailh; drei Mannschaften sind punktgleich, tri skipailh a zo koll-gounit, tri skipailh a zo war ar rampo, tri skipailh a zo razh-ha-razh, tri skipailh a zo ur c'hement ganto, tri skipailh a zo razherezh ganto.

Punktgleichheit b. (-): [sport] rampo g., razherezh g.; die Punktgleichheit erhalten, mirout ar rampo; die Punktgleichheit erzielen, die Punktgleichheit herstellen, rampoiñ, mont rampo. Punktgruppe b. (-,-n): [strinkennoniezh, mentoniezh] stroll poentel g.; kristallographische Punktgruppe, stroll poentel ar strinkenn g.

punktieren V.k.e. (hat punktiert): **1.** poentañ, poentigaouañ, poentaouiñ, dluzhañ; *punktierte Linie*, linennad pikoù b., linenn bikennaouet b., linenn boentigaouet b., linennad poentigoù b.; *schneiden Sie das Blatt Papier an der punktierten Linie entlang*, troc'hit ar baperenn hervez ar poentigoù.

- 2. [sonerezh] pikañ ; punktierte Note, notenn biket b. ; eine schwarze Note punktieren, eine Viertelnote punktieren, pikañ un duenn
- **3.** [mezeg.] ezwanañ, nadozwanañ ; *jemanden punktieren*, toullañ korf u.b. evit tennañ dour / toullañ u.b. (Gregor), ezwanañ korf u.b.

Punktiernadel b. (-,-n) : **1.** [mezeg.] nadoz kurwanouriezh b., nadoz akupunktur b. ; **2.** divoueder g., engraver g.

Punktierstil g. (-s,-e): poentlivouriezh b., poentigaouiñ g.

Punktierung b. (-,-en): **1.** poentigaouiñ g. ; *durch Punktierung*, dre boentigoù ; **2.** [sonerezh] pik astenn g. ; *doppelte Punktierung*, daoubik g. ; *dreifache Punktierung*, trifik g.

Punktion b. (-,-en) : [mezeg.] toulladur g., ezwanadur g., ezwanañ g., nadozwanañ g.

pünktlich ag./Adv.: 1. rik, dik, jurdik, gel, d'an eur resis, d'e vare, d'ar poent, e poent, hegoulz, e-koulz-vat, e ratre, e poent hag e mare, e poent hag en amzer, a-blom, d'an ampoent, e pred, e koulz, e mare, e kentel, e termen, e poent hag e koulz. e pred hag e kentel, e koulz hag e kentel; um drei Uhr pünktlich. da dap teir eur, da deir eur rik, d'an taol a deir eur, pa oa just deir eur o seniñ, d'an taol kentañ a deir eur, da deir eur dik, da deir eur war ar pik, da deir eur eeun ; pünktlich erscheinen, dont d'e vare, dont d'an eur resis, dont d'an eur just, bezañ dik d'an emgay, dont eeun d'an eur, erruout e poent hag en amzer, erruout e koulz, erruout d'ar poent, erruout a-benn an eur, bezañ gel da erruout, bezañ dik d'en em gavout, bezañ dik d'en em gavout d'an eur, degouezhout d'an eur rik, degouezhout d'an eur riget ; pünktlich sein, bezañ e koulz ; er ist immer sehr pünktlich, dik e vez atav da erruout d'an eur, gel eo bepred d'ober e zever, gel eo en e garg ; sie erschienen pünktlich, degouezhout a rejont eeun d'an eur a oa bet lavaret dezho, bez e oant bet dik d'en em gavout d'an eur ; ich muss mich heranhalten, um noch pünktlich zu sein, bez e rankan plumiñ evit erruout d'an eur ; 2. riget mat ; pünktlich zahlen, rigiñ, paeañ rik-ha-rik war an ivinoù, paeañ rik-ha-rak, paeañ blank ha liard, paeañ gwenneg evit gwenneg, paeañ betek an diner ruz (betek an diner diwezhañ) (Gregor), peurbaeañ e zle, na azezañ war e votoù ; er bezahlt immer pünktlich, hennezh n'eo ket paotr da azezañ war e votoù ; 3. [dispredet] aketus, pervezh.

Pünktlichkeit b. (-): **1.** rikted b., dikted b.; *er ist die Pünktlichkeit in Person*, ober a ra pep tra e koulz, d'an eur e vez bepred, morse n'en dije dale, gel eo bepred d'ober e zever; *Pünktlichkeit ist die Höflichkeit der Könige*, un den seven a vez atav d'an eur; **3.** [dispredet] aket g., pervezhded b.

Punktlinie b. (-,-n) : linennad pikoù b., linenn bikennaouet b., linenn boentigaouet b., linennad poentigoù b.

Punktmalerei b. (-) : livañ dre boentigoù g., poentlivouriezh b., poentigaouiñ g.

punkto araog.: evit pezh a sell ouzh, a-fet, diwar-benn, diwar-bouez, a-zivout, war chabistr ar ...; a) *punkto* + gen.: *punkto gestohlener Waren,* a-fet marc'hadourezh laeret; b) *punkto* + merk ebet: *punkto Geld*, evit a sell ouzh an arc'hant; *punkto Hygiene,* evit a sell ouzh ar yec'hedouriezh, evit a sell ar yec'hedouriezh, a-fet yec'hedouriezh.

Punktquelle b. (-,-n): [fizik] mammenn boentek b.

Punktrichter g. (-s,-): [sport] barner g., poenter g.

Punktroller g. (-s,-): [mezeg.] ruilhenn verata b., ruilhenn leuñviñ b., rollon merata g., rollon leuñviñ g., merer-merataer g. **punktschweißen** (anv-verb hag anv-gwan verb nemetken: hat punktgeschweißt / wird punktgeschweißt): [tekn.] soudañ dre boentigoù.

Punktsieg g. (-s,-e): [sport] trec'h diouzh ar poentoù g.

Punktsieger g. (-s,-): [sport] trec'her diouzh ar poentoù g.

Punktsiegerin b. (-,-nen) : [sport] trec'herez diouzh ar poentoù h

Punktsymmetrie b. (-,-n) : [mat.] kemparzh e-keñver ur poent lakaet g., kemparzh kreizel g., kemparzhadur kreizel g., kemparzhiñ kreizel g.

punktuell ag. : poentel, poentek ; *punktuelle Aktion*, ober poentel g. ; *punktuelle Probleme*, kudennoù poentel ls. ; [yezh.] *punktuelle Aktionsart*, arvez poentek g. ; [mat.] *punktuelle Projektion*, bannadur poentel g.

Adv. : a boent da boent, poent ha poent, dre boentoù,

punktum estl. : *und damit punktum!* echu ha mat pell 'zo! ha mat pell 'zo! ha setu eno! echu dre eno! ha mat pell 'zo! ha fin dre eno! ha kuit ha fin dre eno! ha trawalc'h bremañ! la! laoskomp se!

Punktum n. (-s): poent-dibenn g.

Punktur b. (-,-en) : [mezeg.] toulladur g., ezwanadur g., ezwanañ g.

Punktverschiebung b. (-,-en) : [mat.] treuzkludadur poentel g. Punktverteilung b. (-,-en) : [mat.] dasparzh skoanet g. punktweise Adv. : dre boentigoù.

Punktwertung b. (-,-en) : rummatadur diouzh ar poentoù g., renkadur diouzh ar poentoù g.

Punktzahl b. (-,-en) : [sport] skor g., kont b., disoc'h g., disoc'had g. ; *sie haben die gleiche Punktzahl,* keit-ha-keit emaint, rampo int, emaint par-ouzh-par, emaint razh-ha-razh, a-rampo emaint, hanter-war-hanter emaint, rac'h emaint, rac'h-ha-rac'h emaint, razherezh a zo, ur c'hement eo ganto. ; *er hat die gleiche Punktzahl wie sein Gegner,* par-ouzh-par emañ gant e gevezer ; *drei Mannschaften haben die gleiche Punktzahl,* tri skipailh a zo koll-gounit, tri skipailh a zo war ar rampo, tri skipailh a zo razh-ha-razh, tri skipailh a zo ur c'hement ganto, tri skipailh a zo razherezh ganto.

Punsch g. (-es,-e): [died] poñch g., loskad g.; *Planter's Punch,* (*Punsch aus weißem Rum, Fruchtsaft und Zuckerrohrsirup*), poñch ar blanterien g.

Punschkrapfen g. (-s,-): [kegin.] peuti four g. [*liester* peuti four], kouign polikan b.

Punze b. (-,-n) / **Punzen**¹ g. (-s,-) : **1.** kizell b., engraver g., stamperez b., stamper g., genn-stampiñ g., moull g. ; **2.** stampilh g., stampilh reoliñ g., stampilh gwiriañ g.

Punzen² n. (-s) : koagenniñ g.

punzen V.k.e. (hat gepunzt) : stampiñ, kizellañ, koagenniñ, koagañ, tortañ, bosigellat, bosigernañ, bolbosañ, gwarañ, morzholiañ, darsankañ.

Punzenhammer g. (-s,-hämmer) / **Punzhammer** g. (-s,-hämmer): morzhol stampiñ g.

punzieren V.k.e. (hat punziert) : stampiñ, kizellañ, koagenniñ, koagañ, tortañ, bosigellat, bosigernañ, bolbosañ, gwarañ, morzholiañ, darsankañ.

Pup g. (-s,-e): P. bramm g., brammadenn b., fraskell b., strak g., avel-draoñ g., broup g., [dre fent e brezhoneg] paz g.; pup! frep! broup!

pupen V.gw. (hat gepupt) : P. brammat, brammellat, aveliñ, fraskellañ, strakal, muzuliañ avaloù-douar, leuskel ur bramm da redek, leuskel ur broup da redek, delazhiñ ur bramm, distagañ ur bramm, diskargañ diwar e galon, leuskel avel eus e gorf, leuskel diwar an-unan ; *diskret pupen,* loufañ, pufal, mouziñ, delazhiñ ur strakig moan, distagañ ur strakig moan, aveliñ didrouz, leuskel didrouz diwar an-unan.

Pupill g. (-en,-en): minor g. [liester minored].

pupillar ag. : [mezeg.] ... ar mab-lagad.

pupillarisch ag. : [gwir] ... ar minor, ... ar vinored, ... ar vinoriezh.

Pupillarität b. (-): [gwir] minoriezh b.

Pupille b. (-,-n): **1.** [korf.] toull al lagad g., bivig g., mab-lagad g., mab al lagad g., ibil-lagad g., mammenn-lagad b., ibil al lagad g., mammenn al lagad b.; seine Pupille, mab e lagad g.; bei niedrigem Lichteinfall wird die Pupille weit gestellt, kreskiñ a ra ar mab-lagad en deñvalijenn, pa vez bihan al luc'had e kresk mab al lagad; **2.** [optik] *Eintrittspupille*, mab entreu g.; *Austrittspupille*, mab eztreu g.

Pupinisierung b. (-,-en) : [pellgehentiñ] pupinaat g.

pupinisieren V.gw. (hat pupinisiert): [pellgehentiñ] pupinaat. Püppchen n. (-s,-): 1. merc'hodennig b.; 2. [dre skeud.] bapaig koant g., bapa g., kinklenn b., pompinell b., pompinenn b., poupinell b., fringadell b., mistrigenn b., orbiderez b., plac'h koant b., tamm brav a blac'h b., labousell b., sukenn b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., ur gurun a blac'h b., plac'h gwall vrav b., plac'h kaer-distailh b., plac'h kaer-eston b., plac'h kaer-meurbet b., plac'h kenedus-espar b., farodez b., loskadenn b., garsalenn b., femelenn b., karvez b., fulenn b., kamm friant g., lipadenn b., plantenn b., kouarc'henn b., koantenn b., kaerenn b., tekenn b., chevrenn b., hadenn b., boked g., plac'h stipet b., stipadenn b., babig koant g., plac'h diouzh ar moull b., tarinenn a blac'h b., beuf g., c'hwenenn b., keurenn b., gogez g.

Puppdeck n. (-s,-s): [merdead.] dunetez b.

Puppe b. (-,-n): 1. merc'hodenn b., bapa g. [liester bapaioù], godig b., poupelinenn b., poupig g. [liester poupigoù], poupinell b., poupenn b.; auseinandergenommene Puppe, zerbrochene Puppe, poupinell diskloset b.; mit der Puppe spielen, merc'hodennañ, c'hoari gant ur verc'hodenn; aufblasbare Gummipuppe, poupinell c'hwez b.; 2. margodenn b., merc'hodenn b.; Puppen vorführen, merc'hodennañ; 3. [loen.] poupenn b., stoubenn b., gronnad g., gronnenn b., krizalid g., klozenn b., nimfenn b.; aus der Puppe schlüpfen, die Puppe verlassen, diboupenniñ; sich in eine Puppe verwandeln, poupenniñ, nezañ e glozenn, mont da boupenn; die Seidenraupen vor dem Schlüpfen aus der Puppe mit Heißwasser oder Wasserdampf töten, mougañ ar preñved-seiz; 4. [plac'h] pompinell b., pompinenn b., poupinell b., stipadenn

b., kinklenn b., fringadell b., jingell b., limañsenn b., marjolenn b., pipetenn b., mistrigenn b., orbiderez b., babig koant g., bapaig koant g., plac'h diouzh ar moull b., bapa g. [liester bapaioù], P. tamm gwe-he-revr g., krampouezhenn bardon b. ; 5. [tr-l] das geht bis in die Puppen, re 'zo re! aet on diwar re! re bell e ya! kement-se a ya dreist ar yev (ar roudenn, an arroudenn), kement-se a ya er-maez eus ar park!; bis in die Puppen schlafen, chom da sac'hañ en e wele, ober grallig en e wele, diveureiñ, chom da ziveureiñ, ober kousk-mintin, chom d'ober laou, ober laou, chom da vreinañ war e c'holc'hed, chom da flaeriañ, chom da vuzuliañ lin, chom da lipat an tomm, kousket hed ar mintinvezh, kousket betek pell an deiz / betek uhel an deiz (Gregor), chom d'ober teil tomm en e wele, ober teil, ober teil tomm, chom da vagañ ar c'hwen war e wele, sevel e mare vrav, sevel diwezhat, kemer ar c'hraz ; bis in die Puppen hinter den Büchern sitzen, chom da lenn (chom da studiañ) betek pell en noz ; die Puppen tanzen lassen, a) kemer an ejen dre e gerniel ha reiñ lamm-chouk-e-benn dezhañ, mont dezhi a-daol-dak, mont dizamant dezhi, mont dezhi hep damant, delc'her berr war sugelloù u.b., na lezel ar stag gant u.b., delc'her u.b. en e roll, stardañ war u.b., delc'her reut war u.b. : b) ober anezhi, kas warni, kas warnezi, c'hoari anezhi, c'hoarigaerat, ober landigedon, kas an ton, kas anezhi, ober bourraplted, mont da heul an ebatoù, redek war-lerc'h an ebatoù, redek an ebatoù, rouliñ an ebat, fringal, riotal, roulat, roulat an ebatoù, riboulat, furikat, riblañ, ribodal, ebatiñ, breskenn, bezañ e godin, ober ur bordead, c'hoari las, c'hoari bos, derc'hel tinell gaer, reilhennat, bambochal, diaoulat, ober an diaoul hag e gern, ober an diaoul hag e gerniel, ober an diaoul hag e bevar, ober ar seizh diaoul hag e benn.

puppen V.gw. (hat gepuppt): merc'hodennañ, c'hoari gant ur verc'hodenn.

V.em. : **sich puppen** (hat sich (ak.) gepuppt) : [loen.] poupenniñ, nezañ e glozenn, mont da boupenn.

Puppenbühne b. (-,-n): c'hoariva margodennoù g.

Puppendoktor g. (-s,-en) : dreser merc'hodennoù g., mezeg merc'hodennoù g.

 $\label{eq:pupperfull} \textbf{Puppenführer} \ g. \ (-s,-) \ : \ margodennour \ g., \ margodenner \ g., \\ merc'hodenner \ g.$

Puppengesicht n. (-s,-er): dremm vugel b., dremmig b. [*liester* dremmigoù], dremm vihan b., beg flour g., minig g., muzig g.

Puppenklinik b. (-,-en) : stal dresañ merc'hodennoù g., klinikenn verc'hodennoù b.

Puppenküche b. (-,-n): tinellig b., ti bihan g., tiegezhig g.; *mit der Puppenküche spielen*, c'hoari ti bihan, c'hoari tiegezhig, c'hoari debraik, c'hoari tinellig.

Puppenmacher g. (-s,-): merc'hodenner g.

 $\begin{array}{ll} \textbf{Puppenspiel} & \text{n. (-s,-e): abadenn c'hoariva margodennoù b.} \\ \textbf{Puppenspieler} & \text{g. (-s,-): margodennour g., margodenner g.,} \\ \text{merc'hodenner g.} \end{array}$

Puppenspielerin b. (-,-nen) : margodennourez b., margodennerez b., merc'hodennerez b.

Puppentheater n. (-s,-) : c'hoariva margodennoù g.

Puppenwagen g. (-s,-): karrig-merc'hodennoù g.

puppern V.gw. (hat gepuppert): tridal; das Herz puppert ihm vor Freude, tridal a ra e galon gant al levenez.

Pups g. (-es,-e): P. bramm g., brammadenn b., fraskell b., broup g.; einen Pups lassen, brammat, aveliñ, fraskellañ, muzuliañ avaloù-douar, leuskel ur bramm da redek, leuskel ur broup da redek, delazhiñ ur bramm; kleine Pupse fahren lassen, bramellat; langer lauter Pups, bramm-sugell g.; diskreter Pups, louf g., bramm didrouz g.; pups! frep! broup!; [dre skeud.] beim geringsten Pups geht er in die Knie, pennfollet e vez gant kement bramm'zo tout, pennfollet e vez gant un netraig.

pupsen V.gw. (hat gepupst): P. brammat, brammellat, aveliñ, fraskellañ, muzuliañ avaloù-douar, leuskel ur bramm da redek, delazhiñ ur bramm; *diskret pupsen*, loufañ, pufal.

pur ag.: glan, rik, rik-ha-rik, digemmesk, divesk, digej, pur, naet; pures Gold, aour rik g., aour naet g., aour digemmesk g.; ein Whisky pur und ohne Eis, ur banne wiski dizour ha diskorn g.; die pure Wahrheit, ar wirionez plaen ha netra ken b., ar wirionez diwisk b., ar wirionez penn-da-benn b., ar wirionez eeun-hag-eeun ha penn-da-benn b., ar wirionez diginkl b., ar wirionez diflatr b., ar wirionez digatar b., ar gwir wirionez b., ar wirionez rik b.; ; purer Nervenkitzel, sebez kreñv g.; purer Zufall, degouezhad souezhus g., taol degouezh dic'hortoz g.; das ist purer Wahnsinn, ret eo bezañ sot da stagañ evit ober kement-se, neb a ra kement-se ez eus treid leue en e votoù, follentez eo ober kement-se, sot-mik an hini a rafe kement-se, foll an hini er gra, bloc'h diaviz eo ober an dra-se; das ist pure Gemeinheit, das ist pure Bosheit, das ist pure Böswilligkeit, un drougiezh ki klañv eo.

Püree n. (-s,-s): [kegin.] yod g., yodenn b., flastrenn b., siladur g., gwaskedenn b.; *Tomatenpüree*, chaous tomatez silet g.

Purgatorium n. (-s) [relij.] : purgator g. ; für die Seelen im Purgatorium Fürbitten darbringen, pediñ gant an eneoù a zo er purgator, pediñ evit an eneoù a zo er purgator ; das Purgatorium durchlaufen müssen, rankout ober un tamm purgator ; ins Purgatorium kommen, mont d'ar purgator.

purgieren V.k.e. (hat purgiert) : spurjañ, skarzhañ.

Purgieren n. (-s): spurjadur g., spurjañ g.

Purgiergurke b. (-,-n): [louza.] **1.** [frouezh] aval-koad g., per-koad str., koulourdrenn-ouez b., koulourdrenn-voc'h b. ; **2.** [plant] koulourdrenn-voc'h b.

 $\begin{tabular}{ll} \textbf{Purgiermittel} & n. & (-s,-): danvez & spurjañ & g., danvez & spurjañ & g., danvez & spurjañ & g. \\ \end{tabular}$

Purgiernuss b. (-,-nüsse) / **Purgierstrauch** g. (-s,-sträucher) : [louza.] pignon Indez str.

Purgierwinde b. (-,-n): [louza.] jalapez str.

pürieren V.k.e. (hat püriert) : [kegin.] malañ, drailhañ munut, munudañ, flastrañ.

Purifikation b. (-,-en): [relij.] glanidigezh b., puridigezh b.

Purifikationseid g. (-s,-e): [istor, gwir] le glanaat g.

Purifikatorium n. (-s, Purifikatorien) : [relij.] lien purañ g. purifizieren V.k.e. (hat purifiziert) : glanaat, glanañ, puraat.

Purin n. (-s,-e): [kimiezh] purin g.

Purin-: [kimiezh] ... purek.

Purismus g. (-): **1.** glanelouriezh b.; **2.** [yezh.] glanyezherezh g., glanyezhouriezh b.

Purist g. (-en,-en): 1. glanelour g.; 2. [yezh.] glanyezhour g. puristisch ag.: 1. glanelour; 2. [yezh.] glanyezhek, glanyezhour.

Puritaner g. (-s,-): [relij.] puritan g. [liester puritaned].

Puritanerin b. (-,-nen) : [relij.] puritanez b.

puritanisch ag. : [relij.] puritan.

Puritanismus g. (-) : [relij.] puritanegezh b., puritanelezh b., puritaniezh b.

Purpur g. (-s): moug g., [dre fazi] limestra g.; der reine Purpur, der tyrische Purpur, moug Tir g.; in Purpur gekleidet, gwisket e moug, gwisket a voug; mit Purpur und Scharlach bekleidet, gwisket a voug hag a skarleg; [relij.] den Purpur tragen, bezañ gwisket a voug, bezañ kardinal.

purpurbekleidet ag. : gwisket e moug, gwisket a voug.

Purpurfarbe b. (-): moug g., liv mouk g., [dre fazi] limestra g. **purpurfarben** ag. / **purpurfarbig** ag.: mouk, livet e moug, glas-ruz, rubenn, ruspin, ... a zoug ul liv mouk, [dre fazi] limestra, [dre fazi] livet e limestra.

Purpurhuhn n. (-s,-hühner) : [loen.] douryar roueel b., douryar sultan b.

Purpurhut g. (-s,-hüte): [relij.] mintr kardinal g., tog kardinal g. **Purpurkastanie** b. (-,-n): [louza., gwezenn] kistinenn ruz b. [*liester* kistinenned ruz].

Purpur-Klee g. (-): [louza.] melchon arruz str.; *getrockneter Purpur-Klee*, foenn melchon arruz g.

Purpurmantel g. (-s,-mäntel): mantell vouk b.

purpurn ag. : mouk, glas-ruz, rubenn, ruspin, [dre fazi] limestra. **Purpurreiher** g. (-s,-e) : [loen.] kerc'heiz rous b.

purpurrot ag.: mouk, limestra, glas-ruz, rubenn, ruspin, ruzmouk; *purpurrot werden*, moukaat; *purpurrot färben*, moukaat; [louza.] *purpurrote Taubnessel*, linad-ruz str., fleur-an-naered str., dorn digor g., leonig g..

Purpurschnecke g. (-s,-e): [loen.] korlusk g. [*liester* korlusked], korlusk str., korluskenn b.; *gerippte Purpurschnecke*, kogez wenn b., kogez touller b.

purulent ag. : [mezeg.] linek, linwadek.

Purulenz b. (-,-en) / Puruleszenz b. (-,-en) : [mezeg.] linegezh h

Purzel g. (-s,-): [dre fent] blogorn g., krotouz g., avrelod g., sioc'han g., torgos g., penndog g., traouilh g., skribiton g., skoanard g., gwidoroc'h g., gwidoroc'hig g., skrilh g., speñv g., genegell g., goujard g., gouspin g., rahouenn vragoù b., revr verr g., tamm mous flaer g., marmouz ken uhel hag ur bouteg g., marmouz n'eo ket brasoc'h hag ur c'horn-tont g., marmouz bihan g., boustouv g., c'hwiltouz g., c'hwitouz g., bitouz g., tamm fri lous g., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., kac'her g., laoueg g., glaoureg g., glaourenneg g., babouzeg g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., fri-kreien g., frimic'hi g., fri-karn g., mousig fall g., plog g., bidorc'hig g., minoc'h g., preñv-douar g.

Purzelbaum g. (-s,-bäume): lamm-chouk-e-benn g., lamm-penn g., lamm-penn toullig g., lamm-penn-dibenn g., toutigpenn g., kornigelladenn b., pimpoellenn b., pimpoellennad b., ruilh g., ruilhadenn war-raok b., patati g., eilpenn g.; einen Purzelbaum schlagen, c'hoari patati, c'hoari toutig-penn, c'hoari lamm-chouk-e-benn, ober lamm-penn, ober lamm-penn, ober lamm-penn, ober ur ruilh, ober ur ruilhadenn.

Purzelmann g. (-s,-männer) : bikblog g.

purzeln V.gw. (ist gepurzelt) : difaragoellañ, didiruilhañ, diruilhal, diruilhal d'an traoñ, torimellat, mont a-dorimell d'an traoñ, penndraouilhat, kouezhañ a-benndraouilh, kouezhañ a-dorimell, diriboulat, kouezhañ a-bennbouzell, kouezhañ a-bennboell.

Puschel g. (-s,-) pe b. (-,-n) / Püschel g. (-s,-) pe b. (-,-n) : [rannyezh.] sellit ouzh Büschel / Quaste / Steckenpferd / fixe Idee.

Pusemuckel n. (-s): difouilh g., toull kutez g., toull gouez g., toull kêr g., toull kollet kac'het gant an diaoul g., toull parrez kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue g., bourc'hadenn laou b., lec'h kollet g., Kerneblec'h b., Kernetra b., Kerneuz b., Keribil-Beuz b.

pushen V.k.e. (hat gepusht): **1.** P. arwerzhañ, brudañ, reiñ lañs da, herouezañ, kas war-raok; **2.** bountañ, moustrañ, gwaskañ, bountañ-divountañ, ilinata; **3.** [dramm] dilañ, trafikañ.

V.gw. (hat gepusht) : [dramm] dilañ, trafikañ.

Pussi b. (-): [tr-l] *feige Pussi*, flakenn b., kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar dibluñvet b., yar beliet b., yar-zour b., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., kabon g., kozh kabon g., foerer g., klouarenn b.,

krener e revr g., krener gwak g., krener g., revr aonik a zen g., toullfoer g., gogez g., sac'h goullo g. ; *du feige Pussi !* makez krener gwak ! pezh digalon ! pezh digalon ac'hanout !

pussieren V.k.e. (hat pussiert) : ober chiboudoù da, ober (tailhiñ) al lez da, kañjoliñ, ober askellig da, lesaat, lesaat da, likaouiñ ouzh.

V.gw. (hat pussiert): friandellat, flouretiñ, chourañ, logota, c'hoari koukoug, lesaat, ober askellig, floc'hañ, ober (kenderc'hel, tailhiñ) al lez, kontañ flourenn, kontañ flourennig, kontañ flourig, tennañ plañ d'ur plac'h, kañjoliñ, kontañ lallaig, kontañ lallig, douseta, dousetiñ, lavaret komzoù kaer (traoù koant) / likaouiñ / lubaniñ (Gregor).

Pussierstängel g. (-s,-): [dre fent] pompinell b., pompinenn b., poupinell b., mistrigenn b., orbiderez b., stipadenn b., fringadell b., babig koant g., plac'h diouzh ar moull b., bapa g., bapaig koant g., P. krampouezhenn bardon b. [*liester* krampouezh pardon].

Puste b. (-): alan b., anal b., c'hwezh g.; aus der Puste sein, bezañ bouc'h, bezañ berr war e gezeg, bezañ dialan, bezañ dielc'het / bezañ dianalet (Gregor), bezañ berr war an-unan. bezañ berr e anal, bezañ ar berranal gant an-unan, bezañ tenn e anal, bezañ e anal o kinnig mankout, bezañ kollet an anal gant an-unan (e anal gantañ, hec'h anal ganti h.a.), bezañ c'hwitet (manket) an anal d'an-unan (e anal dezhañ, hec'h anal dezhi h.a.), bezañ ar berralan war an-unan, berranalañ, bezañ krog an diankadell ennañ, bezañ diflak, bezañ dihostet, bezañ dirouf, bezañ o tichelpañ, bezañ o tic'hwezhañ, bezañ o tiroufal, bezañ o trec'hwezhañ, diflakañ, dialanañ, dianalañ, dizanalañ, diadaviñ, dielc'hat, bezañ dielc'het, bezañ dianalet, termal, peusiñ, simuc'hiñ ; dazu braucht man Puste, ret eo kaout anal evit ober an dra-se, ret eo e ve hir e anal evit ober an dra-se, ret eo kaout anal hir evit ober an dra-se, ret eo e ve uhel e anal evit ober an dra-se; die Puste verlieren, aus der Puste kommen. berraat war an-unan, mont berr, tapout an dirouf, koll e anal (e alan), mont berr an anal gant an-unan (e anal gantañ, hec'h anal ganti h.a.), bezañ tenn (c'hwitañ, mankout) e anal d'anunan (e anal dezhañ, hec'h anal dezhi h.a.), dielc'hat, dianalañ, termal ; er kommt aus der Puste, berraat a ra warnañ ; ich komme sofort aus der Puste, me a ya berr warnon diouzhtu, me a vez berr warnon diouzhtu, me a c'hwit va alan din diouzhtu; er hat Puste, anal en deus, hir eo e anal, uhel eo e anal; dieser Blasebalg hat keine Puste mehr, ar vegin-mañ n'eus tamm c'hwezh ebet enni ken ; Puste ! blev ! blev da gaout ! blev kizhier! an tazoù!

Pusteblume b. (-,-n) : [louza.] penn-va-zad-kozh g., bouilhoù turc'h ls.

Pustekuchen estl.: *Pustekuchen!* blev! blev da gaout! blev kizhier! gour! an tazoù! ya, war lost al leue! ya, moarvat! ya da, moarvat! n'eus forzh petra! me 'ra goap! te 'lavar! te 'lavar a-walc'h! c'hwi 'lavar! c'hwi 'lavar a-walc'h! chom da lavaret! chomit da lavaret!

Pustel b. (-,-n): [mezeg.] porbolenn linek b., burbuenn b., burbuad str., burbu str., bourbon str.; entzündeter Hautring um eine Pustel, amdioñv g.; auf seiner Haut bilden sich Pusteln, burbuenniñ a ra e groc'hen, bourbonenniñ a ra e groc'hen, dispuilhañ a ra ur bern burbuennoù dezhañ; von Pusteln befallen sein, bezañ porbolennet e gorf, bezañ burbuennet e gorf, bezañ leun a vosoùigoù, bezañ leun a vourbon, bezañ burbuennek e gorf. Pustelflechte b. (-): [mezeg.] impetigo g.

pusten V.gw. (hat gepustet) : c'hwezhañ evel ul louz, c'hwezhañ evel ur morhoc'h, ruflañ, dihostal, trec'hwezhañ, dielc'hat, diroufal, diadaviñ, fronal ; [alkool, polis] *ins Röhrchen pusten*, c'hwezhañ e-barzh ar c'hwezigell (ar soroc'hell, ar binioù), c'hwezhañ er binioù.

V.k.e. (hat gepustet): 1. c'hwezhañ war, poufal war; 2. P. [dre skeud.] sich (dat.) das Gehirn rauspusten, plantañ ur boled (ur vilienn blom, ur bolosenn) en e benn, en em zistrujañ gant un tenn en e benn, tennañ ur boled en e benn, en em lazhañ gant un tenn en e benn, en em dennañ; der werde ich was pusten, labour gedal he devo - labour he devo da c'hortoz - gortoz a c'hall ober met blev 'vo da gaout! - fiez glas! - kaer he devo, blev 'vo da gaout! - pell e c'hell gortoz! - bez e c'hall sutal!

Pusterohr n. (-s,-e) : sifoc'hell b., tarzhell b., strinkell b., strinkerez b., pistolenn-skav b.

pustulös ag. : [mezeg.] burbuennek.

Pute b. (-,-n): 1. [loen.] yar-Indez b., yar-Spagn b.; 2. [dre skeud.] eingebildete Pute, aufgeblasene Pute, pebrenn b. [liester pebrenned], pompinell b., pompinenn b., paborenn b., poupinell b., mistrigenn b., orbiderez b., toull kamambre g., kamambre b., reuzenn b., penn chuchu g., chistrouenn b., geizerez b., damez b., Katellig toull-sev b., segalenn b., sac'h-ardoù g., sac'h-kamambre g., mamm an ardoù fall b., beg moan g., lorc'henn b., stadenn b., balc'henn b., paborez b., gwall itron b., P. bazh kaoc'h b. ; diese eingebildeten, dummen Puten, ar merc'hed begoù sukr-se ls.

Putenschnitzel n. (-s,-): [kegin.] skalopenn yar-Indez b., skolpenn yar-Indez b., skolpenn yar-Spagn b., skolpenn yar-Spagn b.

Puter g. (-s,-) / **Puterhahn** g. (-s,-hähne) : [loen.] kilhog-Indez g., kilhog-Spagn g., dindoñs g. ; *junger Puter*, poñsin-Spagn g. [liester poñsined-Spagn].

puterrot ag.: ruspin, ruz-mouk, ruz evel kribenn ur c'hilhog, ruz evel ur gerezenn da Vezheven; *puterrot vor Ärger*, ruz-mouk gant ar gounnar.

Puthahn g. (-s,-hähne) : [loen.] kilhog-Indez g., kilhog-Spagn g., kog-Spagn g., kog-Indez g., dindoñs g. ; *junger Puterhahn*, poñsin-Spagn g. [*liester* poñsined-Spagn].

Puthenne b. (-,-n): [loen.] yar-Indez b. [*liester* yarezed-Indez, yer-Indez], yar-Spagn b. [*liester* yarezed-Spagn, yer-Spagn].

Put-Option b. (-,-en): [kenwerzh] diuzad gwerzhañ g.

Putput n. (-s,-/-s): [yezh ar vugale] pit g.

 $\label{eq:putsch} \textbf{Putsch} \ g. \ (\text{-es,-e}) : \ \text{poutch} \ g., \ \text{taol-reveulzi} \ g., \ \text{taol-nerzh} \ g., \ \text{taol-strap} \ g., \ \text{freuz-Stad} \ g., \ \text{taol-Stad} \ g., \ \text{taol-dispac'h} \ g.$

putschen V.gw. (hat geputscht) : poutchañ.

Putschist g. (-en,-en): poutcher g. Putschistin b. (-,-nen): poutcherez b.

Putschversuch g. (-s,-e): argeziad poutchañ g., taol poutchañ c'hwitet g.

Putreszenz b. (-): [mezeg.] breinadur g., breinadurezh b., breinerezh g., breinañ g., damvreinder g., breinder g., breinded b.

Pütt g. (-s,-e/-s): [mengleuz.] toull-mengleuz g., poull g., min g. **Putte** b. (-,-n) / **Putto** g. (-s, Putti) : [arz] aelig g. [*liester* aeledigoù, aelezigoù, aeligoù], Amourig g.

Putz g. (-es,-e): 1. [tisav.] indu g., fuilh g., gwisk g., chek g., chekadur g., chik g., chikadur g.; den Putz von einer Mauer abschlagen, den Putz von einer Mauer abkratzen, den Putz von einer Mauer abklopfen, difuilhañ ur voger; 2. kinklerezh g., stiperezh g., ficherezh g., atorn g., bragerezh g., brageriz g., braveri b., pinferezh g., stiperezh g.; 3. bragerizioù Is., braverioù Is., bravderioù Is., bravigoù Is., turubailhoù Is., kinkladurioù Is., fich g.; 4. [dre skeud.] auf den Putz hauen, lorc'hañ, kankalat, poufal, teilat, ober teil, fougasiñ, fougeal, ober e fouge, foeñviñ, poc'honiñ, bogoliañ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, en em ambridañ, brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, bragal, brageiñ, en em rollañ, flipata, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan,

bezañ digoroù gant an-unan frankik, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, rodal, rodeal, klogoriñ, bugadiñ, ober bugad, dougen roufl, dougen randon, ober un tamm fougas, ourgouilhiñ, pompadiñ, ober re vras gaoliad, lakaat e gloc'hig da dintal re skiltr, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ, en em uhelaat, c'hoari e baotr, sachañ dour d'e foenneg, ruflañ avel ha moged, debriñ mel, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ.

Putzbecken n. (-s,-): dar b.

Putzeisen n. (-s,-): [kourrezerezh] kontell-barerez b.

putzen V.k.e. (hat geputzt): 1. naetaat, kempenn, fichañ, dilastezañ, dilouzañ, difankañ, distlabezañ, didarasañ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, propaat, purañ, puraat, difallañ, digousi, digousiañ, disaotrañ, distronkiñ, divastrouilhiñ, digailharañ, distlabezañ, gwalc'hiñ, ober un tamm kempenn da, difallañ, onestaat, [kleuk] digaoc'hañ ; noch einmal putzen, adkempenn ; die Fensterscheiben putzen, naetaat gwer ar prenester; die Küche putzen, naetaat ar gegin; alles gründlich putzen, lakaat pep tra dilastez ; ich muss noch ein bisschen putzen, un tamm kempenn am eus d'ober c'hoazh, un tamm distlabezañ am eus d'ober c'hoazh : beim Putzen sein, am Putzen sein, ober e charreoù, ober war-dro an ti, ober war-dro an tiegezh, ober e diegezh, kempenn e di, ober un taolig kempenn d'e di, ober un tamm kempenn d'e di, ober e gempenn, distlabezañ an ti, fichañ an ti, klenkañ an ti, bezañ war ar venaj, bezañ war ar maneuroù, bezañ gant trepetoù an ti, chom endro d'an ti, P. ober ar jostrom eus an ti, ober ar jostrom dre an ti ; wenn sie beim Putzen war, pa veze oc'h ober he ziegezh ; bist du am Putzen ? war an tiegezh emaout ? ; putzen gehen, kempenn tiez, ober tiegezhioù ; 2. die Kerze putzen, mouchañ ar gouloù, divouchañ ar gouloù ; 3. die Schuhe putzen, lakaat ar botoù da luc'hañ, koarañ ar botoù, ober un dres d'ar botoù, kempenn ar botoù ; Schuhe blank putzen, stuziañ botoù, luc'hañ botoù, lufrañ botoù, lakaat botoù da luc'hañ, lakaat botoù da lufrañ, koarañ botoù ; 4. [legumaj, frouezh] peliat, raskañ, rinkat, difallañ ; Rüben putzen, peliat rabez, raskañ rabez, rinkat rabez ; 5. einem Kind die Nase putzen, c'hwezhañ e fri d'ur bugel, sec'hañ e fri d'ur bugel, torchañ e fri d'ur bugel; 6. [dre skeud.] P. die Klinken putzen, mont a zor da zor (a di da di, eus an eil ti d'egile) ; 7. skuriañ, purañ ; Metall blank putzen, skuriañ (purañ, splannañ) metal ; Waffen blank putzen, spurañ armoù, skuriañ armoù, diverglañ armoù / purañ armoù (Gregor); Knöpfe putzen, purañ (skuriañ, lufrañ) nozelennoù; 8. [tisav.] induañ, fuilhañ, chekañ : rau putzen, priata : 9. P. [sport] P. distrilhañ brav ha kempenn, distrilhañ a-blad-kaer, lakaat war e c'henoù, pladañ, pilat, faezhañ, flastrañ rac'h, daoubenniñ, disparfoeltrañ, distokañ, krazañ naet, minmalañ, trec'hiñ treuzha-hed, bazhata, barrskubañ, riñsañ, peurdrec'hiñ, peurfaezhañ, razhañ, dornañ, diskolpañ, klaviañ, lakaat lamm, reiñ o lazh da, reiñ un distres eus ar re wellañ da, kas e drougatred.

V.em.: sich putzen (hat sich (ak./dat.) geputzt): 1. sich (ak.) putzen, en em zigousiañ, en em naetaat; sich (dat.) die Zähne putzen, gwalc'hiñ e zent, broustañ e zent, frotañ e zent (Gregor); nach dem Essen muss man sich die Zähne putzen, goude en devout debret e rank an den gwalc'hiñ e zent; sich (dat.) die Nase putzen, c'hwezhañ e fri, ober ur skarzh d'e fri, ober ur sec'h d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor); putz dir die Nase! c'hwezh da fri!; die Katze putzt sich (ak.), emañ a ra ar c'hazh o skoulmañ e zivskouarn, emañ ar c'hazh o lemel e varv, emañ ar c'hazh oc'h ober e varv; 2. [kozh] sich (ak.) putzen, en em c'hreiañ brav, en em lakaat war e begement, mont en e c'hloria mundi, mont en e c'hloria sifoc'hell, en em

lakaat en e vrav, en em stipañ, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em ginklañ.

Putzen n. (-s): 1. naetadur g., naetadurezh b., kempennadurezh b., kempenn g., kempennerezh kempennidigezh b., gwalc'hidigezh b., gwalc'h g., gwalc'hiñ g., gwalc'hadenn b., glanidigezh b., karzhadur g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., dilouzadur g., puridigezh b. ; sie ist dauernd am Putzen, honnezh a zo frot-difrot; wenn sie beim Putzen war, pa veze oc'h ober he ziegezh ; bist du am Putzen ? war an tiegezh emaout ?; 2. ficherezh g., emficherezh g.; 3. [legumaj] peliadur g., raskerezh g.

Putzer g. (-s,-): naetaer g., skarzher g., kempenner g., torcher

Putzerei b. (-,-en): 1. stal naetaat b., stal lufrañ b.; 2. [tekn.] divarviñ g., divarvekaat g. ; 3. naetadur g., kempenn g., kempennadur g., kempennidigezh b., kempennadurezh b., gwalc'hidigezh b., gwalc'h g., glanidigezh b., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., dilouzadur g., puridiaezh b.

Putzete b. (-.-n): [Bro-Suis] charreoù ls., repetoù an ti ls., maneuroù ls., kempenn g., standur b., sermoul g.

Putzfimmel g.(-s): terzhienn an naetaat b.; sie hat einen Putzfimmel, honnezh a zo frot-difrot.

Putzfrau b. (-,-en): plac'h-ti b. [liester plac'hezed-ti], plac'htiegezh b. [liester plac'hezed-tiegezh], plac'h ar c'hempenn b. [liester merc'hed ar c'hempenn], devezhourez b., matezh b. [liester mitizhien], kempennerez b.

Putzgips g. (-es,-e): [tekn.] plastr induañ g., plastr fuilhañ g., plastr chekañ q.

putzig ag.: moutik, koantik, koant da lipat, koant da lazhañ. Putzkelle b. (-,-n): loa-fuilhañ b., loa-induañ b., loa-vañson b. Putzkolonne b. (-,-n) : servij ar c'hempenn g., servij an naetadurezh g., strollad kempennerien g., laz kempennerien g., bagad kempennerien g., skipailh kempennerien g., jav kempennerien g./b.

Putzkraft b. (-,-kräfte): naetaer g., skarzher g., kempenner g. Putzkram g. (-s): bragerezhioù ls.

Putzlappen g. (-s,-): **1.** tarner g., torchouer g., toailhon g., torch g., sec'her g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., gwalc'houerig g. [liester gwalc'houeroùigoù], lien g., lienenn b.; **2.** leien g., liñsel-rouez g., serpilherenn b.

Putzmacher q. (-s,-): kabeller q. Putzmacherin b. (-.-nen): kabellerez b.

Putzmann g. (-s,-männer): paotr ar c'hempenn g., kempenner

Putzmesser n. (-s,-): [kourrezerezh] kontell-barerez b.

Putzmittel n. (-s,-): disaotrer g. [liester disaotrerioù], aozad kempenn g., aozad naetaat g., skurier g. [liester skurerioù], skarzher g. [liester skarzherioù], naetaer g. [liester naetaerioù]. Putzmühle b. (-,-n): [tekn., labour-douar, greun] gwenter g., gwenterez b., gwentell b., nizerez b., milin-wenterez b., meilh nizat b., avelerez b.; Öffnung einer Putzmühle, toull-avel g. putzmunter ag.: drant ha bagol, bagol, gardis, gailhart, sichant ha may, sichant evel heol miz Mae, drant evel ul labous, drant evel ur blantenn derv, laouen-ran, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, laouen evel an deiz, seder evel ul laouenan, lirzhin evel ul laouenan, seder evel ul

laouenanig, lirzhin evel ul laouenanig, lirzhin evel ur vleunienn,

seder evel un eostig, seder evel ur gwiñver, laouen evel un

eostig, drant evel ur pintig, seder evel ur pintig, laouen evel ur

pintig, gwiv evel ur c'hant tachoù, gwiv evel ul labous, seder

evel an deiz, seder evel an heol, seder evel pemp gwenneg,

sart evel pemp gwenneg, joaius evel un alc'hweder, drant evel ur sut binioù, bliv evel ur c'hazh-koad.

Adv.: a-dro-vat.

Putzstein g. (-s,-e): maen-poeñs g., maen-reñviañ g., maenriñviañ g.

Putzsucht b. (-): 1. terzhienn ar stiperezh b., terzhienn ar ficherezh b., kleñved ar stiperezh g., kleñved ar ficherezh g., follezh ar ficherezh b., preñv ar ficherezh g.; 2. stiperezh g., ficherezh g., piñferezh g., jolifted b.

putzsüchtig ag. : frink, jolif, fich-difich, mistrik ; sie ist putzsüchtig, troet eo gant ar fichoù ; sie wird immer putzsüchtiger, war fouaat ez a.

Putzsüchtige ag.k. b.: mistrigenn b., pompinell b., pompinenn b., poupinell b., stipadenn b., kinklenn b., fringadell b., jingell b., limañsenn b., marjolenn b., pipetenn b., trantell b., strinkell b., dimezell b., damez b., orbiderez b., plac'h fich-difich b., P. tamm gwe-he-revr q., krampouezh pardon str.

Putztisch g. (-es,-e): 1. taol-emfichañ b., taol-emgempenn b., taolig emgribañ b. ; 2. [tekn.] taol divarviñ b., taol divarvekaat b. Putztuch n. (-s.-tücher): 1. tarner q., torchouer q., pilhot q., liboudenn b. : 2. leien a., liñsel-rouez a., serpilherenn b.

Putz- und Reinigungsmittel ls.: aozadoù kempenn ls., aozadoù naetaat ls., skurieroù ls., skarzherioù ls., naetaerioù ls., disaotrerioù ls.

Putzwolle b. (-): stoub g., porc'h g., porc'had g., lanfas g./str., breun str.; Ballen Putzwolle, penngod g.; Putzwolle zu Ballen zusammenpressen, pengodañ stoub; nach Putzwolle suchen, Putzwolle sammeln, stoupa.

Putzzeug n. (-s,-e): dafar kempenn g., traouegezh kempenn b., traouerezh kempenn g.

Putzzwang g.(-s): terzhienn an naetaat b.; sie leidet unter Putzzwang, honnezh a zo frot-difrot.

puzzeln V.gw. (hat gepuzzelt): c'hoari miltamm.

Puzzle n. (-s,-s) / Puzzlespiel n. (-s,-e) : miltamm g. [liester miltammoù], c'hoari miltamm g. ; ein Puzzle mit fünfhundert Teilen, ur c'hoari miltamm pemp kant pezh ennañ g.

PVC n. (- pe -s) : [berradur evit Polyvinylchlorid] polivinil kloridenn g., PVK g.

Pygidium n. (-, Pygidien) : [loen.] telson g. [liester telsonioù].

Pygmäe g. (-n,-n): pigme g. [*liester* pigmeed].

Pygmäenfrau b. (-,-en) : pigmeez b., plac'h pigme b.

pygmäenhaft ag. : pigme, korr, pigmeel, doare ur pigme dezhañ, e-giz ur pigme.

Pygmalion-Effekt g. (-s): [bred.] gwered Pigmalion g.

Pyjama q./n. (-s,-s): pijama q., dilhad-noz q.

Pyknometer n. (-s,-): piknometr g.

Pylon g. (-en,-en): 1. peul g., piler pont g.; einen Pylon mit Schrägseilen abspannen, obankañ ur piler pont ; 2. [tisav.] amzor b., amzoradur g.

Pylorus g. (-, Pyloren) : [korf.] porzhier g. [*liester* porzhieroù]. Pyorrhö b. (-,-en) : [mezeg.] dislinadur g., dislinañ g.

pyramidal ag.: 1. kerndalek, kerndalel, piramidennek, piramidek, piramidel ; 2. [korf.] pikernennek.

Pyramide b. (-,-n): 1. piramidenn b. [liester piramidennoù, piramidoù]; abgestumpfte Pyramide, piramidenn diveg b., piramidenn grennet b., piramidenn vesk b.; die Pyramiden sind Polyeder, ar piramidoù a zo liestalegoù ; 2. [mat.] kerndaleg g. ; Spitze der Pyramide, kern ar c'herndaleg b.; Oberfläche einer Pyramide, gorreenn gerndalek b.; 3. [dre astenn.] pikern g., pikernenn b., krugell b., piramidenn b.; Alterspyramide, pikern an oadoù g., krugell an oadoù b., piramidenn an oadoù b.; die Spitze der gesellschaftlichen Pyramide, blein ar gevredigezh g.;

- 4. [korf.] pikernenn b.; Nierenpyramide, pikernenn lounezh b.;
- 5. Gewehrpyramide, savadell fuzuilhoù b., savadellad fuzuilhoù

b., feskenn fuzuilhoù b., feskennad fuzuilhoù b., fuzuilhoù mandoset (feskennet) Is.

pyramidenförmig ag.: kerndalek, piramidennek, piramidek, e doare ur biramidenn, e doare piramidoù, a-zoare gant ur biramidenn, a-zoare gant piramidoù, a-seurt gant ur biramidenn, a-seurt gant piramidoù ; [kegin.] *pyramidenförmig aufgeschichtete Krebse*, bodad grilhed-dour g.

Pyramidenmuskel g. (-s,-n): [korf.] kigenn bikernennek b. Pyramidenstumpf g. (-s,-stümpfe): [mat.] krenngernadeleg g. Pyramidensystem g. (-s): [kenwerzh] gwerzh kerndalel b., gwerzh piramidel b.

Pyren n. (-s): [kimiezh] piren g.

Pyrenäen Is.: [douaroniezh] Pireneoù Is.

Pyrenäen-Desman g. (-s,-e) : [loen.] razh trompilh g. [*liester* razhed trompilh], desman ar Pireneoù g.

Pyrenäen-Eiche b. (-,-n) : [louza.] taouz str., taouzenn b. Pyrenäen-Gämse b. (-,-n) : [loen.] izard g. [liester izarded]. Pyrenäenhalbinsel b. (-) : ledenez lberek b., ledenez lberia b. pyrenäisch ag. : pireneat.

Pyrexie b. (-,-n): gwrester g.
Pyrit g. (-s,-e): [kimiezh] pirit g.
pyritisch ag.: [kimiezh] piritek.

Pyroelektrizität b. (-): [fizik] piroelektregezh b.

pyroelektrisch ag.: [fizik] piroelektrek; *pyroelektrischer Effekt*, *pyroelektrische Polarisation*, piroelektregezh b.

Pyrogallol n. (-s): [kimiezh] pirogallol g., trenkenn birogallek b. Pyrografie b. (-,-n) / Pyrographie b. (-,-n) : 1. [arz] tanengraverezh g., tanengravañ g.; 2. [oberenn] tanengravadenn b.

Pyrografie-Künstler g. (-s,-) / **Pyrographie-Künstler** g. (-s,-) : tanengraver g. [*liester* tanengraverien].

pyroklastisch ag. : piroklastek ; *pyroklastischer Strom,* treuzredenn biroklastek b., koabrenn dan b.

Pyrolyse b. (-,-n): [kimiezh] gwrezrannadur g.; *durch Pyrolyse umwandeln*, gwrezrannañ.

pyrolysieren V.k.e. (hat pyrolysiert) : [kimiezh] gwrezrannañ. **pyrolytisch** ag. / Adv. : [kimiezh] *pyrolytische* Zersetzung, gwrezrannadur g. ; *pyrolytisch* zersetzen, gwrezrannañ.

pyromagnetisch ag. (-) : [fizik] piromagnetek.

Pyromagnetismus g. (-): [fizik] piromagnetegezh b.

Pyromane g. (-n,-n) : [mezeg.] tanvariad g., tangwaller dre vania g., c'hwezher tanioù-gwall g.

Pyromanie b. (-): [mezeg.] tanvar g., mania ar c'hwezhañ tanioù-gwall g., follezh ar c'hwezhañ tanioù-gwall b.

Pyromanin b. (-,-nen) : [mezeg.] tanvariadez b., tangwallerez dre vania b. c'hwezherez tanioù-gwall b.

Pyrometer n. (-s,-): pirometr g. Pyrometrie b. (-): pirometriezh b. pyrometrisch ag.: pirometrek. pyrophil ag.: pirofilek.

Pyrophilie b. (-): pirofiliezh b.
Pyrophor g. (-s,-e): pirofor g.
pyrophor ag.: piroforek.

Pyrophosphorsäure b. (-): [kimiezh] trenkenn pirofosforek b. pyrophyt ag.: [louza.] pirofitek.

Pyroschwefelsäure b. (-): [kimiezh] trenkenn birosulfurek b.

Pyrosphäre b. (-): [douarouriezh] pirosfer g. **Pyrotechnik** b. (-): pirotekniezh b., artifiserezh g.

Pyrotechniker g. (-s,-): piroteknikour g., artifiser g., poultrer g. Pyrotechnikerin b. (-,-nen): piroteknikourez b., artifiserez b., poultrerez b.

pyrotechnisch ag. : piroteknek.

Pyroxen g. (-s,-e): [maenoniezh] piroksen g.

pyrrhonisch ag. : [preder.] pirronouriezhel, pirronian ; pyrrhonische Skepsis, amgredoni pirronian b., arvarouriezh Pirron b., arvarouriezh pirronouriezhel b.

Pyrrhonismus g. (-): pirronouriezh b.

Pyrrussieg g. (-s,-e): trec'h e-giz hini Pirros g.

Pythagoras g.: Pitagoras g. ; [mat.] Satz des Pythagoras, teorem Pitagoras g.

Pythagoreer g. (-s,-): pitagorad g., pitagorour g.

pythagoreisch ag. : pitagorek ; *pythagoreische Zahl*, niver pitagorek g.

Pythagoreismus g. (-): pitagoregezh b., pitagorouriezh b.

Pythia¹ b. : [Henamzer] Pitia b.

Pythia² b. (-, Phytien) : darlavariadez b. [*liester* darlavariadezed].

pythisch ag. : [istor] pitek, pitian.

Python g. (-s,-s): / **Pythonschlange** b. (-,-n): [loen.] naerbiton b. [*liester* naered-biton], piton g. [*liester* pitoned].

Pyxis b. (-, Pyxiden / Pyxides) : **1.** klozenn b. ; **2**. [relij.] klozenn an ostivoù santel b.

Q, **q** n. (-,-): ein großes Q, ur Q bras g., ur Q skrivet bras g., ar bennlizherenn Q b.; kleines q, lizherenn q skrivet bihan b., q munut g.; [moull.] Bauch des Buchstabens q, kof al lizherenn q g.; [Bro-Aostria, Bro-Suis] q, (berradur evit **Zentner**) kantolz

Quabbe b. (-,-n): bloneg g., lard-marv g.

quabbelig ag.: **1.** flibous, gwak, blot, bourr, lec'hidennet, flav, laosk; **2.** [boued] gludek, ronkennek.

quabbeln V.gw. (hat gequabbelt) : gougrenañ, daskrenañ, floiañ.

Quackelei b. (-,-en): **1.** glabouserezh g., glabous g., kaketerezh g., ragellerezh g., ragacherezh g., flap g., flaperezh g., flep g., klakenn b., chaok g., chaokerezh g., gragailh g., randonennoù ls., raonerezh g., ravoderezh g.; **2.** sikanerezh g., chikanerezh g., taskagn g.

Quackelliese b. (-,-n): 1. ravodez b., kozh trabell b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., jaodreerez b., trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., rac'hoanerez b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranezenn b., ranez b., raonenn b., [plac'hig] Mari drouzig b.; 2. termerez b., chipoterez b., taskagnenn b., dañvadez b., pikez du b., pikez fall b., sikanerez b., chikanerez b., noazourez b., paborez b.

quackeln V.gw. (hat gequackelt): 1. komz dilokez - komz joredijore - parlikanat - storlokat - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - pilprenn e c'henoù - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - trabellat - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz a-dreuz hag a-dal komz a-dreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù ranezenniñ - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù - flabotal e c'henoù - pilat e veg - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - mont betek Pariz da-heul kaoz - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - dic'hourdañ e latenn - diverglañ e deod - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk ; 2. chipotal, termal, taskagnat, chikanañ, sikanañ.

Quacksalber g. (-s,-): krakvezeg g., triakler g., lec'hennour g., operataer g., oprater g., diskonter g., bamer g., brizhmedisin g., brizhvindeder g., kouskeder g.

Quacksalberei b. (-,-en) : krakvezegiezh b., triaklerezh g., brizhmedisinerezh g.

quacksalbern V.gw. (hat gequacksalbert) : drammañ, c'hoari e driakler, lec'henniñ.

Quad n. (-s,-s): marc'h-tan pederrodek g., P. pemoc'h-tan [*liester* moc'h-tan] g.

Quaddel b. (-,-n): [mezeg.] debron g., krafign g., poazhadur al linad g., skaot al linad g., skaotadur al linad g.

Quaddeln Is. / **Quaddelsucht** b. (-): [mezeg.] terzhienn al linad b., skaot g., terzhienn skaot b.; von Brennnesseln verursachte Quaddeln, poazhadur al linad g., skaot al linad g., skaotadur al linad g., terzhienn al linad b.

Quader g. (-s,-): 1. [mat.] kensturdaleg reizhkornek g.; 2. sellit ouzh Quaderstein.

Quaderballen g. (-s,-): ein Quaderballen Stroh, ur malan kolo g., ur feskenn golo b., ur voutell golo gwasket stard ha karrez b., ur balodad plouz q.

Quaderstein g. (-s,-e): [tisav.] maen-ben g., maen-benerezh g., maen-tailh g., maen e benadurezh g.; Mauer in rohem Quaderstein, mur vein-ben a-c'hiz-kozh b., mur vein-benerezh a-c'hiz-kozh b., mur vein-tailh a-c'hiz-kozh b.; zum Bau dieses Hauses wurden große Quadersteine verwendet, melloù mein-benerezh a zo aet d'ober an ti-se, danvezet ez eus bet melloù mein-benerezh evit sevel an ti-se.

Quadrage b. (-): [relij.] Koraiz g.

Quadragesima b. (-): [relij.] 1. Koraiz g., karantenez b.; 2. kentañ Sul ar C'horaiz g.

Quadrangel n. (-s,-): [mat.] pevarc'horneg g., pevarc'horgneg g., pevarzueg g.

quadrangulär ag. : pevarc'hornek.

Quadrant g. (-en,-en): **1.** [mat.] palefarzh-kelc'h g., pervann g.; **2.** [stered., benveg] pervann g.

Quadrantenanopsie b. (-): [mezeg.] dallentez a-bluskenn b. Quadrat n. (-s,-e): 1. [mat.] karrez g.; perfektes Quadrat, karrez parfet g.; fünf Meter im Quadrat, pemp metrad kostez; Quadrat einer Zahl, karrez un niver g., daouvac'had g.; eine Zahl ins Quadrat erheben, sevel un niver d'ar c'harrez, sevel un niver d'ar mac'h daou, daouvac'hañ un niver, sevel un niver d'an eil galloudad, kas un niver d'ar galloudad daou; 2. in Quadrate einteilen, karrezenniñ; 3. [dudi, paperenn] karrezenn b., log b., toull g.; ein Quadrat ankreuzen, kevaskañ ur garrezenn, kevaskañ ul log.

Quadratdezimeter n./g. (-s,-) : dekimetr-karrez g.

Quadrateisen n. (-s,-): barrenn houarn karrezek hec'h aelad b.

Quadratfuß g. (-es,-füße): [unanenn vuzuliañ] troad karrez g. quadratisch ag.: 1. karrezek, karrez ; quadratische Fläche, quadratischer Gegenstand, karrez g., karrezenn b.; [lun] quadratisches Feld, karrezenn b., karrez g.; 2. [mat] pervalel; quadratische Funktion, gevreizhenn bervalel b.; quadratisches Mittel, quadratischer Mittelwert, keitad pervalel g.; quadratische Fläche, gorreenn zaouvac'hek b., daouvac'heg g.; 4. [strinkennoniezh] pervalel; quadratisches Kristallsystem, reizhiad strinkel pervalel b., reizhiad strinkel pevarc'hornel b.

Quadratkilometer g./n. (-s,-): kilometr-karrez g.; ein See mit einer Fläche von zwölf Quadratkilometer, ul lenn daouzek kilometr-karrez azindani b.; Bevölkerungsdichte pro km² (pro Quadratkilometer), tudegezh dre km² (dre gilometr-karrez) b.

Quadratlatschen ls.: **1.** melloù botoù ls., botoù gros ls., bigi ls., bagoù ls.; **2.** melloù treid ls., patonoù ls., treid palankoù ls. **Quadratmeter** g./n. (-s,-): metr-karrez g., metrad-karrez g.

Quadratmetergewicht n. (-s,-e) : [moull., paper] grammadur

Quadratnetz n. (-es,-e) : linennoù-kroaz ls., karrezennadur kartenn g.

Quadratrix b. (-, Quadratrizes): [mat.] karrezerenn b.

Quadratrute b. (-,-n) : [unanenn vuzuliañ] eine halbe kulmische Quadratrute, ur gordenn-douar b., ur gordennad douar b

Quadratschädel g. (-s,-): 1. penn karrezek g.; 2. [dre skeud.] penneg g., klopenneg g., skouarn gaoc'h b. [liester skouarnioù kaoc'h], skouarn gaoc'h a zen, penn kalet a zen g., kilhourz g. [liester kilhourzed], kilhourzenn b. [liester kilhourzenned], tourc'hdall g., penn heurt g., penn beuz g., mulgen b. [liester mulgened], penn koad g., spered dibleg a zen g., reutvredeg g. [liester reutvredeien], penn tev g., penn touilh g., penndolog g., mul bras g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g., paotr pennek evel ur mul g., paotr Kerbennek g., marc'h-mul a zen g., den teuc'h en em ober outañ g., den diaes ober outañ g.

Quadratur b. (-,-en) : **1.** [mat., mentoniezh] karrezadur g., karrezañ g. ; *Quadratur des Kreises*, karrezadur ar c'helc'h g. ; *die Quadratur durchführen*, karrezañ ; **2.** [stered.] karrezadur g. ; *Mondquadratur*, karrezadur al loar g.

Quadratwurzel b. (-,-n): [mat.] gwrizienn garrez b., bon daou g., daouvonad g.; *die Quadratwurzel aus einer Zahl ziehen,* eztennañ gwrizienn-garrez un niver, daouvonañ un niver.

Quadratzahl b. (-,-en) : [mat.] niver karrez g., niver kehed g., karrez kevanien g., karrez parfet g.

Quadratzentimeter g./n. (-s,-): [mat.] kantimetr-karrez g. **Quadricepsdehnungsreflex** g. (-es,-e): [mezeg.] damoug padellegel g.

Quadriennale b. (-,-n) : pevarbloaziadenn b.

quadrieren V.k.e. (hat quadriert): 1. [mat] eine Zahl quadrieren, sevel un niver d'ar c'harrez, sevel un niver d'ar mac'h daou, daouvac'hañ un niver, sevel un niver d'an eil galloudad, kas un niver d'ar galloudad daou; 2. karrezennañ, kroaziañ-digroaziañ, kroazlinennañ; 3. [ardamezouriezh] karrellañ, palefarzhañ; ein Schild quadrieren, palefarzhañ ur skoed.

quadriert ag. : [ardamezouriezh] palefarzhet, karellet.

Quadrierung b. (-,-en) : **1.** karrezennadur g. ; **2.** [mat.] daouvac'hadur g., savidigezh d'ar c'harrez b., savidigezh d'ar mac'h daou b., savidigezh d'an eil galloudad b., kasidigezh d'ar galloudad daou b. ; **3.** [ardamezouriezh] karrelladur g., karrellañ g., palefarzhañ g.

Quadriga b. (-, Quadrigen) : [istor] pevar-a-gezeg g., quadriga g.

Quadrik b. (-,-en) : [mat.] daouvac'heg g.

Quadrille b. (-,-n) : pevarigoù ls., dañs-a-bevar g., koroll pevarigoù g.

Quadrillierung b. (-,-en) : [ardamezouriezh] karrelladur g., karrellañ g., palefarzhañ g.

Quadrillion b. (-,-en) : [mat.] perlion g.

Quadriplegie b. (-): [mezeg.] tetraplegiezh b., pevarseizi g. **Quadriplegiker** g. (-s,-): [mezeg.] pevarseized g. [*liester* pevarseizidi], teraplegeg g. [*liester* tetraplegeien].

quadriplegisch ag. : [mezeg.] tetraplegek, pevarseizet.

Quadrireme b. (-,-n) : [merdead., istor] pederroeñveg g. [*liester* pederroeñvegoù].

Quadriskel g./n. (-s,-) / **Quadriskele** b. (-,-n) : lauburu g., kroaz euskarat b., hevoud g., kroaz hevoud b., pederesker b. **Quadrizeps** g. (-es,-e) : [korf.] kigenn bevarfennek b.

Quadrizepsdehnungsreflex g. (-es,-e) : [mezeg.] damoug padellegel g.

Quadrofonie b. (-) / Quadrophonie b. (-) : pevarsoniezh b. quadrofonisch ag. / quadrophonisch ag. : pevarsonek. Quadrupel n. (-s,-) : [mat.] pevarac'h b.

Quai g. (-s,-s) : kae g.

quak estl.: 1. [raned] grak ! roek !; 2. [houidi] quak quak ! kañ kañ !

quaken V.gw. (hat gequakt): 1. [raned] grakal, roegañ; der Frosch quakt, grakal (roegañ) a ra ar glesker, grakal (roegañ) a ra ar ran; 2. [houidi] die Ente quakt, an houad a ra kwakkwak; 3. [dre skeud.] komerezañ, komerezata, komeriñ, flapennat, katellat, ragachat, fistilhat, raskañ, babouzañ, glaourenniñ, kaketal, flepañ, batouilhat, klakenniñ, grakal, dic'hourdañ e latenn, diverglañ e deod, diroufennañ e deod, trutellañ, kunudal, flapañ, chaokat, brozennat, flapat, labennat, sklokal, faragouilhañ.

Quaken n. (-s): **1.** [raned] grakerezh g., roeg g., grakadennoù ls., grakadeg b.; **2.** [houidi] kwak-kwak g.

quäken V.gw. (hat gequäkt) : gwikal, gwic'hal, skrijal, skroeñjal, garmiñ.

Quäker g. (-s,-): [relij.] kweker g., krenour g.

Quäkertum n. (-s) : [relij.] krenouriezh b.

quakquak estl.: **1.** [raned] grak-grak, roek-roek; **2.** [houidi] kwak-kwak.

Qual b. (-,-en): doan b., poan b., debr-spered g., koll-skiant g., tourmant g., diwask g., gouli g., estrenvan b., pinijenn b., ankalez g., disvoued-penn g., gwanerezh g., harell g., heg g., pened g., reuzeudigezh b., reuziad g., ranngalon b., diframm g., jahin g., boureviadur g. ; jemandem Qualen zufügen, merzheriañ u.b., boureviañ u.b., jahinañ u.b., doaniañ u.b., hegal ouzh u.b., enkreziñ u.b., reuziañ u.b., gwanañ u.b., tourmantiñ u.b. ; jemandes Qualen verlängern, astenn merzherinti u.b.; die Reise wurde zur Qual, ar veaj a venne bezañ ur c'hastiz ; im Winter war es eine Qual, sie in die Schule zu schaffen, ur portez e oa bet kas anezho d'ar skol epad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol epad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwe am beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol epad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv ; Qualen leiden, dougen kañvoù ; Höllenqualen leiden, schlimme Qualen leiden, gouzañv kant poan ha kant all, diwaskañ poanioù an ifern, bezañ taget gant ur boan ifern, dont reuziad d'an-unan, bezañ poazh gant ar boan, gouzañv poanioù kriz-diremed, reuziñ poanioù kriz-diremed, reuziñ ur boan araj, reuziñ poanioù terrupl, reuziñ poanioù grevus an ifern, reuziñ poanioù disaour, reuziñ poanioù divat, reuziñ poanioù grizias, reuziñ poanioù dreist, kouezhañ gloazioù kreñv war an-unan, bezañ taget gant un araj poan, poaniañ da grial, kaout poan da grial, diwaskañ poanioù araj, diwaskañ poanioù skrijus, diwaskañ poanioù garv, diwaskañ poanioù dreistpenn, diwaskañ poanioù kalet, bezañ malet gant ar c'hloaz, bezañ poanioù kriz oc'h hegal ouzh an-unan, gweañ poanioù kriz, bezañ gwasket da vat, bezañ klañv e-giz ur merzer, [dispredet] kaout paourentez ; [relij.] die Qualen der Hölle, poanioù an ifern ls., tourmantoù an ifern ls., ar poanioù ls.; [kr-l] wer die Wahl hat, hat die Qual, diaes eo dibab, un torr-penn eo dibab, n'eo ket gwall-aes bezañ rannet etre div galon, ur gwall reuz eo dibab, diaes eo d'an den pa vez e galon

quälen V.k.e. (hat gequält): boureviañ, jahinañ, doaniañ, heskinañ, gaiañ, ouroulat da, klask trabas (ouzh u.b.), burutellañ, merzheriañ, añiinañ, enkreziñ, nec'hiñ, nec'hañsiñ. azrec'hiñ, ankeniañ, glac'hariñ, kalonizañ, gloazañ kalon u.b., bec'hiañ a zrougoù, gwaskañ, melreañ, niñval, poaniañ, tourmantiñ, chalañ, ober chal da, trubuilhañ, ober poan ha droug da, kivijañ ha kigeriñ, daoubenniñ, strafuilhañ, lakaat nec'hamant [e spered u.b.], ober kalz a boan-spered da, ober kalz poan-spered da, poaniañ spered u.b., tregasiñ, eogiñ, trevelliñ, prederiañ, trechalañ, bec'hiañ, begañ, kargañ war, degas predadoù anken da, chifañ, rec'hiñ, trefuañ, reiñ safar da, degas poan-galon (enkrez) da, drougiñ da, lakaat c'hwen e loeroù u.b., fourgasiñ, gwegañ, morfontiñ, reuziañ, mantrañ, gwanañ [kalon u.b.], ranngaloniñ, souriñ war, hegal ouzh u.b., dorloiñ, ober poan da, poursuiñ ; jemanden grausam quälen, bezañ kriz ouzh u.b.; dieser Gedanke guält mich, boureviet on gant an debr-spered-se, nasket eo va spered gant ar soñi-se, ne c'hallan ket kaout peoc'h diouzh an debr-spered-se, an debr-spered-se ne ro peoc'h ebet din, ar soñj-se a labour va spered, ar soñj-se va foursu bepred, an debr-spered-se a vez atav o hegal ouzh va spered, gant an debr-spered-se e vezan atav, debret e vez va spered gant ar soñj-se, ar soñj-se a jahin va spered, ar soñj-se a sour warnon, n'on ket evit kas va soñj diouzh an dra-se, ne zistag ket ar soñj-se diouzhiñ, ne lam ket ar soñi-se ganin, ne c'hallan ket tennañ va spered diwar ar soñi-se, n'emaon ket evit distagañ va soñi diouzh an dra-se, n'emaon ket evit argas ar soñj-se diwar va spered, n'eus nemet ar soñjenn-se em fenn, bepred e vez ar mennozh-se o ribotat em fenn, bepred e vez ar mennozh-se o rodellañ em fenn, ar mennozh-se a zo o virviñ va spered, ne ya ket ar soñjse diwar va spered, ne ya ket ar soñj-se diganin, karget eo va spered gant ar mennozh-se, gwasket eo va spered gant ar mennozh-se, ne va ket ar soñi-se diwarnon, sorc'hennet on gant ar mennozh-se, darvredet e vezañ gant ar soñj-se, ar soñj-se va fourgas, an debr-spered-se a chom peg ouzh va c'halon, an debr-spered-se a chom peg ouzhin, P. an debrspered-se a ya da greviñ ac'hanon ; die Schmerzen, die uns quälen, an drougoù a bouez warnomp; von Gewissensbissen gequält, oc'h en em zebriñ gant ar skorpuloù, debret e spered gant ar morc'hed, krignet e galon gant ar morc'hed, don gouli ar c'herse en e galon, preñv ar c'herse oc'h ober e reuz en e galon, sammet e galon gant ar morc'hed, krignet e galon gant broudoù e goustiañs, krignet e galon gant preñv e goustiañs, enkrezet e goustiañs, jahinet (boureviet, poursuet) gant ar c'heuz, lakaet diaes e benn gant ar skorpul, sammet e askre, bec'hiet e goustiañs ; das Herz quälen, die Seele quälen, bloñsañ ar galon, gloazañ ar galon, mantrañ ar galon, grevañ

ar galon ; *gequälte Herzen,* kalonoù glac'haret (rannet, doaniet, gloazet, bloñset, mantret) ls.

V.em. : sich quälen (hat sich (ak.) gequält) : 1. jahinañ e spered, en em ambreniñ, en em zoaniañ, tapout kalonad, en em chagrinañ, en em zebriñ, en em zrailhañ, en em drebouliñ, en em drechalañ, en em chalañ, en em lakaat e poan, morc'hediñ, bezañ morc'hedus, enkreziñ, en em enkreziñ, sevel enkrez en an-unan, sevel enkrez gant an-unan, mont e benn e gin, mont diaes e benn, en em ziaezañ, ober e ziaezamant, diarbenn nec'h, en em zaoubenniñ, daoubenniñ, en em reveulziañ, en em rouestlañ, lakaat e benn diaes, en em chaokat, kemer merfeti, kemer glac'har, ober gwad fall, chaokat e ivinoù, debriñ sonjoù, morfontiñ, ober tachoù, ober bil, ober biloù, trikamardiñ e voulienn, tourmantiñ, lakaat e wad da dreiñ e gwelien ; 2. kiañ, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, en em lazhañ, lazhañ e gorf ouzh al labour, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), bezañ dizamant eus e boan, na gaout damant d'e boan, bezañ ki ouzh e gorf, lakaat e holl nerzh d'ober udb, plantañ e holl nerzh d'ober udb, poaniañ evel an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, gwall boaniañ, poaniañ kalet, poaniañ tenn, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, lorgnañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, ruilhal ha merat e gorf, labourat evel ur c'hi, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ en an-unan ur gounnar labourat, c'hwezhañ e-barzh, difretañ, diskrapañ, diskrabañ, en em zibilhonañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez ouzh an-unan (outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.), labourat a-lazh-korf, bezañ direzon ouzh al labour, relabourat, labezañ e gorf gant al labour, dirounnañ e gorf, lorgignañ e gorf ouzh al labour, bezañ a-lazh-ki gant al labour, lazeriañ e gorf, bezañ kriz ouzh e gorf, en em greviñ o labourat, labourat betek mervel warni, gwallgas e gorf gant al labour, labourat a-nerzh, en em darzhañ gant al labour, bezañ war ar charre, strivañ a-zevrikaer, strivañ parfet, bezañ kefridi war an-unan, strivañ a-drovat, bezañ gwir wellañ o strivañ, reiñ bec'h, ober bec'h, kemer bec'h, bec'hiañ, kemer krevañs, merat, labourat start, labourat tenn, na vouzhañ ouzh al labour ; 3. sich aus der U-Bahn quälen, en em zistrobañ a-douez an dud evit diskenn eus ar

quälend ag. : jahinus, doanius, gloazus, heskinus, enkrezus, hegazus, hegaz, hegus, harellus, pistigus, berius, azrec'hus, poanius-bras, kriz, garv, gloazus, grizias, melreüs, morfontus, ranngalonus.

Quäler g. (-s,-): **1.** bourev g., jahiner g.; **2.** [dre skeud.] hegazer g., chigarder g., añjiner fall g., tregaser g., trabaser g., atahiner g., heskiner g., jahiner g., glac'harer g.

Quälerei b. (-,-en): tourmant g., debr-spered g., koll-skiant g., jahinerezh g., jahin g., bourevierezh g., boureveri b., boureviadur g., merzheridigezh b., merzheriadenn b., merzherierezh g., merzherinti b., heskin g., heskinerezh g., labour da lazhañ tud g., labour lazhus g., labour brevus g., labour ki g., lazh-tud g., lazh-korf g., lazh g., lazherezh g., kouez g., uz tud g., torr-penn g., heskin g., reuz g., reuziad g.; *Tierquälerei*, krizder e-keñver (ouzh) al loened g.; *im Winter war es eine Quälerei, sie in die Schule zu schaffen*, ur portez

e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv; das ist ja eine echte Quälerei! pebezh reuz!; es ist eine echte Quälerei, den ganzen Tag schwere Lasten tragen zu müssen, ul lazh eo dougen bec'hioù a-hed an deiz.

quälerisch ag. : tregasus, trabasus, trevellus, gwaskus, atahinus, jahinus.

Qualgeist g. (-es,-er): unan gwashoc'h eget ar vosenn g., jahiner q., debr-spered q., koll-skiant q., gwir bistri q., pezh hek g., elemant g. [liester elemanted], poezon g., tregaser g., hegazer g., chigarder g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket q., kac'her diaes q., ki kac'her q., kac'her q., kagaleg q. [liester kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., fardilhon g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., ifern a zen g., añjiner g., heskiner g., heskin g., trabaser g., atahiner g., skrab-e-doull g., empoezon g., duadenn b., borod g., arabaduz g., brae b., rahouenn b., randoner g., bouzarenn b. ; sie ist ein echter Quälgeist, honnezh a zo un tourmant bevañ ganti, honnezh a ra he gwalc'h a boan din, honnezh a zo ur groaz pounner, honnezh a zo ur gwir bistri, ur pezh hek a zo anezhi, honnezh a zo ur poezon, honnezh a zo diaes-meurbet da gunduiñ, diaes-meurbet eo ober diouti, diaes spontus eo tremen diouti, honnezh a zo un ifernite bevañ ganti, honnezh a zo ur reuz enni, ur binijenn eo bezañ en he c'hichen, un binijenn eo bevañ ganti, un uz eo bevañ ganti, honnezh a zo un debrspered, honnezh a zo un ifern a blac'h, n'em eus ket va bev ganti, ur brav n'eo ket bevañ gant honnezh.

Qualifikation b. (-,-en): 1. barregezh b., perzhegezh b., gouestoni b., ampartiz b.; berufliche Qualifikation, perzhegezh vicherel b.; Beförderung nach Qualifikation, uhelidigezh en ur garg hervez an dellidoù b., herouezadur diwar dellezegezh g., herouezañ diwar dellezegezh g.; bei gleicher Qualifikation, mard int ken barrek ha ken barrek; Ausbildung für eine bessere berufliche Qualifikation, stummadur perzhekaat g.; 2. [sport] a) perzhegañ g., perzhegadur g.; b) tro-dibab b., kevezadenn berzhekaat b.

Qualifikationsattest n. (-es,-e): testeni gouested vicherel g., testeni perzhegezh g.

Qualifikationskonkurrenz b. (-,-en) : [sport] kevezadenn berzhekaat b.

 $\label{eq:Qualifikationsnachweis} \mbox{ g. (-es,-e): testeni gouested vicherel g., testeni perzhegezh g.}$

Qualifikationsspiel n. (-s,-e): [sport] tro-skarat b., tro skarzhañ b., tro c'hwennat b., tro-dibad b.

Qualifikationswettkampf g. (-s,-wettkämpfe) : [sport] kevezadenn berzhekaat b.

 $\label{eq:qualifizierbar} \mbox{ ag. : 1. doareadus, } \dots \mbox{ a c'heller doareañ ; 2.} \\ \mbox{ [sport] perzhegadus, } \dots \mbox{ a c'hell chom war ar renk.}$

qualifizieren V.k.e. (hat qualifiziert): **1.** doareañ, envel, adanviñ, ober (udb eus udb all); **2.** barrekaat, gouestaat, stummañ, perzhekaat; *qualifizierende Ausbildung*, stummadur

perzhekaat g. ; *neu qualifizieren,* adperzhekaat ;[sport] perzhegañ ; *nachträglich qualifizieren,* digorbellañ.

V.em.: sich qualifizieren (hat sich (ak.) qualifiziert): 1. [sport] en em berzhegañ, maoutaat, chom war ar renk evit an droskarat; sich für das Finale qualifizieren, [Bro-Suis] sich für den Final qualifizieren, en em berzhegañ a-benn ar gourfenn; 2. en em stummañ, barrekaat, gouestaat, perzhekaat.

qualifiziert ag.: 1. perzhek, barrek, gouestek, a vicher; qualifizierter Arbeiter, micherour perzhek g.; hoch qualifizierter Arbeiter, micherour gourferzhek g.; Abwanderung von qualifizierten Arbeitskräften, fuadur an dud labour stummet g.; 2. rekis, doareet; qualifizierte Stimmenmehrheit, muianiver doareet g.; 3. [sport] perzheget. Qualifizierung b. (-,-en): 1. doareadur g.; 2. barrekadur g., perzhekadur g., gouestekadur g.; 3. [sport] perzhegañ g., perzhegadur g.

Qualität b. (-,-en): 1. perzhded b., talvoudegezh b., doareadelezh ; gute Qualität, heberzh g., heberzhded b., gwellentez b., madelezh g.; schlechte Qualität, fallentez b.; die aute oder schlechte Qualität des Brotes, madelezh pe fallentez ar bara ; je nach Qualität der Crêpes, hervez madelezh pe fallentez ar c'hrampouezh ; handelsübliche Qualität, perzhded voutin b.; ... geringerer Qualität, ... a berzhded dister, ... dister e berzhded, ... dister e vadelezh, ... dister e dalvoudegezh, ... eus an eil troc'h, ... eus an trede troc'h, ... a ouenn dister, ... mat da lakaat dindan lost ar c'hazh ; von unterschiedlicher Qualität, gwechoù 'zo mat, fall gwechoù all ; dieser Stoff ist von minderer Qualität, disteroc'h danvez eo hemañ, danvez eus an eil pe trede troc'h eo ; das würde sich nachteilig auf die Qualität auswirken, ar berzhded a vefe gwazh eus an dra-se; Wein von minderer Qualität, gwin disteroc'h g.; von niedrigster Qualität, bihanañ-prizet, pikous; Wolle von niedrigster Qualität, gloan bihanañ-prizet g.; das Land hat einen Überschuss an Weizen bester Qualität, er vro e fonn gwinizh yac'h ha n'eus ket gwerzh dezho ; gehärteter Stahl guter Qualität, dir temzet mat g.; vorzügliche Qualität, hervorragende Qualität, perzhded uhel b., perzhded dreist b., heberzh g., heberzhded b., gwellentez b., madelezh g., vertuz kruel g./b.; von vorzüglicher Qualität, von hervorragender Qualität, uhelberzh, eus ar vegenn, diouzh ar c'hentañ, eus an troc'h kentañ, kentañ troc'h, eus an dibab, diouzh an dibab, dreistdibab, a-zibab, eus ar gurunenn, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, a'r gwellañ, a'r blein, a'r boulc'h. a'r choaz, eus an diuz / eus an dilenn (Gregor), dibab. fiskal, a berzhded uhel, a berzhded dreist, a berzhded uhelañ, a berzhded dreistañ : Crêpes bester Qualität, Crêpes erster Qualität, krampouezh pardon str.; Waren erster Qualität, marc'hadourezh eus an dibab (dreistdibab, dibab, a-zibab, diouzh an dibab, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, eus ar c'hentañ troc'h, uhelberz, a berzhded uhel, a berzhded dreist, a berzhded uhelañ, a berzhded dreistañ) b., bouf g., begenn b.; Waren zweiter Qualität, marc'hadourezh a-eilrenk b., marc'hadourezh eus an eil troc'h b., marc'hadourezh eus an trede troc'h b., marc'hadourezh eilrenk b. ; Produkt schlechter Qualität, fardaj g.; Qualität statt Quantität, unan mat a zo gwelloc'h eget daou fall ; Lebensgualität, heberzh ar bevañ g. ; [kig] Fleischstücke minderer Qualität, dispouilhoù ls., bleñchoù ls., bleñchennoù ls. ; 2. perzh g., doareenn b., gouenn b., lod g., merk arouezus g. ; die Kraft ist die auffallendste Qualität des Stieres, an nerzh a zo doare an tarv, an nerzh a zo perzh arouezius (arouezus) an tarv, a ouenn eo d'an tirvi bezañ kreñv, lod an tirvi eo bezañ kreñv ; 3. [el liester nemetken] die Qualitäten eines Menschen, perzhioù mat un den ls., techoù mat un den ls., sioù mat un den ls.

qualitativ ag.: perzhel, doareadel, doareadek, ... perzhded; in qualitativer Hinsicht, a-fet perzhded, a-fet doareadelezh, evit pezh a sell ouzh ar berzhded (ouzh ar vadelezh), ent-doareadel; qualitativ gut, heberzh, mat; qualitativ schlecht, fall; qualitativ schlechter, disteroc'h, disteroc'h e berzhded; qualitativ hochwertig, a berzhded uhel, uhelberzh; hochqualitative Güter, kenderc'hadoù uhelberzh ls.; [kimiezh] qualitative Analyse, elfennadur doareadel g.

Adv.: a-fet perzhded, a-fet doareadelezh, evit pezh a sell ouzh ar berzhded (ouzh ar vadelezh), ent-doareadel.

Qualitätsarbeit b. (-,-en): labour heberzh g., labour a-zoare g., labour a-feson g., labour a berzhded uhel g., labour uhelberzh g., labour dreist g., labour peurlipet g., labour turgnet koant g., labour lipet brav g., labour kribet a'r gwellañ g., labour diouzh ar c'hompaz g., labour graet d'ar just g., labour pizh g., labour resis g.

Qualitätsbetrug g. (-s) : floderezh a-fet perzhded ar varc'hadourezh g. ; *Qualitätsbetrug treiben,* flodañ a-fet perzhded ar varc'hadourezh.

Qualitätserzeugnis n. (-ses,-se): kenderc'had heberzh g., kenderc'had a berzhded uhel g., kenderc'had uhelberzh g.

Qualitätskontrolle b. (-,-n) : gwiriañ ar berzhded g.

Qualitätslabel n. (-s,-s) / Qualitätsmarke b. (-,-n) / Qualitätssiegel n. (-s,-) : label heberzhded g., label a berzh mat g., label uhelberzhded g. ; ein Produkt mit einem Qualitätssiegel versehen, einem Produkt ein Qualitätssiegel vergeben, einem Produkt ein Qualitätssiegel vergeben, einem Produkt ein Qualitätssiegel vergeben, einem Produkt ein Qualitätssiegel entziehen, dilabelaat ur c'henderc'had ; Vergabe eines Qualitätssiegels, Verleihung eines Qualitätssiegels, labeladur g., labelaat g. ; Entziehung des Qualitätssiegels, dilabeladur g., dilabelaat g.

Qualitätsware b. (-,-n): marc'hadourezh a berzhded uhel b., marc'hadourezh uhelberzh b., marc'hadourezh heberzh b.

Qualitätszeichen n. (-s,-) : label heberzhded g., label a berzh mat g., label uhelberzhded g. ; ein Produkt mit einem Qualitätszeichen versehen, einem Produkt ein Qualitätszeichen vergeben, einem Produkt ein Qualitätszeichen verleihen. einem Produkt ein Qualitätszeichen erteilen, labelaat ur c'henderc'had ; einem Produkt das Qualitätszeichen entziehen, dilabelaat ur c'henderc'had : Vergabe eines Qualitätszeichens, Verleihung eines Qualitätszeichens, Erteilung eines Qualitätszeichens, labeladur g., labelaat g. ; Entziehung des Qualitätszeichens, dilabeladur g., dilabelaat g.

Qualle b. (-,-n): [loen.] morgaoul str., morgaoulenn b., blonegmor str., morgleorenn b. [liester morgleorenned]; *der Schirm der Qualle, tog* ar vorgaoulenn g.; *die Tentakel der Qualle,* mourrennoù ar vorgaoulenn ls., pivier ar vorgaoulenn ls., brec'hioù ar vorgaoulenn ls.

Qualm g. (-s,-e): mogidell b., mogasenn b., mogedasenn b., moged put g., mogedenn b., moged tev g.; der Qualm war nicht auszuhalten, ne oa ket a bad gant ar moged; dieser Qualm kratzt mir im Halse, kregiñ a ra ar moged put-se em gouzoug, ar moged put-se a dag din va gourlañchenn, tagañ va gourlañchenn a ra ar moged put-se; ich wäre beinahe vor lauter Qualm erstickt, darbet e oa bet din bezañ mouget gant ar moged, tost-kaer e oa bet din mougañ gant ar moged, warhed un netraig e vijen bet mouget gant ar moged, prest e oan da vougañ gant ar moged, mennout a raen stonkañ gant ar moged a zae em sac'h, ken buan e vijen bet mouget gant ar moged, ken kaer all e vijen bet mouget gant ar moged,

damvouget on bet gant ar moged ; der Qualm bleibt im Raum hängen, sac'hañ a ra ar moged er sal.

qualmen V.gw. (hat gequalmt): 1. mogidellañ, mogediñ, divogediñ, poufal; der Schornstein qualmt, emañ ar siminal o tivogediñ, ur vogedenn dev a sav diwar ar siminal; 2. butuniñ, butunat, fumañ, fumiñ, mogediñ butun, mogediñ, P. tareadiñ, bakenniñ, tariagiñ; er qualmt wie ein Schlot, butunat a ra gwashañ ma c'hall, butunat a ra par ma c'hall, butunat a ra pellañ ma c'hall, fumiñ a ra evel ur siminal; 3. [dre skeud.] marschieren (laufen), bis einem die Socken qualmen, lazhañ e dreid o vale, kerzhet ken e foeltr e dreid; mir qualmen die Socken! fontet eo va zreid! porc'hellet eo va divesker! lazhet eo va divesker! mankout a ra va divesker dindanon! mankout a ra va divesker din! va divesker a c'houlenn ehanañ! erru eo skuizh koubloù va divhar! marv eo va divhar ouzhin! va zreid a zo aet lor gant ar skuizhder! skuizhet eo va divesker ouzhin!

V.k.e.. (hat gequalmt) : butunat ; sie qualmte eine Zigarette nach der anderen, fumiñ a rae evel ur siminal.

qualmend ag.:... a daol moged, mogedek; *qualmendes Holz,* keuneud mogedek str.

Qualmerei b. (-): butunerezh g., gwall vutunerezh g.

qualmig ag.: 1. mogedus, mogedek; 2. mogedek, leun a voged.

qualvoll ag. : jahinus, heskinus, euzhus, kriz, poanius, gloazus, doanius, tenn, garv, start, grizias ; an qualvollen Schmerzen leiden, von qualvollen Schmerzen befallen sein, bezañ poazh gant ar boan, reuziñ poanioù kriz-diremed, reuziñ ur boan araj, reuziñ poanioù terrupl, reuziñ poanioù disaour, reuziñ poanioù grizias, reuziñ poanioù dreist, reuziñ poanioù divat, bezañ taget gant ur boan ifern, bezañ taget gant un araj poan, poaniañ da grial, kaout poan da grial, diwaskañ poanioù skrijus, gouzañv poanioù kriz-diremed, diwaskañ poanioù garv, diwaskañ poanioù dreistpenn, diwaskañ poanioù kalet, bezañ malet gant ar c'hloaz, bezañ bec'hiet a zrougoù, bezañ poanioù kriz o hegal ouzh an-unan, gweañ poanioù kriz, bezañ gwasket da vat ; von qualvollen Schmerzen befallen werden, dont reuziad d'an-unan, kouezhañ gloazioù kreñv war an-unan ; qualvoller Weg, kalvar g.

Qualster g. (-s,-): P. flumm g., skop g., skopadenn b., tuf g., tufadenn b., krañch g., krañchadenn b.

qualsterig ag. : sklerennek, glaourek, glaourus, gludek, gludennek, flibous.

Quälteufel q. (-s,-): unan gwashoc'h eget ar vosenn, debrspered g., koll-skiant g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g., elemant g. [liester elemanted], tregaser g., hegazer g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [liester kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., ifern a zen g., añjiner g., heskiner g., heskin g., jahiner g., trabaser g., atahiner g., skrab-e-doull g., empoezon g., duadenn b., borod g., arabaduz g., brae b., rahouenn b., randoner g.; er ist ein echter Quälteufel, hennezh a zo un ifernite bevañ gantañ, hennezh a zo ur reuz ennañ, ur binijenn eo bezañ en e gichen, un binijenn eo bevañ gantañ, hennezh a zo un tourmant bevañ gantañ, hennezh a zo ur groaz pounner, hennezh a zo ur gwir bistri, ur pezh hek a zo anezhañ, hennezh a zo ur poezon, hennezh a zo diaes-meurbet da gunduiñ, diaes-meurbet eo ober dioutañ, diaes spontus eo tremen dioutañ, hennezh a ra e walc'h a boan din, un uz eo bevañ gantañ, hennezh a zo ur c'hole, hennezh a zo un debrspered, hennezh a zo un ifern a baotr, n'em eus ket va bev gantañ, ur brav n'eo ket bevañ gant hennezh, hennezh n'eo nemet un heskin.

Quant g. (-s,-en): [fizik] pegement g., pegementad g., pementad g., kwanton str., kwantonenn b.; *Energiequant*, pementad gremm g.; *Feldquant*, pementad maez g.

Quäntchen n. (-s,-): oñs g., oñsad g.

quanteln V.k.e. (hat gequantelt): [fizik] kementadiñ.

Quanten Is.: **1.** [fizik] kwanton str., pementadoù Is.; **2.** P. treid Is., patonoù Is., paluc'hennoù Is., skasoù Is., pifoù Is.; besonders große Quanten, treid palankoù Is.

Quanten-: ... pementadel, ... kwantek.

Quantenelektronik b. (-) : optik pementadel g.

Quantenlogik b. (-): [fizik] kemezañ pementadel g.

Quantenmechanik b. (-) : [fizik] loc'honiezh kwantek b., loc'honiezh pementadel b.

Quantenmesser g. (-s,-) : pementadventer g.

Quantenmodell n. (-s,-e): delvan pementadel g.

Quantenobjekt n. (-s,-e) : [fizik] egorenn bementadel b.

Quantenoptik b. (-): optik pementadel g.

Quantenphysik b. (-): fizik kwantek g., fizik pementadel g. **Quantensprung** g. (-s,-sprünge): **1.** [fizik] lamm kwantek g., lamm pementadel g.; **2.** [dre skeud.] pezh mell lamm war-raok g.

Quantentheorie b. (-): [fizik] arlakadenn ar pementadoù b. **Quantenzahl** b. (-,-en): [fizik, kimiezh] niver pementadel g. **Quantifikation** b. (-,-en): [mat., fizik] kementadiñ g., kementadur g.

Quantifikator g. (-s,-en): [preder., mat.] kementader g. [*liester* kementaderioù] ; *Universalquantifikator*, kementader hollerdalat g., hollerdalader g. [*liester* hollerdaladerioù] ; *Existenzialquantifikator*, kementader darnerdalat g., kementader beziadel g. ; *die Schreibweise des Existenzquantifikators*, an arouez veziadel b.

quantifizierbar ag. : [mat., fizik] kementadus, ... a c'heller kementadiñ.

quantifizieren V.k.e. (hat quantifiziert) : [mat., fizik] kementadiñ.

Quantifizierung b. (-,-en): kementadiñ g., kementadur g.; *Allquantifizierung*, kementadur hollerdalat g.; *Existenzquantifizierung*, kementadur darnerdalat g., kementadur beziadel g.

Quantil n. (-s,-e): [stadegouriezh] pementranner g.

Quantileinteilung b. (-): [stadegouriezh] pementrannañ g. Quantität b. (-,-en): 1. kementad g., pegementad g., savad g.; in großer Quantität, a gementadoù bras, sof-kont, gros, afoziadoù, gwalc'h e galon, leizh e walc'h, puilh, a-builh, a-fonn, fonnus, a-flec'henn, a-grugell, a-niver, a-goñfont, diouzh sour, ayoc'h, stank, dreistkont, paot, forzh pegement, na pegement, diouzh an druilh, a-druilhadoù, a-zruilhadoù, a-zruilh, azruilhoù, a-largentez, dizamant, a-leizh, e-leizh, helaezh, d'ober kouez ganto, evel dour eus ar vilin, war an ampl, amplik, stank evel ar raden, kement ha kement ha ma karer, pezh a garer, da rastellat, da reketiñ, ken na wic'h, ken a findaon, kenha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui, paotmat, a-forzh, d'armerzh, da zioueriñ, P. d'ober teil, a-dropiti, adorimell; Qualität statt Quantität, unan mat a zo gwelloc'h eget daou fall ; 2. [fonetik] padelezh b. ; Lehre von der Silbenquantität, hedaderezh g., hedadouriezh b., prozodiezh g.; 3. [preder.] Quantität einer Aussage, erastenn ul lavarenn g.; Quantität eines Begriffes, erastenn ur ger g.

quantitativ ag. : kementadel, kementadek ; *in quantitativer Hinsicht*, ez kementadel, ent-kementadel, a-fet kementad, evit pezh a sell ouzh ar c'hementad ; *quantitativer Aspekt*, arvez kementadel g., kementadelezh b., kementadegezh b. ;

quantitative Selektion, dibaberezh kementadel g.; quantitative Veränderung, argemmad kementadel g.; [yezh.] quantitatives Adverb, adverb kementad g.; [fonetik] quantitativer Akzent, skoad padelezh g.; [mezeg.] quantitative Mangelernährung, isvagañ g., isvagadur g., isvezhur g., disvoued g., disvezhur g., bihanboued g., olboued g.

Adv.: ent-kementadel, a-fet kementad; quantitativ gleich, hegement; quantitativ ungleich, amgement; quantitativ bestimmbar, kementadus, ... a c'heller kementadiñ.

Quantité négligeable b. (- -) : dister dra g., bihan dra g., netraig q.

Quantor g. (-s,-en): [preder., mat.] kementader g.; *Existenzquantor*, kementader darnerdalat g., kementader beziadel g.; *Allquantor*, *Universalquantor*, kementader hollerdalat g., hollerdalader g.; *die Schreibweise des Existenzquantors*, an arouez veziadel b.; *Partikularquantor*, kementader dibarek g.

Quantum n. (-s, Quanten): pegementad g., lod g., lodenn b.; Quantum Arbeit, Arbeitsquantum, lodenn labour b.; P. er hat sein Quantum, bet en deus e walc'h a voeson, evet en deus e begement, gwalc'het eo bet, bet en deus e gont.

Quappe b. (-,-n) : **1.** [loen.] penndolog g. [*liester* penndologed] ; **2.** [pesk] boultouz g., mordouseg g. [*liester* mordouseged].

Quarantäne b. (-,-n) : **1.** [merdead., mezeg.] daouugentvezhiad g., dizarempred g., dispell g., dihentadur g. ; *Quarantäne halten*, bezañ en dizarempred, bezañ en dispell, bezañ dindan daouugentvezhiad ; *der Quarantäne unterworfen sein*, bezañ lakaet dindan daouugentvezhiad, bezañ lakaet en distro ; *das Schiff liegt in Quarantäne*, emañ al lestr dindan daouugentvezhiad ; **2.** [stlenn.] dispell g.

Quarantänestation b. (-,-en) : pennti dispell g., dizarempredva g., dispellva g., hanva digenveziñ g., kreizenn digenveziñ b., kreizenn dispell b., karter dispell g.

Quargel g. (-s): [Bro-Aostria, boued] keuz Olomoucky Kraj g. **Quark**¹ n. (-s,-s): [fizik] kwark g. [*liester* kwarkoù].

Quark² g. (-s): 1. keuz gwenn g., laezh-tro g., kaouledennoù laezh Is., kaouled str.; 2. [dre skeud.] distervez b., disteraj g., bagaj g., garzaj g., belbeterezh g., amoedaj g., disterdra g., bihan dra g., netraig g., inglodaj g., belbiaj g., bitrakoù ls., arabadiezh b., belbi g., mibiliaj g., mibiliezh b., c'hoariell b., fariell b., farienn b., foutouilhenn b.; P. Quark reden, glabousañ a bep seurt diotajoù, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, batouilhat evel piged born, kontañ flugez (flugezennoù, krakoù, bidennoù, boulc'hennoù, siklezonoù, konirioù, lerbaj), kontañ pifoù, na vezañ nemet traoù displet er gaoz gant an-unan, pentañ lern, sorc'henniñ, randoniñ, orogellat, ouroulat, rahouenniñ, chaokat, borodiñ, toronal, ravodiñ, rambreal, glabousat ; den alten Quark wieder aufrühren, malañ komzoù skuizh, bezañ adarre gant e demzoù skuizh, lakaat a-nevez ar gaoz war un darvoud ken kozh hag an douar, adkregiñ gant un afer he deus barv gwenn, meskañ kozh kaoc'h, meskañ kozh teil, diveskañ teil kozh ; seine Nase in jeden Quark stecken, bezañ ur fri-furch a zen, bezañ ur spered kurius a zen, bezañ fri hir, bezañ hir e fri, lakaat (sankañ, bountañ, fourrañ) e fri e kement tra 'zo, emellout eus pep tra, bountañ e fri e pep lec'h, mont da beuriñ e park ar re all, bezañ ranell, ranelliñ, konoc'hañ, fourrañ e fri moan, bezañ kurius evel ur marmouz, bezañ kurius evel ur fured, bezañ ur beg minaoued a blac'h ; das geht dich einen Quark an, kae da zirouestlañ da neud, soursi ouzh da grampouezh, soursi ouzh da bemp krampouezhenn, emell eus ar pezh a sell ouzhit, diwall d'en em luziañ gant traoù n'ac'h eus ket karg anezho, lez ar re all da ziluziañ o gwiad, chom war da dreuzoù, chom hep lakaat da fri en dra-se, na sank ket da fri en dra-se, n'ay ket da fri aze, emell eus ar pezh a sell ouzhit, n'a ket da emellout eus kement-se, n'a ket d'en em veskañ e kement-se! ne vefe ket a boan dit lakaat da fri en dra-se, n'ec'h eus klask ebet war mann ebet en afer-se, n'emañ ket ez kerz emellout eus kement-se, n'ec'h eus ket da welet war gement-se, mir a lakaat da fri en afer-se, petra a sell an dra-se ac'hanout ? n'ec'h eus netra da welet gant an drase, kement-se ne sell ket ouzhit, kement-se ne sell netra ouzhit. n'eo ket da afer eo, an dra-se n'eo ket da stal eo, n'eo ket da batatez, pep hini e vutun, n'eo ket da dra eo ; das interessiert mich alles einen Quark, ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket foutr kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din? - pe vern ouzhin? - pe laz din-me? - pe forzh a ran-me? pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din? - ha forzh a zo din? - petra a ra se din? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se! - va botez! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh! - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran na mik na man ; das interessiert mich einen Quark, wer heute Geburtstag hat ! me 'ra foeltr foutr' deiz-ha-bloaz piv 'zo !

Quarre b. (-,-n): **1.** P. pikez b., pikez du b., pikez fall b., keben b., bleizez b., sarpantez b., gwesped str., dañvadez b., paborez b.; **2.** [bugel] klemmicher g., revr war wigour g., kunuder g., korn-boud g., kluc'hun g., kunuc'her g., kunuder g., termer g., bugel pikous g.

quarren V.gw. (hat gequarrt) : blêjal, youc'hal, sklankal, gwic'hal, karnarial.

quarrig ag.: 1. blêjer, youc'hus; 2. klemmichus.

Quart¹ n. (-s,-e): **1.** kartad g., pintad g., pevarenn b.; **2.** [moull.] levr en-pevar g., levr pevar fleg g., pevarflegad g.

Quart² b. (-,-en) : 1. [son.] a) pedervedell b., pedervedellad b.; b) ispennderez g.; 2. [iskrim] pedervet linenn b.

Quarta b. (-, Quarten): [skol] pevare g., pevare klas g.

Quartal n. (-s,-e) : trimiz g., trimiziad g., trimizvezh g., trimizvezhiad q.

Quartalabschluss g. (-es,-abschlüsse) : fin an trimiziad b. **Quartals-** : ... trimiziat (a bad tri miz), ... trimiziek (bep tri miz), ... tri miz.

Quartalsäufer g. (-s,-) : mezvier digendalc'h g., mezvier krogdiskrog g.

quartalweise Adv. : a drimiziad da drimiziad, bep tri miz. **Quartalzahlung** b. (-,-en) : paeamant bep tri miz g.

Quartana b. (-): [mezeg.] terzhienn bep tri deiz b., terzhienn gartier b.

Quartaner g. (-s,-) : [skoliad] pevaread g., skoliad eus ar pevare klas g.

Quartanfieber n. (-s): [mezeg.] terzhienn bep tri deiz b., terzhienn gartier b.

quartär ag. : **1.** pevarhoalek, ... ar pevare hoalad, ... ar pevarhoalad ; *das quartäre Eiszeitalter, die quartären Kaltzeiten,* skornvezhioù ar pevare hoalad ls. ; **2.** [armerzh] pevare ; *der quartäre Sektor,* ar pevare gennad g.

Quartär n. (-s): [douarouriezh] pevare hoalad g., pevarhoalad g.

Quartär-: **1.** pevarhoalek, ... ar pevare hoalad, ... ar pevarhoalad; **2.** pevare.

Quartärsektor g. (-s,-en): [armerzh] pevare gennad g.

Quartaut g. (-s,-s): kard g., kardad g.

Quartband g. (-s,-bände): [moull.] levr en-pevar g., levr pevar fleg g., pevarflegad g.

Quartblatt n. (-s,-blätter) : [moull.] follenn en-pevar b., pevarflegad g.

Quarte b. (-,-n): [son.] a) pedervedell b., pedervedellad b.; b) ispennderez g.; 2. [iskrim] pedervedenn b., pevarvedenn b., pevare stumm argadiñ ha parraat g.

Quarterdeck n. (-s,-s): [merdead.] tilher a-dreñv g., pont a-dreñv g.

quaternär ag.: perdañvel; [mat.] quaternäres System, niveriñ perdañvel g.; [maenoniezh] quaternäres Kristallsystem, reizhiad strinkel perdañvel (hervez Bravais) b.

Quartett n. (-s,-e): 1. [sonerezh] pevarbenveg g., pevarad g., pevarrebed g.; ein vokales Solistenquartett, ur peder mouezh b., ur pevarad mouezhioù g.; Streichquartett, pevarad binviji dre gerdin taravet g., pevarad kerdin taravet g., pevarrebed g.; 2. [redadeg kezeg] Rennquartett, pevarad g., pevarenn b.; 3. [kartoù] pederc'hartenn b., pevarenn b.; 4. c'hoari seizh familh

Quartettspiel n. (-s,-e): c'hoari seizh familh g.

Quartformat n. (-s,-e): [moull.] ment en pevar b., mentrezh en pevar g.

Quartier n. (-s,-e): 1. [Bro-Suis] karter g., ranngêr b.; 2. lojeiz g., lojeris g., loj g., herberc'h g.; bei jemandem Quartier nehmen, mont da lojañ e ti u.b., diskenn e ti u.b.; 3. [lu] Quartier beziehen, staliañ e gamp, en em lojañ en ul lec'h kreñv (Gregor), P. mont da gludañ; im Quartier liegen, bezañ lojet, bezañ o lojañ, bezañ kantonet, P. kludañ; Winterquartier, karter evit ar goañv g., goañvadur g.; das Winterquartier beziehen, mont d'e c'hoañvadur / mont d'al lec'h ma vez ar vrezelidi o tremen ar goañv (Gregor), mont da c'hoañviñ, mont d'ober e c'hoañvadur, mont d'ober goañvadur; Hauptquartier, penngarter g.

Quartieramt n. (-s,-ämter) : burev lojañ g.

Quartiergeber g. (-s,-): lojer g.

Quartier Latin n. (--): [Pariz] Karter Latin g.

Quartierleute ls. : lojerien ls.

Quartiermacher g. (-s,-): [lu] fourer g.

Quartiermeister g. (-s,-): [lu] marichal a lojeiz g.

Quartierschein g. (-s,-e) / **Quartierzettel** g. (-s,-) : paperenn lojañ g., lizher lojañ g.

Quartil n. (-s,-e) : [stadegouriezh] perranner g. [*liester* perrannerioù].

Quartileinteilung b. (-): [stadegouriezh] perrannañ g.

quartisch ag. : [mat.] pervac'hel ; *quartische Funktion*, kevreizhenn bervac'hel b.

Quartlinie b. (-): [iskrim] pedervet linenn b. **Quartole** b. (-,-n): [sonerezh] perverked g.

Quarto n. (-s,-s): [moull.] pevarflegad g., levr en-pevar g. **Quartstellung** b. (-): [iskrim] *Quartstellung* einnehmen, pedervediñ.

Quarz g. (-es,-e): kouarz g., maen-kouarz g., maen-kigoc'h g.; *Granit setzt sich aus Quarz und Glimmer zusammen*, ur c'henaoz kouarz ha mika eo ar greunit; *der Stein hat kleine Einsprengsel von Quarz*, enklozennoù kouarz a zo er maen; [henoniezh] *Schlagstein zur Bearbeitung von Quarz*, pigoser kouarz g.

quarzhaltig ag. : kouarz ennañ, kouarzus.

quarzig ag.: kouarzek.

Quarzit n. (-s,-e): kouarzit g.; Zementquarzit, krag kouarzitek a.

quarzitisch ag. : kouarzitek ; *quarzitischer Sandstein*, krag kouarzitek g. ; *quarzitischer Schiefer*, skilt kouarzitek g.

Quarzkristall g. (-s,-e): strinkenn gouarz b., maen-strink g., strinkenn b.

Quarzlampe b. (-,-n) : lamp kouarz g., bozh kouarz b.

Quarzoszillator g. (-s,-en): luskellader kouarz g.

Quarzsteuerung b. (-,-en) : [tredan] lankerezh dre gouarz g., lankañ dre gouarz g.

 $\textbf{Quarzuhr}\ b.\ (\text{-,-en})$: eurier dre gouarz g., horolaj dre gouarz g.

quarzzementiert ag. : kouarzitek ; *quarzzementierter* Sandstein, krag kouarzitek g.

Quasar g. (-s,-e): [stered.] kwazar g. [liester kwazaroù].

quasi Adv.: kazi, kazimant, hogos, hogozik, tost, peuz-, dam-. Quasi-Delikt n. (-s,-e): [gwir gall] peuzfelladenn b.

Quasikristall g. (-es/-s,-e) : peuzstrinkenn b. [*liester* peuzstrinkennoù].

Quasimodogeniti g. (-) : Kazimodo g., Sul ar C'hasimodo g., Sul ar C'hozh Podoù g.

Quasiordnung b. (-,-en): [mat.] ragurzh g.

Quasipfarrei b. (-,-en) : [relij.] trev b., kordellad b., breuriezh b. ; *der Pfarrbezirk war in elf Quasipfarreien aufgeteilt*, rannet e oa ar barrez en unnek trev.

Quasirente b. (-,-n) : [armerzh] peuzleve g. [*liester* peuzleveoù].

Quasisynonym n. (-s,-e) : [yezh.] darnheñvelster g.

quasisynonym ag. / **quasisynonymisch** ag. : [yezh.] ... darnheñvelster.

Quasiteilchen n. (-s,-): [fizik] peuzrannig g.

Quasivertrag g. (-s,-verträge) : peuzkevrat b.

Quasselei b. (-,-en): glabouserezh g., glabous g., kaketerezh g., ragellerezh g., ragacherezh g., fistilh g., fistilherezh g., flap g., flaperezh g., flep g., klakenn b., chaok g., chaokerezh g., gragailh g., randonennoù ls., ravoderezh g.

quasseln V.gw. (hat gequasselt): fistilhañ - komz dilokez komz jore-dijore - parlikanat - storlokat - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - pilprenn e c'henoù - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz trabellat - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz adreuz hag a-dal - komz a-dreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù - ranezenniñ - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù flabotal e c'henoù - pilat e veg - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - mont betek Pariz da-heul kaoz - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn diverglañ e deod - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk; der kann guasseln, beget mat eo, teodet mat eo, teodet kaer eo, latennet kaer eo, latennet mat eo, un teod helavar en deus, hir eo e deod, hennezh a zo helavar da brezeg, lañchennet mat eo, dilu a deod eo, likant eo e deod. mibin eo e deod, dic'hlud eo e deod, hennezh a zo libr ha drant e deod, distagellet mat eo, dic'hlud eo e lañchenn, n'eo ket nodet e deod, teod en devez, erru eo hir e deod, teodek awalc'h eo, ur paotr flav eo, un teod mat a zen eo hennezh, hennezh a zo un teod kaer a zen, ur beger mat a zo anezhañ, un teod kaer a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur genoù bras, hennezh a zo ur beg bras, hennezh a zo ur genoù frank, hennezh a zo hir e veg, gantañ e vez an ton hag ar pardon, n'eo ket stag e deod eus an daou benn, frank eo e c'henoù, n'emañ ket ar bibid gantañ, n'eus rabat ebet war e deod. hennezh a zo bras e veg evel beg ur puñs, ledan eo eus plas al loa, ledan eo plas e loa, lampr eo e deod, lamprik eo e deod, e deod a gerzh mat, e latenn a gerzh mat en-dro, ul latenn a zo dezhañ, hennezh ne ziwano ket ar fav en e c'henoù, an drap 'zo gantañ, un distageller mat a zo anezhañ, ur mestr kaozeer a zo anezhañ, ur gwir brezeger a zo anezhañ, ur c'homzer brav a zo anezhañ, ur c'haozeer brav a zo anezhañ, un den a lokañs a zo anezhañ, ur c'homzer flour a zo anezhañ, un distager kaer a zo anezhañ.

V.k.e. (hat gequasselt) : er quasselt die ganze Zeit Französisch, galleg a zeu gantañ leizh e c'henoù.

Quasselstrippe b. (-,-n): 1. trutell b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., fludennerez b., klakenn b., ranezenn b., klukenn b., ridell b., teodenn b., latenn b., ranez b., ravodez b., randonenn b., ranezenn b., drailherez kaozioù b., kozh trabell b., strakell b., kanell b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., [plac'hig] Mari drouzig b.; 2. P. pellgomzer g.

Quasseltante b. (-,-n): trutell b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., fludennerez b., klakenn b., klukenn b., ridell b., teodenn b., latenn b., ranez b., bardell b., ravodez b., randonenn b., ranezenn b., kozh trabell b., drailherez kaozioù b., strakell b., kanell b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari straplatenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b.

Quast g. (-es,-e): gwisponig g., bouchon g.

Quaste b. (-,-n): penn moust g., pempilh g., frezilhon g., hup g., hupenn b., bechenn b., bechegenn b. [*liester* bechegennoù, bechegoù], toupenn b., toupennad b., pompelenn b., bouchad g., bouch g., klipenn b.; *mit einer Quaste versehen,* hupañ, hupenniñ, toupenniñ.

Quastenflosser g. (-s,-) : [loen.] kelakant g. [liester kelakanted].

Quastenmütze b. (-,-n): boned bechennek g., boned-klipenn a.

quastenförmig ag. / quastig ag. : bechennek, e doare ur vechenn, e doare bechennoù, a-zoare gant ur bechenn, a-zoare gant bechennoù, a-seurt gant ur bechenn, a-seurt gant bechennoù.

Quästor g. (-s,-en): **1.** [istor] kestour g.; **2.** [skol-veur] melestrour g., merour g., resever g.

Quästur b. (-,-en) : **1.** [istor] kestouriezh b. ; **2.** [skol-veur] melestradur g., mererezh g.

Quatembertage Is.: [relij.] kotueroù Is.; *die Quatembertage*, ar c'hotueroù Is. / an daouzek deizioù (Gregor) [merk al liester war deiz a zo souezhus met testeniekaet memes tra].

quater: pevare; 20 quater, pevare 20, pevare niverenn 20.

Quaternion b. (-,-en): [mat.] pernion q.

quatsch! estl.: n'eus forzh petra! forzh petra! kaozioù nemet kaozioù nend int, klakennerezh tout! kaozioù toull a ran-me eus ur glabouserezh a seurt-se! ravoderezh a netra ken! gwrac'herezh a netra ken! gwrac'hajoù a netra ken! komzoù gwrac'h (komzoù kollet, kontoù pikous, kozh kaozioù, komzerezh goullo g., komzoù goullo, komzoù didalvez, komzoù kollet, komzoù patatez, plataj, komzoù plat, pifoù, konirioù, kaotigelloù) a netra ken! siklezonoù ha netra ken! gerioù gwan int holl! klakerezh tout! n'eus ganit nemet kaozioù toull! kaozioù goullo ha netra ken! sotoni tout! ha flap, ha chaok! bidennoù kement-se!

Quatsch g. (-es): 1. glabous g., glabouserezh g., kaketerezh q., ragellerezh q., flap q., flaperezh q., flapaj q., flapennaj q., flep g., klakenn b., fistilh g., fistilherezh g., flaperezh g., flapaj g., flap g., chaok g., chaokerezh g., gragailh g., rac'hoan g., rac'hoanerezh g., rabardellerezh g., ragach g., ragacherezh g., faragouilh g., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., komzoù gwrac'h ls., kaozioù gwrac'hed kozh Is., koñchoù gwrac'h kozh Is., jaodre g., soroc'helloù Is., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., storlok g., strak g., kaozioù ls., frazennoù ls., krakoù ls., komzoù flav ls., komzoù besk ls., bourouell g., kaozioù toull ls., kaozioù goullo ls., kaotigelloù ls., siklezonoù ls., rimadellerezh g., rimadelloù ls., rimostelloù ls., orogell b., borod g., arabad g., plataj g., komzoù plat ls., pifoù ls., sorc'henn b., sorc'hennerezh g., rambre g., rambreerezh g., brozennoù ls., diotajoù ls., dibennajoù ls., sorc'hennoù dibenn ls., babouz g., barboterezh g., daofenn b., boutikl g./b., fidoriennoù ls., koñchoù born ls., koñchennoù born Is., flugaj g., flugez str., flugezennoù Is., pifoù Is., bidennoù Is., bitrakoù Is., koñchoù Is., sotonioù Is., kelajoù ls., randon g., randonerezh g., randonennoù ls., stranerezh g., ranellerezh g., ranezennerezh g., raonerezh g., garzaj g., garzennaj g., lerbaj g., konirioù ls. ; hör auf mit dem Quatsch! lez da storlok! lez da strak! lez da c'hlabous! lez da fourgas! serr da c'henoù din gant ar gaoz-se! tav da glakenn!; was erzählst du da für einen Quatsch! petra emaout o fritañ din ? petra a vank dit gant da sorc'hennoù ? petra emaout o trailhañ din aze ? paouez (ehan) a lakaat da grazañ!; so ein Quatsch! me 'ra goap! c'hoari gaer! un dra gaer! taol kaer! pezh kaer! ar pezh kaer! ur pezh kaer! ar stal gaer! an taol kaer! sell aze un taol kaer! evit kelo-se! te 'lavar! te 'lavar a-walc'h! c'hwi 'lavar! c'hwi 'lavar a-walc'h! chom da lavaret! chomit da lavaret! kur gaer! ur gur gaer! n'eo ket kur!; **2.** Quatsch machen, ober gennoù, ober farsoù, ober farsig-farsoù, ober troioù-kamm, farsal, ober fent, ober bourd, fentigellañ, gogeal, farouellañ, furlukinat, ober furlukinerezh, bourdigellat, boufoniñ.

quatschen¹ V.k.e. (hat gequatscht): 1. distripañ udb., drailhañ udb; 2. jemandem den Kopf voll quatschen, sankañ (plantañ, c'hwezhañ, bountañ, fourrañ, choukañ) pennadoù en u.b. V.gw. (hat gequatscht): komz dilokez - komz jore-dijore - parlikanat - storlokat - latennat - babouzañ - barbotiñ - batouilhat - flapañ - flapennañ - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - teodiñ - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - glaourenniñ -

drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - pilprenn e c'henoù - na vezañ berr da gaozeal ober tro gant e gaoz - trabellat - rac'hoaniñ - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz a-dreuz hag a-dal - komz adreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù - ranezenniñ - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù - flabotal e c'henoù - pilat e veg mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - mont betek Pariz da-heul kaoz flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal drailhañ langaj - glabousat - klakenniñ - katellat - grakal dic'hourdañ e latenn - diverglañ e deod - diroufennañ e deod distagañ komzoù mesk-divesk - iaodreañ - rambreal randoniñ - orogellat - ouroulat - rahouenniñ - gwrac'hellat gwrac'hiñ - raklat - ravodiñ - toronal - sorc'henniñ - borodiñ chaokat - brozennat ; von etwas quatschen, teodata a-zivout

quatschen² V.gw. (hat gequatscht / ist gequatscht): 1. (hat): saflikat, bourbouilhat, flokignat, flokignal, flokennañ, flikañ, flikata, flikflokat; 2. (ist): durch den Schnee quatschen, patouilhat e-barzh an erc'h, kalemarc'hiñ (patouilhat) erc'h, foetañ erc'h, frikañ erc'h.

V.dibers.. (hat gequatscht) : saflikat, bourbouilhat, flokignat, flokignal, flokennañ, flikañ, flikata, flikflokat.

quatschig ag.: distagellet mat e deod, glabous, teodek, teodet mat, teodet kaer, hir e deod, dic'hlud e lañchenn, lañchennet mat, latennet mat, latennet kaer, begek, flav, beginot, ragacher, glaourek, glaourennek, rac'hoanus, rambreüs, randonus, ranezennek, klakenn, sorc'hennus, bourouell.

Quatschkopf g. (-s,-köpfe): toubaod g., begeg g., glaourenneg g., bourouell g., bouroueller g., randoner g., rahouenn b., storloker g., randonenn g./b., brammer g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., balbouez g., glabouser g., farouell g., drailher kaozioù g., trabell b., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., barboter g., franoueller g., jaodre g., jaodreer g., rac'hoaner g., ranezenn g./b., ranezenner g., randonenn g./b., ravoder g., toron g., toronour g., sorc'henner g., beg a-raok g., borod g., arabaduz g., paotr flav g.

Quatschliese b. (-,-n): ravodez b., kozh trabell b., drailherez kaozioù b., strakell b., jaodreerez, trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., trabell b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., rac'hoanerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranezenn b., ranez b., raonenn b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., [plac'hig] Mari drouzig b.; dumme Quatschliese, begegez b., sorc'hennerez b., faragouilherez b. Quebec n. (-s): Kebek b.

Quechua¹ n. (-/-s) : [yezh.] kechuaeg g. ; in Quechua, auf Quechua, kechuaek.

Quechua² b. (-,-): Kechuaez b.

Quechua³ g. (-/-s,-/-s) : Kechua g. [liester Kechuaiz].

Quechua-: ... kechua; [yezh.] kechuaek.

Quecke b. (-,-n): [louza.] treuzgeot str., ternud str., geot-lasoù str., geot-red str., kagn g., krizerez b.; dort wuchs nur Quecke und so ein Dreckszeug, eno e kreske nemet treuzgeot ha moc'hajoù all seurt-se.

Quecksilber n. (-s): 1. arc'hant-bev g., bevargant g., merkur g. ; mit Quecksilber legieren, arc'hantbevañ Normalquecksilber, bevargant reol g.; 2. [dre skeud.] ficher g., mesker q., breser q., trapikell b., fistoul q., fistoulig q., fistouler g., hinkin a baotr g., breskenner g., tarlasker g., fiñvetaer g., fiñver g., revr bervet g., turmud g., flikenn b., fourgaser g., ribouler g., koll-skiant g., Kerdrubuilh g., fich-e-doull g., redere-doull g.; er ist das reine Quecksilber, ne ra nemet lavigat, an tan a zo e revr an tamm fistoul-mañ, an tamm gwidal-mañ a vez atav o redek war-lerc'h e fri, emañ atav war voulj, emañ atav war lusk, un hinkin a vugel eo, lavig a vez ennañ hep paouez, hennezh a zo war orjal, hennezh a zo mesk ennañ, n'emañ ket evit e izili, fich-fich eo atav, riboul-diriboul e vez atay, holen kras a zo en e reyr, hennezh a zo poazh a reyr, ne bad neblec'h, ne bad e revr e nep lec'h, ne bad e revr neblec'h. hennezh n'en deus ket ur revr da azezañ, brezik-brezek e vez atav, ur Yann vreskenner (ur Yann ar fred) a zo anezhañ, gwad bev a zo ennañ, ne ra nemet kas-degas, emañ atav mont-dont, atav e vez mont-dont, emañ atav lec'h-lec'h, ur breser a zo anezhañ, ar fistoul a zo ennañ, un drapikell a zo anezhañ, hennezh a zo ficher, ar vi a zo en e revr, forzh vouljant eo, pebezh toull reuz!; Quecksilber im Leibe haben, bezañ leun a vuhez, bezañ lavig en an-unan, bezañ leun a fistilh gant an-unan, bezañ bev-buhezek, bezañ bev-kann, bezañ bev-kel, bezañ bev-buhez, bezañ startijenn gant anunan, bezañ leun a vegon, bezañ deltu gant an-unan, bezañ mesk en an-unan, bezañ un tarlasker eus an-unan, bezañ ur breskenner eus an-unan, bezañ un tamm fistoul, bezañ ficher, bezañ atav fich-fich, bezañ fiñv-difiñv, bezañ fiñv-fiñv, bezañ loc'h-loc'h, bezañ atav o redek war-lerc'h e fri, bezañ forzh vouljus, bezañ ur reder-e-doull eus an-unan, bezañ ur fich-edoull eus an-unan, bezañ forzh vouljant, bezañ bouljus, bezañ atav war voulj, bezañ atav war lusk, bezañ laveant.

Quecksilberbarometer n./g. (-s,-) : aerbouezer bevargant g., aerbouezer merkur g.

Quecksilber(I)-Chlorid n. (-s) : [kimiezh] kloridenn vevargantus b.

Quecksilber(II)-Chlorid n. (-s) : [kimiezh] kloridenn vevargantek b.

Quecksilberdampf g. (-s,-dämpfe) : aezhenn vevargant b., aezhenn verkur b.

Quecksilberdampfgleichrichter g. (-s,-): untuaer aezhenn vevargant g., diod aezhenn verkur b., klaped aezhenn verkur g.

quecksilberhaltig ag.: arc'hant-bev ennañ, bevargant ennañ, bevargantus.

Quecksilberlegierung b. (-): [kimiezh] arc'hantbevadur g. **Quecksilberlichtbogen** g. (-s,-/-bögen): [tredan.] gwareg arc'hant-bev b., gwareg vevargant b.

quecksilbern ag.: ... arc'hant-bev, ... bevargant, bevargantek. **Quecksilbersalbe** b. (-): traet arc'hant-bev g., traet bevargant g.

Quecksilbersäule b. (-,-n) : bann arc'hant-bev g., bann bevargant g.

quecksilbrig ag. : turmut, bividik, mesker, fichfich, bev, bliv, gwiv, birvidik, riboul-diriboul, war orjal, mesk ennañ, brezikbrezek, mont-dont, lec'h-lec'h, feul, fifilus, fiñvfiñv, drant.

Quecksilbrigkeit b. (-): difreterezh g., difretadennoù ls., fifil g.

Queen Elizabeth® b. (-): [merdead.] die Queen Elizabeth, ar mordreizher G/Queen Elizabeth g., ar G/Queen Elizabeth g. **Queise** b. (-,-n): [loen.] beverez b., braog-lanv g., eskob-anivinenn g., pesk-mare g., pesk mare-mor g., flemmer g., morzer g., touseg-mor g.

Quell g. (-s,-e) : sellit ouzh Quelle. Quellcode g. (-s,-s) : [stlenn.] kod tarzh g.

Quelle b. (-,-n): 1. eien str., eien b., eienenn b., andon b., mammenn b., feunteun b., tarzh g., soursenn b., lagadenn b., bouilh-dour g., dour g., penn ar stêr g.; Austrittsstelle einer Quelle, andon ur vammenn b. ; aufsteigende Quelle, artesische Quelle, Springquelle, stivell b.; ergiebige Quelle, mammenn greñv b., mammenn fonnus b., mammenn andoniet mat b., mammenn kreñv an dour enni b., mammenn vrokus b.; unergiebige Quelle / Quelle, die nur wenig Wasser spendet, mammenn bihan an dour enni b., mammenn berr an dour enni b., andon difonn an dour enni b. ; die Quellen spenden nur wenig Wasser, bihan eo an andonioù, difonn eo an andonioù ; heiße Quelle, eienenn (andon, stivell, mammenn) dour domm b., penn-bouilh a. : unerschöpfliche Quelle, perennierende Quelle, andon dihesk b., mammenn dihesk b. ; hydrothermale Quellen, eien dourwrezel str., eien dour domm str.; eine Quelle entspringt dem Felsen, ur stivell a strink (a darzh, a zelamm, a sinkl, a zedarzh, a zeflistr, a sailh) eus ar roc'h ; eine Quelle fassen, bardellañ ur feunteun, kanouc'hellat un eienenn, anchañ un eienenn ; die Quellen vergiften, teurel kontamm en eienennoù ; die Quelle ist versiegt, aet eo ar vammenn da hesk, aet eo ar vammenn da zisec'h ; diese Quelle wird nie versiegen, biken ne c'hwito ar vammenn-se, biken n'ez aio ar vammenn-se da hesk, biken n'ez aio ar vammenn-se da zisec'h, biken ne hesko ar vammenn-se; eine Quelle zum Versiegen bringen, eine Quelle ausschöpfen, kas (lakaat) un andon da hesk, disec'hañ un andon: im Oktober nämlich ist die Erde am trockensten und der Wasserstand in den Quellen am niedrigsten, rak e miz Here eo en em gav an douar da vezañ sec'hañ hag an eienennoù da vezañ berrañ ; Quelle des ewigen Lebens, Quelle der ewigen Jugend, feunteun a vuhez b., feunteun ar yaouankiz b.; Wasser aus der Quelle des ewigen Lebens, dour a vuhez g.; 2. [dre skeud.] poent-orin g., pennderoù g., orin g., pennorin g., hil g., poent kentañ g., egin g., andon b., mammenn b., eienenn b., feunteun b.; die Rückkehr zu den Quellen, das Zurück zu den Quellen, an distro d'ar vammenn b., an distro d'an andon b. : aus der Quelle schöpfen, mont d'ar vammenn, tennañ e zour eus ar vammenn, studiañ ar skridoù orin ; an der Quelle sitzen, tapout gant an-unan [honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto], tapout forzh gwenneien, ober e fagodenn, ober e graf, ober god, ober godell, ober yalc'h, dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e valc'h, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober e eost, ober e ran, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, lardañ, lartaat, bezañ kavet Yarig ar vioù aour, bezañ kavet ar pleg mat, bezañ kavet e jeu, bezañ el lec'h gwellañ ma c'hall bezañ, bezañ kavet mammenn (andon) an arc'hant, bastañ mat pep tra evit an-unan ; zeitgenössische Quellen, dielloù eus an amzer-se ls., teulioù kempred ls.; Nachrichten aus sicherer (aus zuverlässiger) Quelle, keleier a-berzh-vat Is. / keleier a hent vat (Gregor) Is., keleier asur o orin ls.; ich weiß es aus sicherer Quelle, me a oar an dra-se a-berzh-vat ; diese Quelle ist glaubwürdig, kred a c'heller reiñ da vammenn ar c'heleier-se, a berzh-vat (a hent vat) e teu ar c'heleier-se ; aus amtlicher Quelle, a-berzh-Stad, a berzh kefridiel, ez kefridiel, ez ofisiel ; aus halbamtlicher Quelle, a berzh damgefridiel; aus offiziöser Quelle, a berzh amgefridiel; aus inoffizieller Quelle, a berzh prevez, a berzh ankefridiel; aus privater Quelle, a berzh prevez; Lebensquelle, feunteun a vuhez b.; Irrtumsquelle, andon (mammenn, eienenn) fazioù b., abeg da fazioù 'zo g.; gwrizienn fazioù 'zo b., tra kiriek da fazioù 'zo g.; die historischen Quellen, die geschichtlichen Quellen, ar mammennoù istorel ls.; [kazetennerezh] etwas mit Quellen belegen, mammennañ udb.; 3. [stlenn.] tarzh g.; Datenquelle, tarzh roadennoù g.; Quellprogramm, goulev tarzh g., programm tarzh g.; 4. [mat.] tarzh g.; Quellmenge, teskad tarzh g.; 5. [fizik] tarzh g., mammenn b.; Stromquelle, tarzh red g.; Spannungsquelle, tarzh barr g.; Lichtquelle, mammenn luc'h b.; 6. [tailhoù] Steuerabzug an der Quelle, azdalc'had tailhoù en andon g.

quellen¹ V.gw. (quillt / quoll / ist gequollen) : **1.** strinkañ, destrinkañ, flistrañ, deflistrañ, plomañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, disailhañ, delammat, strimpiñ, dedarzhañ, tarzhañ, flinkañ, stivellañ, chintrañ, sinklañ; das Blut quoll aus seiner Wunde, strinkañ (flistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, strimpiñ, dilañsañ, difronkañ, chintrañ, sinklañ) a rae ar gwad eus e c'houli, dont a rae ar gwad a vervadennoù eus e c'houli, e wad a ruilhe a-flav eus e c'houli, e wad a rede a-boullad (a-radenn, a-riolenn) eus e c'houli, redek a rae fonnus e wad eus e c'houli, ar gwad a rede evel ur vammenn diouzh e c'houli, skuilhañ a rae e wad a-boullad (a-boulladoù), skuilhañ a rae puilh e wad, diruilhal a rae ar gwad diwar e c'houli, plomañ a rae e wad diouzh e c'houli, bouilhoù gwad (bouilhadoù gwad) a strinke eus e c'houli, ar gwad a zerede a vouilhoù bras eus e c'houli; 2. aus den Reisebussen guollen Hunderte von Touristen, ar c'hirri-boutin a zistaole (a zislonke) kantadoù a douristed ; 3. die Augen quellen ihm aus dem Kopf, dispourbellek eo e zaoulagad (Gregor), dislontret (divarc'het) eo e zaoulagad, daoulagad kaouenn en deus, daoulagad evel pentonioù en deus, hennezh a zo bourbellek, ur bourbell eo, ur bourbelleg eo. daoulagad glesker en deus, daoulagad voulek a zo en e benn, daoulagad boulek evel kanetennoù a zo en e benn, daoulagad brennig a zo en e benn, emañ e zaoulagad o tislontrañ en e benn, emañ e zaoulagad o tispourbellañ en e benn ; 4. koeñviñ, foeñviñ, c'hwezañ ; die Erbsen guellen im Wasser, ar piz bihan a goeñv (a c'hwez, a foeñv) pa vezont laosket en dour.

quellen² V.k.e. (verb digemm : hat gequellt) : lakaat e glec'h, lakaat da c'hlec'hiañ, glec'hiañ, lakaat da eogiñ ; *der Koch hat den Reis gequellt*, lakaet en doa ar c'heginer ar riz e glec'h (da c'hlec'hiañ, da eogiñ).

Quellenabzug g. (-s,-abzüge) : [arc'hant.] azdalc'had tailhoù en andon g.

Quellenangabe b. (-,-n) : levrlennadur g., roll an oberennoù bet implijet a-benn sevel ur skrid bennak g. ; *etwas mit Quellenangaben versehen*, daveenniñ udb., menegeriñ udb.

Quellenfinder g. (-s,-): andonier g., feunteunour g.

Quellenforschung b. (-,-en) : [lenn., arz, istor] studioù war ar mammennoù ls.

quellenfrei ag. : [fizik] kevandalc'hus ; *quellenfreier Fluss*, lanvad kevandalc'hus g. ; *quellenfreies Feld*, maez kevandalc'hus g.

Quellenmaterial n. (-s,-ien) : teulioù dafariñ ls., teuliadur g. **Quellen-Netzwerkadressübersetzung** b. (-) : [stlenn.] treuzkludañ diasavel g.

 $\label{eq:quellenprogramm} \begin{array}{ll} \text{Quellenprogramm} & \text{n. (-s,-e)} \ : \ [\text{stlenn.}] \ \ \text{goulev} \ \ \text{tarzh} \ \ \text{g.,} \\ \text{programm tarzh g.} \end{array}$

quellenreich ag. : eienek, eienennus, eienus.

Quellensteuer b. (-,-n) : [arc'hant.] azdalc'had tailhoù en andon g.

Quellensucher g. (-s,-): andonier g., feunteunour g.

Queller g. (-s,-): [louza.] salikorn str.

Quellfassung b. (-,-n): feunteun ur stivell b.

quellfrei ag. : [fizik] kevandalc'hus ; *quellfreier Fluss*, lanvad kevandalc'hus g. ; *quellfreies Feld*, maez kevandalc'hus g.

Quellgrund g. (-s,-gründe) : **1.** strad un eienenn g., goueled ur vammenn g., sol un eienenn g. ; **2.** douar eienek g., tachenn eienek b.

quellig ag. : eienek, eienennus, eienus. Quellkalk g. (-s,-e) : [maenoniezh] tufev g.

Quellkopf g. (-s,-köpfe) : sav-dour g. Quellmenge b. (-,-n) : [mat.] teskad tarzh g.

Quellmoos n. (-es) : [louza.] glañch str., gloaneg g., linoch g. **Quellnymphe** b. (-,-n) : [mojenn.] dourverc'h b., boudig-andour b.

quellreich ag. : eienek, eienennus, eienus. Quellsprache b. (-,-n) : mammyezh b. Quelltuff g. (-s,-e) : [maenoniezh] tufev g.

Quellung b. (-,-en): c'hwez g., c'hwezadur g., koeñvadur g. foeñvadur g., koeñv g., koeñvadenn b.

Quellwasser n. (-s): dour eien g., dour-sav g., dour andon g., dour feunteun g., dour mammenn g.

Quendel g. (-s,-): [louza.] louzaouenn-an-deñved b., munudig g., tin-lann g., saourea g.; *römischer Quendel,* turkantin g., tin g., munud-bras g., marjol Bro-Saoz g.

Quendel-Seide b. (-): [louza.] blev-ruz str., blev-diaoul str., neud-gad str., neud-ruz str., neud kinvi str., louzaouenn an dirig b., ruzig lann g.

Quengelei b. (-,-en): grignouzerezh g., gwigour g., grumuz g., bourboutenn b., ingenn g., arvell g., mousklemmoù ls., arguzerezh g., arguz g., nagennerezh g., pismigerezh g., abegerezh g., chikanerezh g., droukklemmoù ls., rekinerezh g. quengelig ag.: ingennus, goeñvet, levionek, araous, grignous, tagnous, ourz, blech, kintus, kinteüs, kinte ennañ, fioun ennañ, razailher, diaes, droukklemmer, kivioul, hegaz, grumuzer, hegarat evel ur bod linad, hegarat evel bodoù linad, rust evel ur bod-spern, ur penn kegin anezhañ, ur razailher anezhañ, pikous, ranous, hek, hek e c'henoù.

quengeln V.gw. (hat gequengelt): ingenniñ, arvellat, gwic'hal, orezumat, kintuziñ, klemmichal, droukklemm, kestal, kluc'hunañ, kunuc'henniñ, kunuc'hañ, gouerouzat, soroc'hal, rec'hal, grumuzat, breujata, goeñviñ, grignouzat, morleñvañ, gwigourat, toreañ, chipotal, pismigañ, klask digarezioù, ober beg figus, chikanal, chikanañ, nagenniñ, rahouennat, rahouenniñ. rac'hoanat. rac'hoaniñ, mousklemm. mousklemmañ, rekinat, termal, bourboutal, choskoniat, pufal, chaokat e c'henoù, chaokat e c'houstell, grozmolat, chaokat e bater ; sie quengelt schon wieder, o lavaret an oferenn emañ adarre, emañ oc'h orezumat adarre, emañ o c'hoeñviñ adarre; Mädchen, hör auf zu quengeln ! ne glevez ket Itron Varia ar Reuziadoù?

Quengler g. (-s,-): klemmicher g., revr war wigour g., termer g., kunuder g., kunuc'her g., kluc'hun g., rekiner g., korn-boud g., ingennour g., droukklemmer g., arveller g., nagenner g., nagenn b. [liester nagenned], chikaner g., noazour g., abeger g., teod abegus a zen g., arzaeler g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., soroc'her g., rec'her g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., grumuzer g., bourbouter g., razailher g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., ragain g., den ranous g., tagnouz g., den n'eo ket brav kaout d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., flemmer g., beg m'en argarzh g., beg kamm g., rahouenn g.,

chipoter g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [liester kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., pennkleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., fardilhon g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor), duadenn b., borod g., arabaduz g., brae b., randoner g., rahouenn b., trabaser g., hegazer g., chigarder g., bugel pikous g.

quenglig ag.: sellit ouzh quengelig.

Quent n. (-s,-e) / Quentchen n. (-s,-) / Quentlein n. (-s,-) : [skrivet a-wechoù dre fazi Quant / Quantchen / Quantlein] oñs g., oñsad g.; lieber ein Quentlein Glück als ein Pfund Weisheit, n'eo ket ar re finañ o devez ar muiañ chañs, fallañ tud ... muiañ chañs

quer Adv.: 1. a-dreuz, a-ziadreuz, a-dreuz-penn, war-dreuz, a-blom, a-dreuzkiz da ; er lag quer auf dem Bett, astennet e oa a-dreuz ar gwele ; er legte sich quer aufs Bett, gourvez a reas a-dreuz ar gwele, en em ledañ a reas a-dreuz e wele ; auer durch den Weg. a-dreuz-hent : auer verlaufend, treuzveg. a-veskell, a-skizh: quer verlaufen, beskellañ: quer durchs Land. a-dreuz (a-dreuz kaer, a-dreuz-penn) d'ar parkeier, dre gleuz ha garzh, a-dreuz koad ha douaroù, a-dreuz-karter ; quer durch den Wald gehen, mont a-dreuz ar c'hoad, mont dre greiz ar goadeg, treuziñ ar goadeg a-blom, mont a-dreuz-penn d'ar c'hoad ; quer durch die Stadt, dre gêr, a-dreuz kêr ; kreuz und quer, a) a-hed hag hag a-dreuz, a-dreuz hag a-hed, treuz-hahed, a-zehou hag a-gleiz, a-dreuz hag a-benn, a draoñ da laez, krec'h-ha-traoñ ; b) [dre skeud.] hep pal resis ; kreuz und quer reisen, rahouennata bro ; quer übereinanderlegen, lakaat adreuz hag a-hed, kroaziañ, kroazigellañ, lakaat a-groazigell, lakaat a-groaz, lakaat kroaz-digroaz, lakaat e kroaz (Gregor). 2. a-dreuz, a-gorn; quer blicken, sellet a-dreuz (a-gorn) ouzh u.b., ober ur sell a bevarzek real, sellet garv ouzh u.b., delazhiñ selloù taeret war u.b., sellet toupek ouzh u.b., sellet a-gleiz ouzh u.b.

3. die Sache kommt mir quer, an dra-se a laka ac'hanon diaes, kement-se a ra diaez din, kement-se ne ra ket va jeu ; P. er ist quer im Kopf, mont a ra e spered un tamm digantañ, direzoniñ a ra, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, e lod en deus e park ar Brizh, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, kollet eo e sterenn gantañ, paket en deus anezho, aet eo ganto, hennezh a zo tapet war ar portolof, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, kollet en deus an norzh, ganet eo bet war-lerc'h e dad, emañ o tougen banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, faout eo e girin, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz,

laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod.

Querachse b. (-,-n) : ahel treuz g., ahel gwintañ-diwintañ g. **Querarm** g. (-s,-e) : [tisav.] kazel b. [*liester* kazelioù].

Queraxt b. (-,-äxte): daladur b., taladur b., ezev g. [liester ezivi].

Querbalken g. (-s,-): treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b., treuzadenn b., treuz g., bann g.; *Querbalken eines Kreuzes*, treuzkroaz g., bann-kroaz g., divrec'h ur groaz ls.

Querband n. (-s,-bänder): [korf.] stagell dreuz b.

Querbaum g. (-s,-bäume) : treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b., treuzadenn b., treuz g., bann g.

Querbeil n. (-s,-e) : [tekn.] garan b., daladur b., taladur b., keladur g., morzhol toer g. ; *mit dem Querbeil bearbeiten*, daladuriñ, taladuriat, keladuriañ.

querbeet Adv.: hep pal resis, evel ma teu e teu, bezet a vezo, en avantur Doue, diouzh ma teuio, well-wazh; *querbeet qehen.* mont da-heul e dreid.

Querbehang g. (-s,-behänge) : *drapierter Querbehang*, lambrikin g.

Querbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] gwareg treuz b.

Querdamm g. (-s,-dämme) : bardell b., fardell b.

Querdenker g. (-s,-): istrogell g., spered rekin a zen g., penn tortis g., penn-kleiz g., penn-treuz g., spered kamm g., diskol g., disuj g., spered kontrol a zen g., spered gin a zen g.

querdurch Adv.: a-dreuz, a-dreuz-penn, war-dreuz, a-blom, a-dreuz-kaer, dre greiz, dre greiz-tre, dre e greiz, dre e greizig-kreiz, dre an hanter.

Querdurchschnitt g. (-s,-e): troc'h a-dreuz g., skejad diadreuz g., skejad a-dreuz g.

Quere b. (-): 1. treuz g.; der Quere nach, treuz-didreuz, adreuz ; 2. [dre skeud.] es kam mir etwas in die Quere, bet ez eus bet diaezamantoù, ur skoilh bennak a oa war an hent, kavet em eus sav war va hent, ampechet e oan bet, kavet em boa ur sparl bennak, kavet em boa harp, bet em boa harp, avel a-benn am boa bet, bet em boa mor hag avel, kavet em boa koad-tro, kavet em boa avel a-benn, kavet em boa lug, kavet em boa harz, deuet e oa udb da gontroliañ ac'hanon, c'hoarvezet e oa ur rouestl bennak ; jemandem in die Quere kommen, stankañ an hent d'u.b., mont a-dreuz-hent d'u.b., lakaat dour e laezh (e gwin) unan all, teuler dour e laezh u.b., distreiñ (tennañ) an dour diwar brad unan all, tennañ dour diwar brad unan all, troc'hañ en e raok d'u.b., troc'hañ ar maout d'u.b., kaeañ ouzh u.b., lammat war seulioù u.b., lakaat sav e gilhoroù u.b., ober beskelloù e park u.b., kontroliañ u.b.; wenn uns etwas in die Quere kommt, ma c'hoarvez un dra bennak a-dreuz, ma teu a-dreuz-hent en hor eneb un enebiezh bennak, mar c'hoarvez ur rouestl bennak, mar stourm udb ouzhimp, ma kavomp lug; das Wetter ist ihnen in die Quere gekommen, traiset e oant bet gant an amzer, bez' e oa bet an amzer o c'hoari ar c'hontrol outo.

Quereisen n. (-s,-): treuzell houarn b.

Querele b. (-,-n): tabut g., rendael b., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., gourdrouz g., arvellerezh g., arvell g., riot g., chabous g., salamantenn b.; *interne Querelen, innere Querelen,* arvelloù diabarzh ls.

queren V.k.e. (hat gequert) : treuziñ.

querfeldein Adv. : a-dreuz kaer d'ar parkeier, a-dreuz-penn d'ar parkeier, a-dreuz koad ha douaroù, dre gleuz ha garzh, a-dreuz-karter, dre goad ha maez, dre ar maezioù, a-dreuz ar c'hoadeier hag an douareier, a-dreuz parkoù, a-dreuz parkeier ; den kürzesten Weg querfeldein nehmen, skeiñ a-dreuz, mont dre dreuz, treuziata ; nimm den kürzesten Weg

querfeldein, sko a-dreuz dre ar parkeier, sko a-dreuz parkoù, sko a-dreuz ar parkeier.

 $\begin{tabular}{ll} \bf Querfeldeinlauf & g. & (-s,-l\"{a}ufe) : cross-country & g., redadeg \\ treuz-kontre & b. \end{tabular}$

Querfeldeinrennen n. (-s,-): belo-cross b.

Querfeldeinweg g. (-s,-e): hent-treuz g., treuzenn b., treuzadenn b.

Querflöte b. (-,-n): fleüt-treuz b.

Querformat n. (-s,-e) : **1.** stumm hirvoan g. ; **2.** stumm italian g., stumm doare gweledva g.

Querfortsatz g. (-es,-sätze) : [korf.] baleg treuz g.

Querfrage b. (-,-n): goulenn digoulz g., goulenn e-kreiz ur brezegenn g.

quergestreift ag. : [korf.] rizennek ; *quergestreifter Muskel*, kigenn rizennek b.

Querhaus n. (-es,-häuser) : [tisav.] kroazenn-iliz b., kroazenn b., divrec'h un iliz ls.

Querhausflügel g. (-s,-) : [tisav.] kazel b. [*liester* kazelioù]. **Querhieb** g. (-s,-e) : taol a-veskell g., taol a-skerb g., taol a-viziez g.

Querholz n. (-es,-hölzer) : **1.** treuzkroaz g., treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b., treuzadenn b., treuz g., bann-kroaz g. ; *Querhölzer eines Mühlenflügels* (sogenannte Scheiten), delezioù askell ur vilin ls. ; **2.** prenn g.

Querkeil g. (-s,-e): tanailhenn-dreuz b., klaoutenn-dreuz b. **Querkissen** n. (-s,-): pennwele g., treuzpluñveg b., treuzplueg b., plueg b.

Querkolon n. (-s,-s/-kola) : [korf.] kolon treuz g.

Querkopf g. (-s,-köpfe): penn-treuz g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., spered rekin a zen g., penn tortis g., spered kamm g., spered gin a zen g., spered kontrol a zen g., penn fall a zen g., marc'h-mul a zen g., penn-rekin g., penn-sourd g., penn koad g., tarin g., diskol g., disuj g.

querköpfig ag. : ur penn-treuz anezhañ, ur penn-kleiz anezhañ, ur spered kamm anezhañ, ur spered rekin anezhañ, ur penn tortis anezhañ, gin, rekin, ginus, ginet, penn-fall, pennsourd ; *er ist querköpfig*, hennezh a zo ur penn-treuz, ne wel netra nemet a-dreuz, eñ a blij dezhañ rezoniñ, ur spered rekin eo, hennezh a zo ur penn tortis, ur spered kamm eo, ne ra ken ar pezh a gar.

Querlage b. (-) : [mezeg.] enluskadur ar babig er c'hanioùgouennañ gant e skoaz da gentañ g., enluskadur skoaz da gentañ g.

Querlager n. (-s,-): [tekn.] kador-dreuz b.

Querlatte b. (-,-n) : 1. treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b., treuzadenn b., treuz g. ; 2. [sport] barrenn ar gaoued-pal b., treuzellenn b.

Querleiste b. (-,-n): **1.** treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b.; **2.** [korf., *Crista transversa*] kribenn dreuz b.

Querlenker g. (-s,-): [tekn.] brec'h ar c'hiber b.

querliegend ag. : a-dreuz, treuz, diadreuz ; [kirri-tan] *querliegender Motor,* keflusker diadreuz g. (enebet ouzh ar c'heflusker diahed, Längsmotor).

Querlinie b. (-,-n): treuzkizenn b., linenn a-dreuz b.

Quermotor g. (-s,-en): [kirri-tan] keflusker diadreuz g. (enebet ouzh ar c'heflusker diahed, Längsmotor).

Querpfad g. (-s,-e): hent-treuz g., treuzhent g., treuzenn b., treuzadenn b.

Querpfeife b. (-,-n): pif g.; Querpfeife spielen, pifal.

Querrichtung b. (-,-en): tu treuz g., tu diadreuz g.

Querrinne b. (-,-n) : [hentoù] ruzelenn b., skosell b., skoasell b., kein-gwiz g.

Querrippe b. (-,-n) : [kegin.] kostezenn blat b. [*liester* kostezennoù plat].

Querruder n. (-s,-): [nij.] adaskell b.

Quersack g. (-s,-säcke) : bisac'h g. [liester biseier].

Quersäge b. (-,-n) : [tekn.] **1.** treujerez b. ; **2.** heskenn vras daou benn b., heskenn da bilat gwez b., harpon g. [*liester* harponioù] ; *mit der Quersäge sägen,* harponat.

Querschädel g. (-s,-): penn-treuz g., penn-kleiz g., spered rekin a zen g., penn tortis g., spered kamm g., spered gin a zen g., spered kontrol a zen g., penn-rekin g., penn-fall g., penn-sourd g., tarin g., diskol g., disuj g.

querschießen V.gw. (schoss quer / hat quergeschossen): P. lakaat e damm pebr e-barzh ar soubenn, lakaat e damm bleud, ober e rouestler, c'hoari e c'harchenn, c'hoari e jablour, c'hoari e vourouell, ober e hegazer, c'hoari e atahiner, c'hoari e drabaser, c'hoari e dregaser, c'hoari e fich-trubuilh, c'hoari e direnker, c'hoari e gi droch.

Querschiff n. (-s,-e): [tisav.] kroazenn-iliz b., kroazenn b., divrec'h un iliz ls.

Querschiffarm g. (-s,-e): [tisav.] kazel b. [liester kazelioù]. querschiffs Adv.: [merdead.] war-dreuz.

Querschläger g. (-s,-): **1.** [lu, tennoù] boled dianked g.; **2.** penn-treuz g., penn-kleiz g., spered rekin a zen g., penn tortis g., spered kamm g., spered gin a zen g., spered kontrol a zen g., penn-rekin g., penn-fall g., penn-sourd g., tarin g., diskol g., disuj q.

Querschnitt g. (-s,-e): 1. troc'h a-dreuz g., skejad diadreuz g., skejad a-dreuz g.; senkrechter Querschnitt, vertikaler Querschnitt, skejad serzh g.; mit rundem Querschnitt, ront e skej; [fizik] Wirkungsquerschnitt, skejad gwerc'hek g.; 2. [dre skeud.] alberz g., damsell g., taol-lagad g., tañva g.; ein Querschnitt durch die deutsche Literatur, un alberz eus al lennegezh alaman g., un diskeud eus al lennegezh alaman g., un diskeud eus al lennegezh alaman g., un distrap bennak eus al lennegezh alaman g., un distrap bennak eus al lennegezh alaman g., un distrap bennak eus al lennegezh alaman g.

Querschnittsabnahme b. (-,-n) : bihanadur ar skejad g. **querschnittsgelähmt** ag. : [mezeg.] treuzseizet.

Querschnittsgelähmte(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] treuzseized g. [liester treuzseizidi], treuzseizedez b.

Querschnittslähmung b. (-,-en) : [mezeg.] treuzseizi g.

Querschwelle b. (-,-n): treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b. **Querstange** b. (-,-n): treuzell b., treuzadenn b.; *Querstange* eines Gatters, bann g.

Quersteuerung b. (-,-en) : [nij.] lankerioù ruilhañ-diruilhañ ls. Querstraße b. (-,-n) : ru-dreuz b., straed treuz b., treuzstraed b.

Querstreifen g. (-s,-): rizenn a-blaen b., roudenn a-blaen b., rizenn diadreuz b., roudenn diadreuz b.

Querströmung b. (-,-en): treuzredenn b.

Querstrich g. (-s,-e): linenn diadreuz b., linenn a-dreuz

Querstück n. (-s,-e): treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b., treuzadenn b., treuz g., [arar] branell b., plueg b.

Quersumme b. (-,-n): sammad g.

Quertal n. (-s,-täler) : [douarouriezh] traoñienn-dreuz b. [*liester* traoñiennoù-treuz].

Querträger g. (-s,-): **1.** treuzell b., treuzenn b., treuzellenn b., treuzadenn b., treuz g.; **2.** [kirri, tekn.] poellenn b.

Quertreiber g. (-s,-): trubuilher g., strafuilher g., direnker g., garchenn g., jablour g., bourouell g., hegazer g., chigarder g., trabaser g., tregaser g., mesker g., atahiner g., ficher greuz g., planter reuz g., kaoc'her g.

Quertreibereien ls.: itrikoù ls., korvigelloù ls., iriennoù ls., jeu b., gleskeraj g., trokellerezh g., trokelloù ls., troidelloù ls., troioù kamm ls.

querüber Adv. : a-veskell, a-viziez, a-dreuz.

Querulant g. (-en,-en): sikaner g., chikaner g., tabuter g., rioter g., arc'hour g., chabouser g., tagnouz g., fardilhon g., den n'eo ket brav kaout d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., den a vez atav e trouz gant unan bennak g., penn-dispac'h g., toull-freuz g., prozeser g., noazour g.

querulieren V.gw. (hat queruliert) : bezañ hek, bezañ heg en e gorf, bezañ un taskagner eus an-unan, bezañ buan da skeiñ, tabutal, riotal, rendaeliñ, daelañ.

Querverbindung b. (-,-en) : [treuzdougen] kehent diadreuz eeun g., linenn c'hougediañ b., linenn treuz-didreuz b., hent kenliammañ g. ; *Querverbindungen*, ereadoù kroaziet ls.

querverlaufend ag. : diadreuz, treuz ; [korf.] *querverlaufende* Schlagader des Gesichts, talmerenn dreuz an dremm b. ; *querverlaufender Muskel*, kigenn dreuz b.

Querverschiebung b. (-,-en) : dilec'hiadur a-dreuz g., dilec'hiadur diadreuz g.

Querverweis g. (-es,-e): dave g., meneg g.; ein Querverweis auf eine Buchstelle, meneg eus un arroudenn bennak g., dave d'un arroudenn bennak g.

Querwand b. (-,-wände) : speurenn diadreuz b., speurenndreuz b.

Querweg g. (-s,-e): hent-treuz g., hent a-dreuz g., treuzhent g., gwenodenn viliner b., treuzenn b., treuzadenn b.

Quese b. (-,-n): [mezeg.] klogorenn b., c'hwezigenn b., filboc'henn b., c'hwitoc'henn b., gloevenn b., P. glesker g., porc'hell bihan g.

Quesenbandwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] kestod *Taenia multiceps* str., kestodenn *Taenia multiceps* b. ; *Finne des Quesenbandwurms*, [Coenurus cerebralis] kenur str., kenurenn b. quesig ag. : [dre skeud.] ur penn-treuz anezhañ, ur penn-kleiz anezhañ, ur spered kamm anezhañ, ur spered rekin anezhañ, ur penn tortis anezhañ.

 $\label{eq:quetelet-Kaup-Index} \mbox{ Q. (-es,-e/-Indizes) : [mezeg.] feuriader tolz korf g., F.T.K. g.}$

Quetsche b. (-,-n) : **1.** [louza.] kouetchez str., prun du str. ; **2.** [tekn.] gwask g./b., gwaskell b., gwasker g., moustrer g.

quetschen V.k.e. (hat gequetscht): gwaskañ, peurwaskañ, mac'hañ, moustrañ, flastrañ, frigasañ, frikañ, chikañ, chikiñ, gourfouliñ, pladañ; *Saft aus Beeren quetschen,* gwaskañ hugennoù evit kaout o chug, chugañ hugennoù, deverañ hugennoù; *seine Hemden in die Tasche quetschen,* fourrañ e rochedoù er sac'h.

V.em. **sich quetschen** (hat sich (t-db/ak.) gequetscht): **1.** (ak.) en em silañ, en em vountañ, en em gouchañ, toullañ e hent, mont bount-divount; *sich in den vollen Bus quetschen*, en em silañ dre nerzh e-barzh ar c'harr-boutin leun-chouk, en em gouchañ e-barzh ar c'harr-boutin ; *sich durch die Menge quetschen*, en em vountañ dre ar mac'h hag ar prez, en em boulzañ dre ar mac'h hag ar prez, toullañ e hent a-dreuz an engroez, digeriñ e hent dre an engroez, mont bount-divount dre-douez an dud, mont bount-divount dre-vesk an dud, en em silañ dre-douez an dud, en em silañ dre-vesk an dud, mont dre greiz an engroez, treuziñ an engroez, treuziñ ar bobl, treuziñ ar mac'h, treuziñ renkennadoù start a dud; **2.** (dat.) frikañ, kreuiñ, bloñsañ; *er hat sich (dat.) den Daumen gequetscht*, friket en deus e veud; *gequetschte Ader*, aveladenn b., gwazhienn avelet b., gwazhienn foulet b.

Quetschfalte b. (-,-n) : [dilhad.] pleg kleuz g., kuilh g. Quetschfleck g. (-s,-e) : [mezeg.] brondu g., bloñs g., piñs g. Quetschkartoffeln ls. : [kegin.] flastrenn avaloù-douar b.

Quetschkommode b. (-,-n) : [dre fent] akordeoñs g., P. boest an diaoul b.

Quetschmühle b. (-,-n): frikerez b., pilerez b., braeerez b.

Quetschung b. (-,-en): **1.** gwaskadur g., gwaskadenn b.; **2.** [mezeg.] flastradur g., frikadur g., persduadur g., bronduadur g., brondu g., bronduenn b., bloñsadenn b., bloñsadur g., bloñs g., kreuad g., chikerezh g., korreenn b., bloñsadurezh b., bloñserezh g.; sein Körper weist schlimme Quetschungen auf, gwall vloñset eo e gorf, gwall vronduet eo e gorf, meur a vloñs a zo war e gorf, goloet a vloñsoù eo.

Quetschwalze b. (-,-n): frikerez b., pilerez b., braeerez b. Quetschwunde b. (-,-n): [mezeg.] brondu g., bloñsadenn b., bloñsadur g., bloñs g., persduadur g., bronduadur g., brondug., bronduenn b., korreenn b., bloñsadurezh b.

Quetzal¹ g. (-s,-s): [loen.] ketzal g. [liester ketzaled].

Quetzal² g. (-/-s,-/-s) : [moneiz] ketzal g. [liester ketzaloù].

Queue¹ n./g. (-s,-s): [bilhard] bazh vilhard b.

Queue² b. (-,-s) : **1.** [lu] gward-adreñv g., lost g. ; **2.** lostad g., lostennad b., steud b., steudad b.

Quiberon n. : Kiberen b. ; *die Halbinsel Quiberon*, gourenez Kiberen b.

Quiche b. (-,-s): [kegin.] fars-druz g., kichezenn b., kichenn b.; *Quiche Lorraine*, fars-druz giz Loren g., kichezenn giz Loren b., kichenn giz Loren b.; *Meeresfrüchte-Quiche*, kichenn boued mor b., kichezenn boued mor b.

quick ag. : fich-fich, bouljant, leun a vuhez, leun a fistilh gantañ, bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, bev-buhez, drant, fifilus, fringus, fistoul, bliv, birvidik, leun a vuhez hag a yec'hed. Quickborn g. (-s,-e) : feunteun a vuhez b., feunteun ar yaouankiz b.

Quickbrei g. (-s): kemmesk g., kemmeskad g.

Quickie g. (-,-s): fouzhadenn war ar prim b., fouzhadenn prim-ha-prim b., fouzhadenn trumm-ha-trumm b., fouzhadenn war an tizh b.

quicklebendig ag.: bev-kann, bev-kel, fichfich, leun a vuhez, leun a fistilh gantañ, bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, bev-buhez, drant, fifilus, fringus, fistoul, bliv, birvidik, feul, fiñvfiñv, drant, leun a vuhez hag a yec'hed.

Quicklebendigkeit b. (-) : difreterezh g., difretadennoù ls., fifil g.

Quidam g. (-): ein gewisser Quidam, ur peanv g., an denmañ-den g., neb-mañ-neb.

Quiddität b. (-): [preder.] petraelezh b., pezhev g.

Quidproquo n. (-s,-s) : kammgemer g., treuzveizañ g., kiproko g.

quieken V.gw. (hat gequiekt) / quieksen V.gw. (hat gequiekst) : 1. pipial, gragailhat, tikal ; 2. skrijal, gwikal, gwic'hal, kouignal, skroeñjal, garmiñ, [bugale] filipat.

Quietismus g. (-): [relij.] kietouriezh b., molinosouriezh b., emsioulderouriezh b.

Quietist g. (-en,-en): [relij.] kietour g., molinosour g., emsioulderour g.

quietistisch ag. : [relij.] kietour, molinosour, emsioulderour. quietsch estlamm. : ourlik ! - gwiik ! gwiik ! - rouik ! - rouak ! quietschen V.gw. (hat gequietscht) : 1. gwigourat, chourikal, chourikat, rigognat, griñsal, skrignal, blejal, charinkat ronkellañ ; die Tür quietscht, gwigourat (chourikal) a ra an nor war he mudurunoù, ronkellañ a ra an nor, "gwiik !" a ra an nor ; die Naben quietschen, gwigourat a ra moelloù ar c'harr ; die Geige pfeifen, quietschen und zischen lassen, seniñ biolin evel ur c'hozh rebedour (Gregor), rebediñ, skrabañ kerdiñ ur violoñs, gwigourañ war ar violin ; 2. skrijal, gwikal, gwic'hal, skroeñjal.

Quietschen n. (-s): rigogn g., gwigour g., gwigouradenn b., chourik g., chourikadenn b., chourikerezh g., sourrig g., griñserezh g.; das Quietschen des Schlüssels im Türschloss, gwigour an alc'hwez e potailh an nor g.

quietschend ag.: 1. gwigourus; 2. skroeñjus.

quietschfidel ag. : drev, mav, seder evel an deiz, seder evel an heol, seder evel ur gwiñver, laouen-ran, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, laouen evel an deiz, lirzhin evel ul laouenani, seder evel ul laouenanig, lirzhin evel ul laouenanig, lirzhin evel ur vleunienn, seder evel un eostig, laouen evel un eostig, drant evel ur pintig, drant evel ur blantenn derv, seder evel ur pintig, laouen evel ur pintig, seder evel ul laouenan, seder evel pemp gwenneg, sart evel pemp gwenneg, joaius evel un alc'hweder, gwiv evel ur c'hant tachoù, sichant evel heol miz Mae, gwiv evel ul labous, drant evel ul labous, drant evel ur sut binioù, bliv evel ur c'hazh-koad, laouen evel ur pint.

quietschvergnügt ag.: drev, mav, seder evel an deiz, seder evel an heol, seder evel ur gwiñver, laouen-ran, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, laouen evel an deiz, seder evel un eostig, lirzhin evel ul laouenan, seder evel ul laouenanig, lirzhin evel ul laouenanig, laouen evel un eostig, drant evel ur pintig, drant evel ur blantenn derv, seder evel ur pintig, laouen evel ur pintig, seder evel ul laouenan, seder evel pemp gwenneg, sart evel pemp gwenneg, joaius evel un alc'hweder, gwiv evel ur c'hant tachoù, sichant evel heol miz Mae, gwiv evel ul labous, drant evel ul labous, drant evel ur sut biniou, lirzhin evel ur vleunienn, bliv evel ur c'hazhkoad, laouen evel ur pint.

Quimper n. (-s): Kemper b.; die Bewohner der Stadt Quimper, kêriz Kemper ls., Kemperiz ls.; Mann aus der Gegend um Quimper, Glazig g.; Gegend um Quimper, Bro-C'hlazig b.; Quimper liegt nordwestlich von Lorient, er gwalarn d'an Oriant emañ Kemper; Lorient liegt auf halbem Weg zwischen Vannes und Quimper, an Oriant a zo hanter hent etre Gwened ha Kemper.

Quimperlé n. (-s): Kemperle b.; *Männertracht aus Quimperlé* und Umgebung, duig g.; *Mann aus Quimperlé und Umgebung*, duig q. [*liester* duiged].

quinär ag. : [mat., stlenn.] pempredel ; *quinäres Zahlensystem,* reizhiad niveriñ pempredel b.

Quinarcode g. (-s,-s): [stlenn.] boneg pempredel b.

Quincunx-Anordnung b. (-,-en) : renkadur a-engroaz g. ; Baumpflanzung in Quincunx-Anordnung, planterezh aengroaz g.

Quindezemvir g. (-s/-n,-n) : [istor] pemzekemvir g. [*liester* pemzekemvired].

Quinquagesima b. (genitiv : [gant ar ger-mell] der Quinquagesima / [hep implij ar ger-mell] Quinquagesimä pe Quinquagesima) : [relij.] Sul ar pemp sizhun g., Sul al Lard g., Sul Ened g., Sul ar peuzdibeuz g.

Quinquennium n. (-s, Quinquennien) : pempbloaz g., pempbloaziad g.

Quinquereme b. (-,-n): [merdead., istor] pemproeñveg g. [liester pemproeñvegoù].

Quinta b. (-, Quinten) : [klas] pempved g., pempvet klas g. **Quintaner** g. (-s,-) : [skoliad] pempvead g., skoliad eus ar pempvet klas g.

Quint b. (-,-en) : **1.** [sonerezh] **a)** [ograou] pempedell b. ; **b)** [esaouenn] pempedellad b. ; **2.** [iskrim] pempvedenn b., pempet linenn b. ; **3.** [violoñs] kordenn-skiltr b.

Quintakkord g. (-s,-e): [sonerezh] mestrezenn b., pennderez g.

Quintal g. (-s,-/-s): kant kilo, daou c'hant lur, kantolz g. **Quinte** b. (-,-n): **1.** [sonerezh] **a)** [ograou] pempedell b.; **b)** [esaouenn] pempedellad b.; **2.** [violoñs] kordenn-skiltr b.

Quintenschritt g. (-s,-e): [sonerezh, esaouenn] pempedellad b.

Quintensprung g. (-s,-sprünge) : [sonerezh] lamm pempedell g.

Quintessenz b. (-,-en): **1.** peurstrilhadur g., peurflourenn b., penn-natur g.; **2.** [alkimiezh] *Abzieher der Quintessenz*, goubarer peurflourenn g. [*liester* goubarerien beurflourenn], [gwashaus] brizhvindeder g. [*liester* brizhvindederien]; **3.** [dre skeud.] ar pep gwellañ g., ar pep pennañ g., ar vouedenn vouedek b.; **4.** [Henamzer] ar pempvet bonvoud g.; **5.** [Krennamzer] ar bonvoud purañ g.

Quintett n. (-s,-e) : [sonerezh] pemp a vinvioù g., pempbenveg g., pempad g. ; *ein vokales Solistenquintett*, ur pemp mouezh b., ur pempad mouezhioù g.

quintisch ag. : [mat.] pemmac'hel ; *quintische Gleichung*, atalad pemmac'hel g.

Quintole b. (-,-n): [sonerezh] pempverked g.

Quintupel n. (-s,-): [mat.] pempac'h b.

Quiproquo n. (-/-s,-s): kammgemer g., kiproko g.

Quipu n. (-,-s,-s): [Inkaed] kipou g. [liester kipouioù].

Quirl g. (-s,-e): **1.** [louza.] plant o delioù stag a-groaz ouzh ar c'harennoù pe ar bleñchoù str.; **2.** [kegin.] baserez b., traperez b., baser g., traper g., fouet g., bazh-trapat b.; **3.** P. ficher g., mesker g., breser g., trapikell b., fistoul g., breskenner g., tarlasker g., fiñvetaer g., fiñver g., revr bervet g., turmud g., flikenn b., fourgaser g., ribouler g.

quirlen V.gw. (hat gequirlt): troidellañ, troiata, troenniñ, troellañ, troiellat, punañ, punellat, strobinellañ.

V.k.e. (hat gequirlt): treiñ, basañ, trapat.

quirlig ag.: turmut, bividik, mesker, fich-fich, bouljant, bev, bliv, gwiv, birvidik, riboul-diriboul, war orjal, mesk ennañ, brezik-brezek, mont-dont, lec'h-lec'h, fiñvfiñv.

quitschnass ag. : gleb betek ar c'hroc'hen, toullet an dour dezhañ, treuzet gant ar glav, treuzet an dour dezhañ, treuzet dezhañ, neudenn sec'h ebet dindanañ (warnañ), gleb-dour, gleb-dour-teil, ken gleb hag un touilh, gleb-par-teil, gleb-holl, gleb-teil, gleb-ha-teil, paket ur revriad dour gantañ, trempet betek e eskern, trempet evel bara soubenn, gleb-glizh, trempet mat (Gregor) ; die Stute ist quitschnass, ar gazeg n'eus ket ur vlevenn sec'h warni.

quitt ag.: 1. kuites, kuit, kuit-ha-kuit, kuit-ouzh-kuit, kuit ha par; wir sind quitt, kuites omp, kuit-ha-kuit (kuit-ouzh-kuit, kuit ha par) omp, ne zlean tra dit, dizle on diouzhit, ne rankez mann ebet din, ne rankan mann ebet dit; wir sind jetzt quitt miteinander, setu-ni en em kuitezet; 2. dispeg, distrob, distag, diskarg, disammet, disamm, disorbet, diskarget, dijabl; wenn ich diese Arbeit quitt bin, pa vin dieub (dispeg, distag, distrob) diouzh al labour-se; ich bin froh, wenn ich diesen Auftrag quitt bin, disammet e vo va spered pa 'm bo kaset ar gefridi-se da benn, divec'hiet e vin pa vin degouezhet da vat gant ar gefridise; [relij.] wer die Absolution erhält, ist seines Vergehens quitt, gant an absolvenn e vez gwalc'het ar pec'her eus e faot.

Quitte b. (-,-n) : [louza.] **1.** [frouezh] aval-stoub g. ; **2.** [gwez] avalenn-stoub b. [*liester* avalenned-stoub].

quittegelb ag. : melen evel un aval-stoub.

Quittenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] avalenn-stoub b. [*liester* avalenned-stoub].

quittieren V.k.e. (hat quittiert): 1. dilezel; den Dienst quittieren, dilezel e garg, dilezel e garg, reiñ e zilez eus e garg, lakaat e zilez, mont kuit eus e garg, diskouez e seulioù, reiñ e davañjer; 2. [kenw.] kuitezañ; eine Zahlung quittieren, reiñ kuitañs (Gregor), reiñ ur guitañs, kuitezañ ur fakturenn, kuitezañ u.b. evit udb; quittierte Rechnung, lizher-paeañ akuitet

Quittung b. (-,-en) : **1.** kuitañs b., akuit g., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezañ

g., skrid-diskarg g.; jemandem eine Quittung ausstellen, kuitezañ u.b. evit udb; sich (dat.) eine Quittung holen, dont da dennañ kuitañs; Quittung über den Ausgleich aller Ansprüche, kuitañs peurreizhañ b.; Mietquittung, kuitañs feurm b.; 3. [dre skeud.] die Quittung für etwas bekommen, bezañ gwazh ag udb, bezañ gwazh eus udb., rankout paeañ evit udb.

Quittungsblock g. (-s,-blöcke) : karned kuitañsoù g.

Quittungsformular n. (-s,-e) : furmskrid kuitañs g.

Quittungsmarke b. (-,-n) / **Quittungsstempel** g. (-s,-) : timbr kuitañs α .

Quivive [tro-lavar sonnet]: auf dem Quivive sein, chom war evezh, chom war ziwall, bezañ war e api, bezañ e ged, bezañ war evezh, bezañ war e evezh, bezañ war an difenn, bezañ war var a zroug, bezañ war ziwall, kemer e ziwalloù, en em ziwall, bezañ war e ziwall, bezañ war e ward, bezañ gant e jeu, bezañ war-sav, kemer e surentez, beilhañ pizh, delc'her digor e lomberioù, delc'her digor e vrennigennoù, digeriñ mat e ziv vrennigenn, eveshaat.

Quiz n. (-,-): c'hoari goulennoù ha respontoù g.

Quodlibet n. (-s,-s): [sonerezh, livouriezh] kejmotenn b.

Quorum n. (-s, Quoren): niver ret g., niver rekis g., retniver g.; das notwendige Quorum erreichen, tizhout ar retniver.

Quote b. (-,-n): feurbarzh g., feur g., dregantad g., lodenn b., kenlodenn b., kenskod g., kenskodad g., kota g., keitrann b., argement g.; *Heiratsquote*, feur eurediñ g.; [gwir] *frei verfügbare Quote*, keitrannad hegerz b., keitrannad a c'hall bezañ implijet hervez youl an diwezhañ bev b.; *Verlustquote*, dregantad koll g.; [pesketaerezh] *die Fangquoten*, ar feurbarzhioù pesketa ls.; [labour-douar] *die Milchquoten*, ar feurbarzhioù laezh ls.; [polit.] *Enthaltungsquote*, feur anvouezhiañ g., feur diberzhiañ g.

Quotenmethode b. (-): hentenn ar feurbarzhioù b.

Quotenregelung b. $(\neg,-en)$: **1.** reizhiad ar feurbarzhioù b. ; **2.** [polit.] feurbarzh paotred-merc'hed g.

Quotenstichprobe b. (-,-n) : hentenn ar c'hlozniver b., hentenn ar feurbarzhioù g.

Quotient g. (-en,-en): rannad g.; [bred.] *Intelligenzquotient*, rannad meiz g.; [polit.] *Wahlquotient*, rannad dilennel g.; [mat.] a) rannad g.; 18 durch 3 dividiert ergibt den Quotienten 6, der Quotient von 18 und 3 hat den Wert 6, rannad 18 ha 3 a zo par da 6.; ganzer Quotient, rannad kevan g.; der Quotient einer Division ohne Rest, ar rannad dik g.; b) argammed g.; Quotient der geometrischen Folge, argammed an heuliad mentoniel g.;

Quotientenwert g. (-s,-e): [mat.] rannad g.; bei der Division 12: 2 = 6 ist 12 der Divident, 2 der Divisor und 6 der Quotientenwert, er rannadenn 12: 2 = 6 eo an niver 12 ar ranned, an niver 2 ar ranner hag an niver 6 ar rannad.

 $quotieren\ \mbox{V.k.e.}$ (hat quotiert) : 1. feuriañ ; 2. feurbarzhañ, lakaat ur feurbarzh war, feurlodennañ.

Quotierung b. (-,-en) : **1.** feuriadur g., feuriañ g. ; **2.** feurbarzhadur g., feurbarzhañ g., feurlodennadur g., feurlodennañ g.